Vuoden 2027 talousarvioehdotuksen yhteydessä käsiteltävät valtuusto- ja kuntalaisaloitteet sekä niihin annetut vastaukset

Koonti

Valtuustoaloitteet

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Valtuustoaloite omaishoitajien hyvinvoinnin tukemiseksi Tampereella Milka Hanhela ym. (TRE:5029/05.00.01/2025 2025 22.9.2025)

- Talousarvioehdotus ei sisällä määrärahaa aloitteen toteuttamiseksi.

Valtuustoaloite lasten edullisemman uimahallikausirannekkeen käyttöönottamiseksi Tampereella - Oliver Priimägi ja Henri Sipilä (TRE:2041/02.00.01/2026)

- Vuoden 2027 talousarvioesityksessä on huomioitu Tampereen uimahalleihin lasten ja nuorten kausilippu 1.1.2027 alkaen.

Valtuustoaloite Pyynikin uimarannan uimakoppien kunnostamiseksi nuoria työllistäen – Mats Uotila (TRE:2801/14.00.01/2026)

- Talousarvioehdotus ei sisällä määrärahaa aloitteen toteuttamiseksi.

Valtuustoaloite suositun ePress-sanomalehtipalvelun palauttamiseksi Pirkanmaan Piki kirjastoihin - Lassi Kaleva ym. (TRE:816/12.00.01/2026)

- Vuoden 2027 talousarvioesityksessä on varattu rahoitus sähköisen paikalliskäyttöisen sanomalehtipalvelun palauttamiseksi Tampereen kaupunginkirjastoon.

Elinvoima- ja osaamislautakunta

Valtuustoaloite vaikuttavamman pitkäaikaistyöttömien ja nuorten työllistymisen tuen mallin kehittämiseksi Tampereelle – Pilvi Kuitu ym.
(TRE:5028/14.00.01/2025)

- Aloitteessa kuvattuihin tavoitteisiin vastataan välityömarkkinoiden kehittämistyöllä sekä syksyn 2026 aikana käynnistyvällä työllisyyspaketilla.

Elinvoima- ja osaamislautakunnan työllisyysjaosto

Valtuustoaloite maksuttoman joukkoliikennelipun tarjoamiseksi yli vuoden työttömänä olleille velvoittavaan työnhakukeskusteluun – Mira Hirvonen ym.
(TRE:313/08.00.01/2026)

- Talousarvioehdotus ei sisällä määrärahaa aloitteen toteuttamiseksi.

Asunto- ja kiinteistölautakunta

Valtuustoaloite puun myynnin lisäämiseksi - Jouni Ovaska
(TRE:5345/02.00.01/2025)

- Merkittävää puunmyynnin lisäämistä ei esitetä, koska se olisi ristiriidassa kaupungin metsien hyväksyttyjen hoito- ja käyttötavoitteiden kanssa.

Valtuustoaloite Pyynikin kirkkopuiston pelastamiseksi 3 Mats Uotila ym.
TRE:5027/10.00.01/2025

- Pyynikin kirkkopuiston kulttuurihistoriallisten arvojen ja muistomerkkien säilymistä turvataan tiivistämällä eri toimijoiden yhteistyötä, inventoimalla ja kunnostamalla muistomerkkejä vaiheittain sekä kehittämällä niiden säännöllistä hoitoa, paikkatietoa, opastusta ja vapaaehtoistoimintaa.

Valtuustoaloite esteettömien ja inklusiivisten leikkipuistojen ja -paikkojen lisäämiseksi Tampereella - Anna Moilanen ja Mirja Salmijärvi ym.
TRE:6494/10.00.01/2025

- Esteettömiä ja inklusiivisia leikkimahdollisuuksia lisätään uusien ja peruskorjattavien leikkipaikkojen yhteydessä.

Valtuustoaloite yleisen WC:n saamiseksi Hervannan keskustaan - Tampereen Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä TRE:6498/10.00.01/2025

- Talousarvioehdotus ei sisällä määrärahaa aloitteen toteuttamiseksi.

Valtuustoaloite vesipisteiden saamiseksi Tampereen puistoihin - Perttu Jussila
TRE:2799/10.00.01/2026

- Tampereella on jo maksuttomia julkisia vesipisteitä keskeisillä paikoilla. Uusia vesipisteitä lisätään puistoihin ja leikkipaikoille rakentamisen ja perusparannusten yhteydessä.

Valtuustoaloite Sorsapuistossa sijaitsevista lintutarhoista luopumiseksi eettisesti kestävällä tavalla - Minna Minkkinen ja Milka Hanhela TRE:3343/10.00.01/2026

- Lautakunnan aiemmasta aloitevastauksesta poiketen Sorsapuiston Lintulan toiminnasta luovutaan edellytettyjen lisäsäästöjen myötä osana talouden tasapainottamista.

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

Valtuustoaloite Nyssen lipunhintojen alentamiseksi työttömille - Jouni Sirén ym. TRE:4262/08.00.01/2026

- Talousarvioehdotus ei sisällä aloitteen mukaista toimenpidettä.

Konsernihallinto

Valtuustoaloite Säästö- ja kilpailutusryhmän perustaminen – Juho Hirvelä ym. TRE: 2802/00.00.01/2026

- Aloitteen tavoitteita edistetään kaupungin nykyisissä talouden, investointien ja hankintojen suunnittelu- ja johtamisprosesseissa, eikä erillisen säästö- ja kilpailutustyöryhmän perustamista pidetä tarpeellisena.

Kuntalaisaloitteet

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Kuntalaisaloite: Oman äidinkielen opetuksen palauttaminen kahteen tuntiin viikossa (TRE:2951/12.01.01/2026)

- Kasvatus- ja opetuslautakunta on 19.5.2026 § 53 päättänyt, että oman äidinkielen opetusta järjestetään 1.8.2026 alkaen kahden vuosiviikkotunnin laajuisena koulupäivän ulkopuolella.

Kuntalaisaloite: Hennerin avoimen varhaiskasvatuksen lastenkerhon säilyttäminen (TRE:2487/12.06.01/2026)

- Talousarvioehdotus ei sisällä määrärahaa aloitteen toteuttamiseksi.

Kuntalaisaloite: Koulujen väistötiloihin kulkemisen matkakustannukset (TRE:4274/12.07.03/2026)

- Talousarvioehdotus ei sisällä määrärahaa aloitteen toteuttamiseksi.

Nuorisovaltuuston aloite nuorisopassin käyttöperiaatteiden muuttamiseksi (TRE:817/12.00.01/2026)

- Talousarvioehdotus ei sisällä määrärahaa aloitteen toteuttamiseksi.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Edullisen vuosikortin saaminen liikuntapalveluihin (TRE:5943/02.04.03/2025)

- Talousarvioehdotus ei sisällä määrärahaa aloitteen toteuttamiseksi.

Nääshallin käyttö ilmaiseksi yli 65-vuotiaille (TRE:5101/02.04.03/2025)

- Talousarvioehdotus ei sisällä määrärahaa aloitteen toteuttamiseksi.

Koko vuoden kausilippu Tampereen kaupungin kuntosaleihin (TRE:1896/02.04.03/2026)

- Talousarvioehdotus ei sisällä määrärahaa aloitteen toteuttamiseksi.

Nuorisovaltuuston aloite uimahallien kertalippujen hinnoista (TRE:5835/02.00.01/2025)

- Talousarvioehdotus ei sisällä määrärahaa aloitteen toteuttamiseksi.

Nuorisovaltuusto aloite lämmitettyjen jalkapallokenttien lisäämiseksi Tampereelle (TRE:2047/12.00.01/2026)

- Lautakunnan aloitevastauksessa lämmitettyjen jalkapallokenttien toteuttamiseen ei ollut osoitettu lisärahoitusta. Pormestarin talousarvioesitys sisältää kuitenkin Kaupin Toimelankadulle suunniteltavan palloiluhallin, jolla parannetaan jalkapallon ympärivuotisia harjoitteluolosuhteita.

Yhdyskuntalautakunta

Kuntalaisaloite Pispalan uittotunnelin avaaminen jalankululle ja pyöräilylle ympärivuotiseen käyttöön (TRE:5064/08.01.00/2025)

- Vaikean taloustilanteen takia Pispalan uittotunnelin peruskorjaamista joudutaan siirtämään ainakin vuosille 2029–2030.

Kuntalaisaloite Vuoreksen frisbeegolfradan laajennus (TRE:312/10.03.04/2025)

- Talousarvioehdotus ei sisällä määrärahaa aloitteen toteuttamiseksi.

Kuntalaisaloite Rauhanympyrän (Peace Circle) perustaminen osaksi Tampereen kaupungin viheralueita yhteistyössä Plant And Care For Peace ry kanssa (TRE:462/10.00.01/2025)

- Talousarvioehdotus ei sisällä määrärahaa aloitteen toteuttamiseksi.

Kuntalaisaloite työttömille ja työvoimapoliittisessa koulutuksessa oleville suunnatusta joukkoliikennelipun alentamisesta (TRE:2953/02.04.03/2026)

- Talousarvioehdotus ei sisällä määrärahaa aloitteen toteuttamiseksi.

Kuntalaisaloite: Eläkeläisalennus bussilippuihin työkyvyttömyyseläkeläisille 3 Yhdenvertaisen oikeuden turvaaminen Nysse-liikenteessä (TRE:2965/02.04.03/2026)

- Talousarvioehdotus ei sisällä määrärahaa aloitteen toteuttamiseksi.

Liite: Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 10.9.2026

Vuoden 2027 talousarvioesityksen yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet

Valtuustoaloite omaishoitajien hyvinvoinnin tukemiseksi Tampereella Milka Hanhela ym. (TRE:5029/05.00.01/2025 2025 22.9.2025)

Valtuustoaloite lasten edullisemman uimahallikausirannekkeen käyttöönottamiseksi Tampereella - Oliver Priimägi ja Henri Sipilä (TRE:2041/02.00.01/2026)

Valtuustoaloite Pyynikin uimarannan uimakoppien kunnostamiseksi nuoria työllistäen – Mats Uotila (TRE:2801/14.00.01/2026)

Valtuustoaloite suositun ePress-sanomalehtipalvelun palauttamiseksi Pirkanmaan Piki-kirjastoihin - Lassi Kaleva ym. (TRE:816/12.00.01/2026)

Valtuustoaloite omaishoitajien hyvinvoinnin tukemiseksi Tampereella – Milka Hanhela ja 30 muuta allekirjoittajaa (TRE:5029/05.00.01/2025)

Milka Hanhela esittää 22.9.2025 yhdessä muiden valtuutettujen kanssa jättämässään aloitteessa, että Tampereen kaupunki selvittää mahdollisuuden tarjota kaikille omaishoitajille maksuton sisäänpääsy kaupungin uimahalleille ja kuntosaleille.

Tampereen kaupungin liikuntapalveluiden järjestämistä ohjaavat liikuntalaki, kuntalain yhdenvertaisuusperiaatteet sekä kaupungin strategiset ja taloudelliset tavoitteet.

Liikuntalain keskeisenä tavoitteena on väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sekä yhdenvertaisten mahdollisuuksien luominen liikunnan harrastamiseen. Kaupungin palveluita suunniteltaessa ja hinnoiteltaessa on varmistettava kuntalaisten tasapuolinen kohtelu. Tämän vuoksi yksittäiselle asiakasryhmälle kohdennettua maksutonta palvelua ei voida järjestää ilman, että samalla arvioidaan vaikutukset muiden kuntalaisten yhdenvertaiseen kohteluun.

Lisäksi liikuntapalveluiden toimintaa ohjaavat kaupungin asettamat tulotavoitteet. Liikuntapaikkojen ja -palveluiden käyttömaksuilla katetaan osa palveluiden järjestämisestä aiheutuvista kustannuksista, mikä osaltaan mahdollistaa laajan palveluverkoston ylläpitämisen kuntalaisille.

Tampereen kaupungin liikuntapalveluiden hinnoittelu on kuitenkin edelleen maltillista ja kannustavaa verrattuna palveluiden tuottamisesta aiheutuviin kustannuksiin. Kaupunki tarjoaa myös monipuolisesti maksuttomia liikuntamahdollisuuksia, kuten ulkoliikuntapaikkoja, lähiliikuntapaikkoja sekä ohjausta liikunnallisen elämäntavan tukemiseksi.

Erityisesti maksuton liikuntaneuvonta tarjoaa kuntalaisille mahdollisuuden saada yksilöllistä tukea liikunnan aloittamiseen, liikuntatottumusten vahvistamiseen ja hyvinvoinnin edistämiseen. Liikuntaneuvonnan avulla pyritään tavoittamaan erityisesti vähän liikkuvia kuntalaisia ja madaltamaan liikunnan harrastamisen kynnystä.

Yhdenvertaisuuden näkökulmasta on myös huomioitava, että mikäli yhdelle kohderyhmälle myönnettäisiin maksuton tai erityisesti tuettu käyttöoikeus kaupungin liikuntapalveluihin, voisi vastaavia esityksiä perustellusti tulla myös muilta kuntalaisryhmiltä. Tällaisia ryhmiä voisivat olla esimerkiksi opiskelijat, työttömät, eläkeläiset, perheet tai muut erityistä tukea tarvitsevat kuntalaiset. Kaupungin olisi tällöin arvioitava eri ryhmien asemaa keskenään ja perusteltava, miksi yksi ryhmä asetetaan muita edullisempaan asemaan. Tämä olisi yhdenvertaisuuden toteutumisen näkökulmasta haastavaa ja voisi johtaa tilanteeseen, jossa kuntalaisia kohdellaan perusteettomasti eri tavoin.

Kaupungin liikuntapalveluiden lähtökohtana on tarjota palveluita mahdollisimman tasapuolisesti kaikille kuntalaisille. Tämän vuoksi palveluiden saavutettavuutta edistetään ensisijaisesti koko väestöä hyödyttävillä ratkaisuilla, kuten kohtuullisella hinnoittelulla, maksuttomilla liikuntamahdollisuuksilla ja maksuttomalla liikuntaneuvonnalla, eikä kohdentamalla etuuksia yksittäisille käyttäjäryhmille.

Vuoden 2027 talousarvioesityksessä ei ole omaishoitajille maksutonta sisäänpääsyä kaikille kaupungin uimahalleille ja kuntosaleille.

Kaupunki jatkaa kuitenkin liikuntapalveluiden kehittämistä siten, että liikunnan harrastaminen on mahdollisimman saavutettavaa, yhdenvertaista ja taloudellisesti kohtuullista kaikille kuntalaisille.

Valmistelija: Liikuntapäällikkö Hanna Murotie, puh.040 702 0132, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Aloite omaishoitajien hyvinvoinnin tukemisesta Tampereella

Omaishoitajat tekevät äärimmäisen arvokasta työtä ikäihmisten ja vammaisten hyvinvoinnin eteen, usein joko korvauksetta tai nimellistä korvausta vastaan. Suomen väestön ikääntyessä omaishoitajia tarvitaan yhä enemmän huolehtimaan hoidosta riippuvaisten henkilöiden ihmisarvoisen elämän toteutumisesta. Omaishoito on inhimillinen ja yhteiskunnan kannalta kustannustehokas tapa järjestää hoiva, mikäli omaishoitajat jaksavat työssään ja kokevat sen arvostetuksi.

On valitettavan tyypillistä, että omaishoitajien palveluissa ja oikeuksien toteutumisessa on puutteita. Monet sopimusomaishoitajat eivät esimerkiksi ehdi pitämään heille lakisääteisesti kuuluvia vapaita: Omaishoitajaliitto ry:n selvityksen (Omaishoitajakysely 2024) mukaan 60 prosenttia omaishoitajista raportoi, että heillä oli vapaita pitämättä. Yleisiä ovat myös puutteet omaishoitajien neuvonnassa, ohjauksessa, terveystarkastusten toteutumisessa, sijaisjärjestelyissä sekä hoidettavan kuntoutuksessa.

Edellä mainittujen omaishoidon tuen muotojen järjestäminen on hyvinvointialueen vastuulla. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, etteivätkö tamperelaiset omaishoitajat olisi yhä kaupungin asukkaita, ja etteikö heidän hyvinvointinsa olisi myös kaupungin asia.

Tilastollisesti noin puolet omaishoitajista on eläkeläisiä ja kolme neljästä omaishoitajasta yli 50-vuotiaita. Useimmat omaishoitajat (n. 70% kaikista omaishoitajista ja jopa yli 90% erityislasten omaishoitajista) ovat naisia, joten kysymys omaishoitajien hyvinvoinnista on myös tasa-arvokysymys.

Pirkanmaan hyvinvointialueella on tällä hetkellä hieman yli 2000 omaishoidon tuen asiakasta. Arviolta noin puolet tästä lukumäärästä on tamperelaisia. Omaishoitajien hyvinvointia ja jaksamista, ja sitä kautta myös omaishoidettavien vointia, voitaisiin tukea Tampereella nykyistä paremmin hyvin pienillä panostuksilla.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Tampereen kaupunki selvittää mahdollisuuden tarjota kaikille omaishoitajille maksuton sisäänpääsy kaupungin uimahalleille ja kuntosaleille.

Etu voitaisiin toteuttaa esimerkiksi laajentamalla 65 vuotta täyttäneiden seniorien sisäänpääsyehdot koskemaan myös tätä nuorempia omaishoitajia.

Toivomme, että aloitevastauksessa pyritään huomioimaan nekin omaishoitajat, joilla ei ole hyvinvointialueen kanssa omaishoidon sopimusta, mutta joiden hoidettavana on kuitenkin päivittäin sitovaa hoitoa tarvitseva henkilö.

Tampereella 22.9.2025

Milka Hanhela

MITJA TAPIO

Lauri Lindén

Minna Minkkinen

Milko Aaltonen

Jouni Sirén

Sinikka Torkkola

Liho Hirvelä

Laura Rothanen

Girpa Pursiainen-Hautala

Lähteet:

Omaishoitajaliitto (2024). Omaishoitajakysely. https://omaishoitajat.fi/wp-content/uploads/2024/11/Omaishoitajakysely-2024.pdf. Luettu 21.9.2025.

Tervonen, Sari (2021). Omaishoito sukupuolten tasa-arvokysymyksenä. https://tane.fi/-/omaishoito-sukupuolten-tasa-arvokysymyksena. Luettu 21.9.2025.

Tonni Evilä

Ella Hällbacka

RONNY HOLMQVIST

KIRI-MATTI HILTUNEN

Vilma Järvisalo

Jaakko Mustakallio

Perttu Jussila

Julia Sangervo (vihr.)

ORAS TYNKKYNEN

Johanna Kirjavainen

ANNA MOILANEN

ILA-ELISABETH SUOMI

Laura Vänskä

Jouni Ovaska

Hanna-Mariz Grann

Kalle Kallio

Perttu Jussila

KIRI KALLONEN

Sofia Julin

Oliver Priimägi

Ulla Kampman

Valtuustoaloite lasten edullisemman uimahallikausirannekkeen käyttöönottamiseksi Tampereella – Oliver Priimägi ja Henri Sipilä (TRE:2041/02.00.01/2026)

Nuorisovaltuuston lausunto halvemmista uimahallirannekkeista 28.5.2026

Nuorisovaltuustoa on pyydetty antamaan mielipiteensä kaupunginvaltuustolle jätettyyn valtuustoaloitteeseen koskien halvempia uimahallirannekkeita lapsille ja nuorille.

Nuorisovaltuusto yhtyy aloitteessa esitettyyn kantaan, jonka mukaan uimahallien nykyinen kausilippujen hinnoittelu ei palvele lasten, nuorten ja perheiden uintiharrastuksia parhaalla mahdollisella tavalla. Tällä hetkellä 360 vuorokauden kausiliput ovat samanhintaisia kaikille ikäryhmille. Tämä rajoittaa etenkin lasten omaehtoisen uintiharrastuksen säännöllisyyttä, sillä monilla ei ole varaa maksaa aikuisen kausilipun hintaa lapsensa toistuvasta omaehtoisesta harrastamisesta. Uimahallien pitäisi olla matalan kynnyksen liikuntapaikkoja kaikenikäisille, ja tämä hinnoitteluperiaate ei nuorisovaltuuston mielestä edistä tätä tavoitetta.

Uiminen on monelle lapselle ja nuorelle mieluisa matalan kynnyksen liikuntaharrastus, jota voi harrastaa myös omatoimisesti. Viime aikoina on esitetty huolta myös uimataidon puutteesta nuorison keskuudessa, joka myös on syy panostaa uimataitoon. Näiden perustelujen nojalla nuorisovaltuusto pitää tärkeänä laskea uimahallirannekkeiden hintoja lapsille ja nuorille ja näin tukea tamperelaisen nuorison uimista vapaa-ajalla.

Koemme kuitenkin, että muutos ainoastaan kausilippujen hinnastoon ei riittävällä tavalla kannusta tamperelaisia lapsia ja nuoria käymään uimahallissa, sillä suurin osa tamperelaisista nuorista käy uimassa niin harvoin, ettei vuosiranneke ole kannattava hankinta.

Mielestämme myös kertalippujen hintaa tulisi laskea. Nykyinen hinta kassalla ostetusta lasten ja nuorten lipusta, joka on 3,15 € - 5,25 €, voi vaikuttaa siihen, ettei kaikilla nuorilla ole mahdollisuutta käydä uimahalleissa edes satunnaisesti. Jos nuorella ei ole riittävästi aikaa käydä uimahallissa siten, että kausilippu olisi kannattava, voi uiminen jäädä kokonaan välistä kertalippujen kohtuuttoman hinnan vuoksi.

Tampereen nuorisovaltuusto tukee aloitteen ehdotusta, jonka mukaan lasten ja nuorten uimahallien kausilippujen hintoja tulisi laskea, jotta mahdollisimman monella nuorella olisi mahdollisuus niiden ostamiseen. Tällä saataisiin lisättyä lasten ja nuorten omatoimista liikkumista ja vahvistettua lasten ja nuorten uimataitoa.

Koemme myös, että kertalippujen hintaa tulisi laskea kohtuullisemmaksi, mikä voisi olla kausilippua vaikuttavampi keino kannustaa nuoria uimiseen.

Hyväksytty nuorisovaltuuston kokouksessa 28.5.2026.

Lisätietoja: Tampereen nuorisovaltuusto, nuorisovaltuusto@tampere.fi, www.tampere.fi/nuorisovaltuusto

Liikuntapalvelut:

Oliver Priimägi ja Henri Sipilä esittävät 13.4.2026 yhdessä muiden valtuutettujen kanssa jättämässään aloitteessa, että Tampereen kaupunki valmistelee hinnastouudistuksen, jossa otetaan käyttöön erillinen, nykyistä edullisempi lasten uimahallikausiranneke, ja että kaupunki tuo esityksen kaupunginvaltuuston käsittelyyn seuraavan uimahallien hinnaston päivityksen yhteydessä.

Aloitteen tavoitteena on edistää lasten ja nuorten liikkumista, tukea perheiden harrastusmahdollisuuksia sekä vahvistaa lasten uimataitoa.

Uimataito on tärkeä kansalaistaito, ja omaehtoisen uimisen lisääminen tukee lasten ja nuorten fyysistä aktiivisuutta, hyvinvointia ja turvallisuutta. Lasten ja nuorten liikkumisen edistäminen on myös kaupungin strategisten tavoitteiden mukaista.

Nykyinen hinnoittelu

Tampereella lasten (4–16-vuotiaat) uimahallikäynnin hinta on 2,65 euroa ennakkoon liikunnan verkkokaupasta ostettuna ja 3,15 euroa kassalta ostettuna. Alle 4-vuotiaat pääsevät uimahalleihin maksutta täysi-ikäisen seurassa. Uimahallien vuosikausilippu on tällä hetkellä kaikille käyttäjäryhmille samanhintainen, 147,55 euroa vuodessa. Lisäksi peritään rannekkeen hinta.

Valtakunnallisesti tarkasteltuna lasten kertalippujen hinnat ovat jo nykyisellään edulliset. Tämän vuoksi ei voida yksiselitteisesti todeta, että lasten uimahallikäyntien määrää rajoittaisi ensisijaisesti pääsymaksun taso.

Lasten uimahallikäyntien kehitys

Tampereen uimahalleissa lasten käyntejä oli vuonna 2025 noin 169 000 ja vuonna 2026 noin 161 000. Kehitys osoittaa käyntimäärien lievää laskua. On kuitenkin tarpeen huomioida, että myös lapsilla on mahdollisuus ostaa uimahallien 360 vuorokauden kausilippu, eikä voida varmaksi todeta, onko lapsia siirtynyt kausilipun käyttäjäksi. Tosiasiallisesti lapsien määrä voi uimahallissa olla sama tai suurempi kuin aiemmin.

Lasten ja nuorten kausilipun mahdollisuudet

Suomessa on käytössä lasten uimiseen kannustavia lipputuotteita. Esimerkiksi Kuopion kaupunki otti vuonna 2025 käyttöön alle 13-vuotiaille suunnatun lasten uimataitoa edistävän tuotteen, jonka tavoitteena on kannustaa lapsia ylläpitämään ja kehittämään uimataitoaan omatoimisesti.

Mikäli Tampereella otetaan käyttöön vastaava tuote, luonteva kohderyhmä on nykyisen hinnastorakenteen mukainen 4–16-vuotiaiden ikäryhmä.

Ikärajaukselle on seuraavat perusteet:

- alle 4-vuotiaat pääsevät jo nykyisin uimahalleihin maksutta täysi-ikäisen seurassa
- 4–16-vuotiaat muodostavat Tampereen uimahallien nykyisen lasten hinnastoryhmän

- yläikäraja 16 vuotta tukee perusopetuksen uimataitotavoitteita sekä käynnissä olevaa Lupa uida -hanketta
- tuote kohdentuisi erityisesti varhaisen uimataidon oppimiseen, uimataidon vahvistamiseen ja perusopetuksen tehtävän tukemiseen vapaa-ajalla
- säännöllinen omaehtoinen harjoittelu täydentää koulujen uimaopetusta ja vahvistaa lasten mahdollisuuksia saavuttaa riittävä uimataito.

Lasten ja nuorten kausilipun hinnaksi esitetään 49 euroa vuodessa. Ensimmäisen hankinnan yhteydessä perittäisiin lisäksi voimassa olevan hinnaston mukainen rannekemaksu samalla tavalla kuin nykyisessä kausilipussa. Kausilipputuotteet oikeuttavat yhteen käyntikertaan vuorokaudessa.

49 euron hinta vastaa noin:

- 16 kassalta ostettua lasten uimahallikäyntiä
- 19 ennakkoon ostettua lasten uimahallikäyntiä.

Käytännössä kausilippu muodostuisi taloudellisesti kannattavaksi jo noin 1–2 uintikerran kuukausittaisella käyttömäärällä. Kausilippu olisi voimassa 360 vuorokautta ostopäivästä nykyisen uimahallien kausilipun tavoin.

Talousvaikutukset

Talousvaikutuksia ei ole tarkoituksenmukaista arvioida yksinomaan lasten maksutuottojen näkökulmasta. Lasten osuus uimahallien kokonaiskäynneistä on noin viidennes, ja lasten uintikäyntien lisääntyminen voi samalla lisätä myös huoltajien ja muiden perheenjäsenten uimahallikäyntejä. Uimahallien toimintaohjeiden mukaisesti lapset ovat uimahalleissa ja maauimalassa vanhempien vastuulla. Uimataidottomalla tai alle 9-vuotiaalla täytyy olla mukana täysi-ikäinen valvoja ja aikuisen pitää ostaa oma lippu, vaikka hän tulisi ainoastaan valvomaan lapsen uintia, eikä itse aio mennä uimaan.

Talousvaikutuksiin liittyy epävarmuutta, koska ei ole mahdollista luotettavasti arvioida, missä määrin lasten ja nuorten kausilipun hankkijat olisivat nykyisiä aktiivikäyttäjiä ja missä määrin tuote lisäisi uusia käyntejä. Lasten lipputulot olivat vuonna 2024 noin 240 000 euroa ja vuonna 2025 noin 179 000 euroa. Mikäli lasten ja nuorten kausilipun hankkisi ensimmäisenä vuonna maltillisen arvion mukaisesti noin 2 000 lasta tai nuorta, kertyisi 49 euron hintaisesta kausilipusta noin 98 000 euroa vuotuisia lipputuloja. Mikäli samanaikaisesti osa lapsista ja nuorista jatkaisi palveluiden käyttöä kertalipuilla nykyiseen tapaan, voisi lasten lipputulojen kokonaistaso säilyä lähellä nykyistä tasoa. Lisäksi on mahdollista, että lasten uimahallikäyntien lisääntyminen kasvattaa myös huoltajien ja muiden perheenjäsenten käyntimääriä, jolloin talousvaikutuksia tulee tarkastella lasten lipputulojen sijasta koko uimahallitoiminnan näkökulmasta.

Riskinä on, että kausi- ja kertalippuja ei osteta arvioitua määrää, jolloin jäädään asetetuista tulotavoitteista, joita ei pystytä kattamaan liikuntapalvelujen omasta käyttötaloudesta. Arvio tulotavoitteiden alenemasta on noin 50 000 euroa.

Vaikutukset uimahallien käyttöön

Tampereen uimahallien käyttöaste on jo nykyisin erittäin korkea. Vuonna 2025 kaupungin uimahalleissa ylitettiin miljoonan kävijän raja. Uimahallit ovat erityisesti syys-, talvi- ja kevätkaudella sekä rospuuttoaikana monina ajankohtina hyvin kuormittuneita.

Samanaikaisesti perusopetuksen uinninopetuksen määriä lisätään lukuvuodelle 2026–2027 ja yli 65-vuotiaiden maksuttomat uinnit ovat erittäin suosittuja. Lisäksi kaupungin väestö edelleen kasvaa. Tämän vuoksi lasten ja nuorten kausilipun vaikutuksia on tarkasteltava myös palvelukapasiteetin näkökulmasta.

Mikäli uusi tuote lisäisi merkittävästi käyttöä, vaikutukset voisivat näkyä lisääntyneenä ruuhkaisuutena altailla ja pukutiloissa sekä asiakaskokemuksen heikkenemisenä suosituimpina käyttöaikoina.

Lasten ja nuorten kausilipun tavoitteena ei ole ensisijaisesti uimahallien kokonaiskävijämäärien merkittävä kasvattaminen, vaan lasten omaehtoisen uimisen, uimataidon sekä perusopetuksen uimataitotavoitteiden tukeminen.

Kapasiteetin näkökulma

Kävijämäärien merkittävää kasvattamista rajoittaa nykyinen allaskapasiteetti. Hinnoitteluratkaisuilla voidaan vaikuttaa palvelujen saavutettavuuteen ja käyttöön, mutta ne eivät ratkaise kapasiteettiin liittyviä haasteita. Nykyisellä allaspinta-alalla kävijämäärien merkittävä lisääminen voisi johtaa ruuhkaisuuden kasvuun, asiakaskokemuksen heikkenemiseen sekä vedenkäsittelyjärjestelmien kuormituksen lisääntymiseen.

Mikäli kaupungissa tavoitellaan pitkällä aikavälillä huomattavasti nykyistä suurempia uimahallien kävijämääriä, edellyttää se myös uusien uimahallihankkeiden sekä allaskapasiteetin lisäämisen edistämistä.

Johtopäätös

Esitetään, että Tampereen uimahalleissa otetaan käyttöön 4–16-vuotiaille lapsille ja nuorille suunnattu kausilippu. Kausilipun hinta on 49 euroa ja se on voimassa 360 vuorokautta ostopäivästä. Hankinnan yhteydessä peritään lisäksi voimassa olevan hinnaston mukainen rannekemaksu.

Kohderyhmäksi esitetään 4–16-vuotiaat lapset ja nuoret, koska alle 4-vuotiaat käyttävät uimahallipalveluja jo nykyisin maksutta täysi-ikäisen seurassa ja 16 vuoden yläikäraja tukee perusopetuksen käynnissä olevia uimataitotavoitteita sekä Lupa uida -hankkeen tavoitteita. Kausilipun tarkoituksena on kannustaa omaehtoiseen uintiin, vahvistaa lasten ja nuorten uimataitoa sekä täydentää koulujen uimaopetusta.

Lasten ja nuorten kausilippu voi parhaimmillaan lisätä säännöllistä uintiharrastusta, parantaa palvelujen saavutettavuutta sekä tukea kaupungin tavoitteita lasten ja nuorten liikkumisen edistämisessä. Samalla tulee kuitenkin huomioida, että lasten kertalippujen hinnat ovat Tampereella jo nykyisin valtakunnallisesti vertailtuna edulliset, uimahallien käyttöaste on korkea ja nykyinen allaskapasiteetti asettaa reunaehtoja kävijämäärien kasvulle.

Kausilippu otetaan käyttöön toistaiseksi voimassa olevana tuotteena, ja sen vaikutukset arvioidaan ensimmäisen käyttövuoden jälkeen seuraavan uimahallien hinnastouudistuksen yhteydessä.

Arvioinnissa tarkastellaan erityisesti:

- lasten ja nuorten kausilippujen myyntimäärää
- vaikutuksia lasten ja nuorten uimahallikäynteihin
- vaikutuksia lipputuloihin ja palvelujen talouteen
- vaikutuksia uimahallien kokonaiskävijämääriin
- vaikutuksia ruuhkaisuuteen ja asiakaskokemukseen
- vaikutuksia vedenkäsittelyn kuormitukseen
- mahdollisia vaikutuksia palvelukapasiteetin riittävyyteen.

Arvioinnin perusteella päätetään, onko tarvetta muuttaa kausilipun hinnoittelua, kohderyhmää tai käyttöehtoja osana seuraavaa hinnastouudistusta. Samalla arvioidaan, onko tuote saavuttanut sille asetetut tavoitteet lasten ja nuorten uimataidon, omaehtoisen liikkumisen ja uimahallipalvelujen saavutettavuuden edistämisessä.

Vuoden 2027 talousarvioesityksessä on huomioitu Tampereen uimahalleihin lasten ja nuorten kausilippu 1.1.2027 alkaen.

Lisäksi todetaan riskinä, että kausi- ja kertalippuja ei osteta arvioitua määrää, jolloin jäädään asetetuista tulotavoitteista, joita ei pystytä kattamaan liikuntapalvelujen omasta käyttötaloudesta. Arvio tulotavoitteiden mahdollisesta alenemasta on noin 50 000 euroa.

Valmistelija: Liikuntapäällikkö Hanna Murotie, puh.040 702 0132, etunimi.sukunimi@tampere.fi

VALTUUSTOALOITE: Lasten edullisemman uimahallikausirannekkeen käyttöönotto Tampereella

Tampereen uimahallien kausirannekkeiden hinnoittelu on viime vuosina uudistunut siten, että kausirannekkeelle on määritelty yhtenäinen hinta kaikille käyttäjäryhmille. Uudistus on onnistuneesti johtanut siihen, että uimahalleja käytetään Tampereella ennätyspaljon: viime vuonna miljoonan kävijän raja ylitettiin 5.12.2025.

Vuonna 2026 uimahallien kausilippu on 147,55 euroa ja sama hinta koskee kaikkia käyttäjiä ikäluokasta riippumatta. Nykyinen hinnoittelu ei ota huomioon riittävästi lapsia, nuoria tai perheitä. Vaikka lasten kertaliput ovat kohtuullisia, kausirannekkeen hinta vastaa silti aikuisen tasoa ja voi muodostua esteeksi säännölliselle uimiselle. Tampereella on myös monista muista kaupungeista poikkeava käytäntö pienten lasten hinnastossa, kun vain alle 4-vuotiaat pääsevät uimaan maksutta maksavan aikuisen kanssa. Esimerkiksi Jyväskylässä alle 9-vuotiaat ja Helsingissä alle 7-vuotiaat pääsevät maksutta uimahalliin maksavan aikuisen kanssa.

Säännöllinen liikunta on lapsille erityisen tärkeää. Uiminen on turvallinen ja monipuolinen liikuntamuoto, joka edistää lasten hyvinvointia, tukee motoristen taitojen kehitystä ja tarjoaa matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuden myös niille lapsille, joita joukkueurheilu ei kiinnosta. Kaupungilla on vahva rooli liikkumisen edistämisessä ja yhdenvertaisten harrastusmahdollisuuksien tukemisessa. Myös huolestuttava kehitys suomalaisten uimataidossa olisi taitettavissa omaehtoisen uinnin lisäämisellä.

Tämän vuoksi esitämme, että Tampereen kaupunki selvittää hinnastomuutoksen, jossa otetaan käyttöön erillinen, nykyistä edullisempi lasten uimahallikausiranneke. Toivomme ehdotuksen tukevan pormestariohjelman tavoitetta parantaa uintimahdollisuuksia.

Samalla pyydämme, että valmistelussa tarkastellaan eri vaihtoehtoja hinnan määrittämiseksi sekä vaikutuksia:

- Lasten ja nuorten liikkumiseen
- Perheiden harrastusmahdollisuuksiin
- Talouteen. Toivomme, että laskelmissa otetaan myös huomioon mahdollinen lisääntyminen aikuisten rannekkeiden menekissä, jos mallille luodaan kannustimia koko perheen rannekkeiden hankkimiselle
- Uimahallien kävijämääriin

Ratkaisu voidaan ehdottaa siten, että siinä huomioidaan kaupungin taloudellisen tilanteen haasteet.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Tampereen kaupunki valmistelee edellä kuvatun hinnastouudistuksen ja tuo esityksen kaupunginvaltuuston käsittelyyn seuraavan uimahallien hinnaston päivityksen yhteydessä.

Päiväys:
Allekirjoitukset:

Oliver Priimägi
O. priimägi
Henri Sipilä

MIRA HIRVONEN

Aino Halinen
Aino Halinen

Laura Korkonen
Lauri Lindén

Jonni Sirén

MITJA TAPIO

MIKKA HANHELA

Mikko Oelhoven

Minna Minkkinen

SAANA KUUSIPALO

Antti Asp

Pilvi Kuitu

Hanna-Mara Grana

ATTE VIROLAINEN

Lassi Kaleva

IDA LEINO

Sari Tanus
Sari Tanus

M-Machaal

ALEKSOUSKI A

Ella Kampman

Pia Ramme

Juaba Gust

Vilma Järvisalo

Pertto Jussila

Julia Sangerro (uhr)

Johanna Kirjavainen

ORAS TUNKKUNEN

Noora Hakulinen

Anna Moilanen

ILA ELISABETH SUCHI

Laura Vänskä

Mirja Salmijärvi

K-Matto Kilinen

Ronny Holmqvist

Juho Hirvelä
Juho

Joakim Vigelius (ps.)

TAMPERE NUORISO

28.5.2026

Lausunto aloitteeseen halvemmista uimahallirannekkeista

Nuorisovaltuustoa on pyydetty antamaan mielipiteensä kaupunginvaltuustolle jätettyyn valtuustoaloitteeseen koskien halvempia uimahallirannekkeita lapsille ja nuorille.

Nuorisovaltuusto yhtyy aloitteessa esitettyyn kantaan, jonka mukaan uimahallien nykyinen kausilippujen hinnoittelu ei palvele lasten, nuorten ja perheiden uintiharrastuksia parhaalla mahdollisella tavalla. Tällä hetkellä 360 vuorokauden kausiliput ovat samanhintaisia kaikille ikäryhmille. Tämä rajoittaa etenkin lasten omaehtoisen uintiharrastuksen säännöllisyyttä, sillä monilla lapsiperheillä ei ole varaa maksaa aikuisen kausilipun hintaa lapsensa toistuvasta omaehtoisesta harrastamisesta. Uimahallien pitäisi olla matalan kynnyksen liikuntapaikkoja kaikenikäisille, ja tämä hinnoitteluperiaate ei nuorisovaltuuston mielestä edistä tätä tavoitetta.

Uiminen on monelle lapselle ja nuorelle mieluisa matalan kynnyksen liikuntaharrastus, jota voi harrastaa myös omatoimisesti. Viime aikoina on esitetty huolta myös uimataidon puutteesta nuorison keskuudessa, joka myös on syy panostaa uimataitoon. Näiden perustelujen nojalla nuorisovaltuusto pitää tärkeänä laskea uimahallirannekkeiden hintoja lapsille ja nuorille ja näin tukea tamperelaisen nuorison uimista vapaa-ajalla.

Koemme kuitenkin, että muutos ainoastaan kausilippujen hinnastoon ei riittävällä tavalla kannusta tamperelaisia lapsia ja nuoria käymään uimahallissa, sillä suurin osa tamperelaisista nuorista käy uimassa niin harvoin, ettei vuosiranneke ole kannattava hankinta.

Mielestämme myös kertalippujen hintaa tulisi laskea. Nykyinen hinta kassalla ostetusta lasten ja nuorten lipusta, joka on 3,15€ - 5,25€, voi vaikuttaa siihen, ettei kaikilla nuorilla ole mahdollisuutta käydä uimahalleissa edes satunnaisesti. Jos nuorella ei ole riittävästi aikaa käydä uimahallissa siten, että kausilippu olisi kannattava, voi uiminen jäädä kokonaan välistä kertalippujen kohtuuttoman hinnan vuoksi.

Tampereen nuorisovaltuusto tukee aloitteen ehdotusta, jonka mukaan lasten ja nuorten uimahallien kausilippujen hintoja tulisi laskea, jotta mahdollisimman monella nuorella olisi mahdollisuus niiden ostamiseen. Tällä saataisiin lisättyä lasten ja nuorten omatoimista liikkumista ja vahvistettua lasten ja nuorten uimataitoa.

Koemme myös, että kertalippujen hintaa tulisi laskea kohtuullisemmaksi, mikä voisi olla kausilippua vaikuttavampi keino kannustaa nuoria uimiseen.

Hyväksytty nuorisovaltuuston kokouksessa 28.5.2026

Lisätietoja:
Tampereen nuorisovaltuusto
nuorisovaltuusto@tampere.fi
www.tampere.fi/nuorisovaltuusto

Valtuustoaloite Pyynikin uimarannan uimakoppien kunnostamiseksi nuoria työllistäen – Mats Uotila (TRE:2801/14.00.01/2026)

Mats Uotila esittää 18.5.2026 yhdessä muiden valtuutettujen kanssa jättämässään aloitteessa, että Tampereen kaupunki kunnostaa viisi Pyynikin uimarannalla olevaa vanhaa yhteiskäytössä olevaa uimakoppia (pukusuojaa) kustannustehokkaasti ja mahdollisuuksien mukaan nuoria työllistäen, ja selvittää tarpeen alueen (Pyynikin uimarannan kokonaisuus) yleissuunnitelman laatimiselle.

Pyynikin uimarannalla sijaitsee vanhoja vaatteiden vaihtoon tarkoitettuja pukutilarakennuksia, joiden kuntoa Tampereen Infra Oy on selvittänyt liikuntapalveluiden pyynnöstä. Selvityksen perusteella rakennukset ovat erittäin huonokuntoisia. Rakenteissa on lahoamista ja rakennusten alkuperäinen kattoratkaisu on materiaaliltaan sellainen, ettei se ole kestänyt kosteuden aiheuttamaa rasitusta. Rakennukset ovat 1990-luvun alkupuolelta ja perustuvat Lappset Oy:n mallistoon. Rakennuksilla ei ole todettu olevan kulttuuri- tai rakennushistoriallista arvoa.

Rakennusten teknisen kunnon lisäksi niiden käyttöön liittyy turvallisuusongelmia. Rakennukset ovat alttiita ilkivallalle, ja niiden rakenne on sellainen, ettei ulkopuolelta voida havaita, onko tiloissa käyttäjiä. Tilat ovat lisäksi pimeät. Tämän vuoksi tilat eivät täytä nykyisiä turvallisen tilan periaatteita. Lisäksi rakennusten sijainti on valvonnan ja näkyvyyden kannalta syrjäinen.

Pyynikin uimaranta muodostuu kahdesta ranta-alueesta sekä niitä yhdistävästä puistoalueesta. Uimarannalle on viime vuosina rakennettu uusi huoltorakennus asianmukaisine pukuhuone- ja wc-tiloineen sekä esteettömän uimarannan palvelut pukutiloineen. Nämä palvelut sijaitsevat Pyynikin rannan puoleisella alueella ja palvelevat uimarannan käyttäjiä kattavasti.

Edellä esitetyin perustein vanhojen pukutilarakennusten peruskorjaamista ei voida pitää tarkoituksenmukaisena eikä taloudellisesti perusteltuna ratkaisuna.

Rosendahlin rannan puolella sijaitsee lisäksi uudempi vaatteidenvaihtorakennus, jonka sijainti on käyttäjien kannalta toimiva ja jonka säilyttäminen on perusteltua. Myös tämä rakennus on kuitenkin kärsinyt ilkivallasta, ja sen rakenneratkaisut altistavat sen vaurioille. Rakennus ei myöskään täytä turvallisen tilan vaatimuksia.

Liikuntapalvelut pitää tarkoituksenmukaisena, että Rosendahlin rannan puoleisen alueen vanhat vaihtotilat korvataan uusilla vaihtokopeilla. Ratkaisuna voidaan hyödyntää esimerkiksi Härmälän uimarannalla käytössä olevaa mallia, joka on toimiva, turvallisempi ja paremmin ilkivallan vaikutuksia kestävä. Samalla rakennusten ulkopintoja voidaan hyödyntää alueen historiasta kertovan kuvamaailman toteuttamiseen.

Pyynikin uimarannalle toteutettavan uuden pukukoppikokonaisuuden kustannusarvio on noin 15 000 euroa.

Selvityksen perusteella vanhojen pukukoppitilojen kunnostaminen ei ole perusteltua, eikä vuoden 2027 talousarvioesityksessä ole varattu rahoitusta niiden kunnostamiseen.

Liikuntapalvelut selvittää Rosendahlin rannan puoleisten vaihtotilojen uusimista osana alueen ylläpidon ja kehittämisen toimenpiteitä.

Valmistelija: Liikuntapäällikkö Mikko Heinonen, puh. 050 554 5835, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Valtuustoaloite: Töitä nuorille: Pyynikin uimarannan uimakopit kuntoon

Pyynikin uimarannalla on viisi (5) kappaletta vanhoja uimakoppeja (pukusuojia), jotka kärsivät pahoin ylläpidon puutteesta sekä ilkivallasta.

Pyynikin Uimaranta sekä sen puistoalue on suosittu ajanviettopaikka keskeisellä sijainnilla, ja sen yleisilme on pidettävä siistinä. Alue kytkeytyy Pyynikin kesäteatterin ja Eteläpuiston kautta länsipuoliseen keskustaan, jonka kehitykseen on tulevaisuudessa panostettava enemmän.

Näistä syistä rakennusten laiminlyönti on lopetettava. Pukukoppien kunnostaminen on konkreettinen, oikein toteutettuna edullinen ja näkyvä ensiaskel alueen jatkokehityksessä. Pukukoppirakennusten kunnostustyö voisi myös työllistää tamperelaisia nuoria.

Vanhojen rakennusten kunnostamisen ohella on alueen kehitystä varten tarpeen selvittää yleissuunnitelman laatimista, kun se on talouden raamien puitteissa mahdollista.

Päätösesitys:

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Tampereen kaupunki

1. **Kunnostaa viisi Pyynikin uimarannalla olevaa vanhaa yhteiskäytössä olevaa uimakoppia (pukusuojaa) kustannustehokkaasti ja mahdollisuuksien mukaan nuoria työllistäen.**

2. **Selvittää tarpeen alueen (Pyynikin uimarannan kokonaisuus) yleissuunnitelman laatimiselle.**

Tampereella 18.5.2026

Mats Uotila,
Kaupunginvaltuutettu (Kok.)

Kalle Kallio
Mahmoud Machaal

Jouni Ovaska

Veera Törmikoski
Veera Törmikoski

MIRA HIRVONEN

O. priimägi
Oliver Priimägi

Laura Rothenn

Aino Halinen
AINO HALINEN

Lauri Lindén

Jouni Sirén

Riikka Pöntinen

Mikko Bultonen

Minna Heinkkinen

Anni-Mari Jussila

Anna-Kaisa Ozonen

ALEXI JUNG

Elina Järvenpää

Antti Ivanoff

Riina-Eveliina Eskelinen

MATTI HELIMO
Antti Asp

TAMPERE
NUORISO

pp.kk.vvvv

Lausunto aloitteeseen Pyynikin uimarannan pukukoppien kunnostamiseksi nuoria työllistäen

Nuorisovaltuustoa on pyydetty antamaan mielipiteensä koskien valtuustoaloitetta Pyynikin uimarannan uimakoppien kunnostamiseksi nuoria työllistäen.

Yhdymme valtuutettu Uotilan näkemykseen siitä, että uimakoppien kunnostaminen on erittäin tarpeellinen toimenpide.

Koppien kunto on silminnähden järkyttävä, ja niiden kunnostaminen palvelisi paitsi uimarannan käyttäjiä, myös alueen yleisilmettä ja viihtyvyyttä. Viihtyisä kaupunkiympäristö kannustaa myös omaehtoiseen liikuntaan, joka on kirjattu yhdeksi pormestariohjelman tärkeimmistä painopistealueista.

Nuorisovaltuusto tukee aloitteen ehdotusta nuorten työllistämisestä tämänkaltaisissa pienimuotoisissa kunnostustöissä ja painottaa jokaisen uuden työpaikan merkitystä vaikeassa nuorten työllisyystilanteessa. Uskomme tämän olevan oikein toteutettuna kustannustehokas tapa kunnostaa uimakopit, joten nuoren työvoiman käyttäminen kunnostustyössä palvelee sekä nuorten että kaupungin etua.

Hyväksytty nuorisovaltuuston kokouksessa 27.8.2026

Lisätietoja:
Tampereen nuorisovaltuusto
nuorisovaltuusto@tampere.fi
www.tampere.fi/nuorisovaltuusto

Valtuustoaloite suositun ePress-sanomalehtipalvelun palauttamiseksi Pirkanmaan Piki-kirjastoihin - Lassi Kaleva ym. (TRE:816/12.00.01/2026)

Valtuutettu Lassi Kaleva esittää 9.2.2026 yhdessä muiden valtuutettujen kanssa jättämässään aloitteessa, että Tampereen kaupunki ryhtyy omalta osaltaan toimenpiteisiin, jotka mahdollistavat ePress-palvelun pikaisen jatkumisen Pirkanmaan Piki-kirjastoissa, ja että Tampere ottaa omalta osaltaan tämän asian huomioon tulevien vuosien budjettivalmisteluissa ja kirjastojen aineistomäärärahoissa.

Valtuutettu Kaleva on perustellut esitystään sillä, että kuntalaisten tiedonsaanti on tärkeä turvata. Palvelussa on luettavissa laaja valikoima sanomalehtiä, joita kaikkiin kirjastoihin ei ole tilattu paperisena. Lehdet ovat myös luettavissa heti niiden ilmestyessä, ilman jakeluviivettä. Lisäksi Kaleva perustelee esitystään sillä, että sähköisten sanomalehtien tekstiä voi suurentaa tai muuttaa ääneksi kuulokkeilla kuunneltavaksi.

Piki-kirjastojen e-sanomalehtipalvelu ePressin sopimus päättyi 31.12.2025. Piki-kirjastojen ohjausryhmä suunnitteli palvelusopimuksen jatkamista vuodella, sillä Kansalliskirjasto oli valmistelemassa valtakunnallista e-sanomalehtipalveluiden kilpailutusta vuodelle 2027.

Hankintaa hoitaneen Tuomi logistiikan asiantuntijan mukaan hankinta olisi kuitenkin vaatinut asianmukaisen kilpailutuksen, ja sen kustannukset olisivat olleet kohtuuttoman suuret vuoden mittaisen sopimuskauden kokonaisarvoon nähden. Vaihtoehtojen selvittämisen yhteydessä tehtiin oikeudellista arviointia koskien julkista hankintaa, ja katsottiin, ettei suorahankinta ole mahdollinen.

Tampereen osalta aineistomäärärahaan syksyllä 2025 kohdistunut lisäsäästö pystyttiin kattamaan tästä palvelusta luopumisella.

Piki-kirjastojen kokoelmatiimi on selvittänyt muita tapoja hankkia sähköisiä sanomalehtiä kirjastoihin luettavaksi, mutta tällä hetkellä kustantajat eivät tarjoa tällaista palvelua kirjastoille.

Tampereen kaupunginkirjasto ja muut Piki-kirjastot ovat ilmoittautuneet mukaan Kansalliskirjaston FinELib-konsortion kansalliseen kilpailutukseen syksyllä 2026. Tulevan kilpailutuksen lopputulos, palveluntarjoaja ja hintataso eivät ole vielä tiedossa, joten tulevan sopimuskauden ja vuoden 2027 kustannukset selviävät vasta kilpailutuksen päätyttyä. Hankinnan suunnitellun aikataulun mukaan sähköiset sanomalehdet ovat asiakkaiden käytettävissä taas alkuvuonna 2027.

Palvelun hankintaan tarvittava määräraha on leikattu kirjaston budjetista osana talousohjelmaa, joten uuden palvelun rahoitus tulee löytyä kirjaston nykyisen aineistomäärärahan sisältä. Tämä tarkoittaa, että muun aineiston hankintamäärärahat pienenevät vielä nykyisestä.

Vuoden 2027 talousarvioesityksessä on näin ollen varattu rahoitus sähköisen paikalliskäyttöisen sanomalehtipalvelun palauttamiseksi Tampereen kaupunginkirjastoon. Ensisijaisesti esitetään, että talousarviovalmistelussa esitetty aineistomäärärahan lisäys käytetään tämän palvelun kustannuksiin. Mikäli lisärahoitusta ei myönnetä, siihen tarvittava määräraha otetaan muulle aineistolle varatuista määrärahoista.

Palvelun hankinta tukee Tampereen kaupunkistrategian painopisteitä. Se lisää kaupunkilaisten mahdollisuuksia seurata ajankohtaisia ilmiöitä, lukea monipuolisia sisältöjä ja osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun tukien siten hyvinvointia ja elämänlaatua. Lisäksi palvelu tarjoaa yhdenvertaisen pääsyn

kotimaisiin sanomalehtisisältöihin taloudellisesta tilanteesta riippumatta sekä vahvistaa lukutaitoa, medialukutaitoa ja elinikäistä oppimista.

Osallistuminen Kansalliskirjaston valtakunnalliseen kilpailutukseen mahdollistaa palvelun toteuttamisen valtakunnallisena yhteistyönä ja hyödyntää yhteisiä ratkaisuja tehokkaasti. Palvelu tukisi myös kirjaston lakisääteistä tehtävää edistää tiedon saatavuutta, lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa.

Valmistelija: kirjastopalvelujohtaja Niina Salmenkangas, etunimi.sukunimi@tampere.fi, puh. 040 800 4404

Tampereen kaupunginvaltuusto 9.2.2026

Valtuustoaloite, Lassi Kaleva: Tampereen kaupungin tulee ryhtyä toimenpiteisiin suositun ePress-palvelun palauttamiseksi Pirkanmaan Piki-kirjastoihin.

ePress on digitaalinen sanomalehtipalvelu, joka tarjoaa pääsyn satoihin kotimaisiin sanoma- ja paikallislehtiin näköisversioina [lisäys: ja jossakin määrin myös tekstiversioina]. Palvelussa on luettavissa mm. Helsingin Sanomat, Kaleva, Lapin Kansa ja Aamulehti sekä kattava valikoima alue- ja paikallislehtiä Aamupostista Österbottens Tidningiin. Lehtiä voi lukea näköisversiona tai kuunnella ääneen luettuna. Lisäksi lehdillä on 24 kuukauden arkisto. (www.oulu.fi).

Pirkanmaan Piki-kirjastoissa palvelu on saanut laajan käyttäjäkunnan. Lukukertojen määrä on noin 192 000 kertaa vuodessa. Palvelua käytetään paikallisesti kirjastossa joko kirjaston koneelta tai omalla päätelaitteella, silloin kun ollaan kirjaston wifi-yhteydessä. ePress-palvelu on Pirkanmaalla maksanut alueen kunnille yhteensä joitakin kymmeniä tuhansia euroja vuodessa.

Pirkanmaan Piki-kirjastojen ePress-sopimus lopetettiin vuoden 2025 lopussa. Asiakaspalaute on ollut yhdenmukaista ja suurta; palvelu halutaan saada takaisin. Tiedonsaannin demokratisointi koetaan tärkeäksi. ePress-palvelu tarjoaa kirjastoille suuren määrän lehtiä, joiden paperilehtiä ei ole mahdollista samassa määrin saattaa kirjaston käyttäjien saataville. Lehdet ovat heti käytettävissä riippumatta aamujakeluihin liittyvistä haasteista.

ePress-palvelu on tällä hetkellä käytössä kaikissa Suomen maakuntakirjastoissa Pirkanmaan Piki-kirjastoja lukuunottamatta. Tampereen ja Pirkanmaa taantuivat 1.1.2026 tiedonvälityksen keskiajalle. Nyt meidät tulee saada takaisin demokraattisen tiedonvälityksen keskiöön pois keskiajalta.

ePress mahdollistaa tekstin suurentamisen heikkonäköiselle. Tekstin saa myös ääneksi, mikäli päätelaitteeseen on yhdistetty kuulokkeet. Ja saatavilla on käännöstoiminto noin 30-40 kielelle.

Muualla Suomessa on ePress-hankinnassa on tietojeni mukaan käytetty markkinavuoropuhelun tai suorahankitailmoituksen mahdollistamana myös suorahankintaa. Todennäköisesti jotkut maakuntakirjastot ovat näin toimineetkin, koska vastaavaa palvelua ei muilta toimijoilta ole ollut saatavana.

Esitän, että Tampereen kaupunki ryhtyy omalta osaltaan toimenpiteisiin, jotka mahdollistavat ePress-palvelun pikaisen jatkumisen Pirkanmaan Piki-kirjastoissa. Ja vaikka tämä ei olekaan varsinainen talousarvioaloite, niin esitän myös, että Tampere ottaa omalta osaltaan tämän asian huomioon tulevien vuosien budjettivalmisteluissa ja kirjastojen aineistomäärärahoissa.

Tampereella 9.2.2026

Lassi Kaleva (ps)

(Vara)valtuutettu, Tampere

Jukka Hirvelä

SIRPA PURSIAINEN-HAUTALA

MARI MÄKIA

Liite: Elinvoima- ja osaamislautakunta 9.9.2026

Vuoden 2027 talousarvioesityksen yhteydessä käsiteltävä valtuustoaloite

Valtuustoaloite vaikuttavamman pitkäaikaistyöttömien ja nuorten työllistymisen tuen mallin kehittämiseksi Tampereelle – Pilvi Kuitu ym. (TRE:5028/14.00.01/2025)

Valtuustoaloite vaikuttavamman pitkäaikaistyöttömien ja nuorten työllistymisen tuen mallin kehittämiseksi Tampereelle – Pilvi Kuitu ym. (TRE:5028/14.00.01/2025)

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Tampereen kaupunki kehittää palkkatukijärjestelmää täydentävän paikallisen toimintamallin pitkäaikaistyöttömien ja yli vuoden työttömänä olleiden nuorten työllistymisen tukemiseksi. Aloitteen taustalla on pitkäaikaistyöttömyyden merkittävä kasvu, kaupungille aiheutuvat huomattavat työmarkkinatuen kuntaosuuden kustannukset sekä palkkatukijärjestelmän muutokset, joiden arvioidaan heikentäneen palkkatuetun työn mahdollisuuksia toimia aiempaa vastaavalla tavalla väylänä työssäoloehdon kertymiseen ja edelleen avoimille työmarkkinoille. Aloitteessa korostetaan, että järjestöillä, yrityksillä, oppilaitoksilla ja muilla toimijoilla on tärkeä rooli työllistymistä tukevien yksilöllisten polkujen rakentamisessa ja että Tampereelle tarvitaan vaikuttava, paikallisiin olosuhteisiin sopiva kokonaisuus, joka vahvistaa siirtymiä palveluista työhön ja hillitsee työttömyydestä aiheutuvia kustannuksia.

Aloitteessa esitetty tavoite on perusteltu ja ajankohtainen. Pitkittynyt työttömyys heikentää yksilön toimeentuloa, työelämäosallisuutta ja hyvinvointia sekä lisää palvelujen tarvetta. Samalla se kasvattaa kaupungin taloudellista vastuuta erityisesti työttömyysturvan kuntaosuuden kautta. Vaikuttava työllisyyden edistäminen edellyttää tämän vuoksi yksittäisten toimenpiteiden sijaan kokonaisvaltaisia palveluketjuja, joissa asiakasohjaus, osaamisen kehittäminen, valmennuksellinen tuki, työnantajayhteistyö ja jatkopolut avoimille työmarkkinoille muodostavat toisiaan tukevan kokonaisuuden.

Taloudellisesta näkökulmasta ns. välityömarkkinoiden vaikuttavuuden parantaminen on kaupungille tärkeää, koska työttömyyden pitkittyminen kasvattaa työttömyysturvan kuntaosuutta ja lisää samanaikaisesti muiden palvelujen tarvetta. Strategisesti kehittämistyö tukee kaupungin tavoitetta vahvistaa työllisyyttä, osaavan työvoiman saatavuutta ja asukkaiden osallisuutta sekä kohdentaa työllisyyspalvelujen resurssit nykyistä vaikuttavammin niihin asiakasryhmiin, joiden työllistyminen edellyttää monialaista ja vaiheittaista tukea. Kun välityömarkkinoiden työjaksot kytketään suunnitelmallisesti osaamisen vahvistamiseen, työnantajayhteistyöhön ja avoimille työmarkkinoille siirtymiseen, kaupungin rahoituspanos tukee samalla sekä yksilön työllistymistä että työttömyydestä aiheutuvien kustannusten kasvun hallintaa.

Aloitteessa kuvattuihin tavoitteisiin vastataan Tampereella jo käynnissä olevalla välityömarkkinoiden kehittämistyöllä sekä syksyn aikana käynnistyvällä työllisyyspaketilla, joka osana uusi välityömarkkinamalli on valmisteltu. Välityömarkkinoita kehitetään osana työllisyys- ja kasvupalvelujen kokonaisuutta, ja kehittämisen tavoitteena on vahvistaa erityisesti niiden työnhakijoiden työllistymispolkuja, joiden siirtyminen avoimille työmarkkinoille edellyttää tuettua, vaiheittaista ja valmennuksellista ratkaisua. Välityömarkkinoita tarkastellaan Tampereella aiempaa vahvemmin tavoitteellisena ja ajallisesti rajattuna ponnahduslautana kohti avoimia työmarkkinoita, ei pysyvänä rinnakkaisena palvelurakenteena tai erillisinä välityömarkkinoiden avustusten saajina.

Kehittämistyötä on valmisteltu yhteistyössä välityömarkkinatoimijoiden kanssa. Diakonissalaitoksen Coimpact-tiimi on fasilitoinut Tampereella vauhdittamoprosessiin, jossa on tarkasteltu

välityömarkkinoiden nykytilaa, rahoituspohjaa, asiakasohjauksen toimivuutta, toimijoiden rooleja ja vaikuttavuuden edellytyksiä. Prosessin lähtökohtana on ollut yhteiskehittäminen paikallisen toimijaverkoston kanssa sekä tulos- ja vaikuttavuusperusteisen toimintamallin rakentaminen. Työskentelyssä on tunnistettu tarve nykyistä selkeämmälle asiakassegmentoinnille, kysyntälähtöiselle asiakasohjaukselle, valmennuksellisen tuen vahvistamiselle sekä sille, että välityömarkkinoilla tehtävä työ vastaa mahdollisimman hyvin avoimien työmarkkinoiden osaamis- ja työelämävaatimuksia.

Kehittämisprosessin pohjalta on valmisteltu vaikuttavuusperusteista välityömarkkinoiden työllistämisavustusmallia. Avustuksen tarkoituksena on tukea yli 400 päivää työttömyysturvaa saaneiden työnhakijoiden palkkauskustannuksia ja työsuhteeseen kytkeytyvää valmennusta siten, että työjakso johtaa nykyistä todennäköisemmin jatkosijoittumiseen avoimille työmarkkinoille. Avustusta kohdennetaan voittoa tavoittelemattomille yhdistyksille ja yhteisöille, jotka kykenevät tarjoamaan työelämää vastaavia tehtäviä, yksilöllistä tukea ja suunnitelmallisia jatkopolkuja. Valmistelussa korostuu toimijoiden tiivis yhteistyö kaupungin työllisyys- ja kasvupalvelujen kanssa, kaupungin vastuulla oleva asiakasohjaus, toimijoiden raportointivelvoite sekä tulosten ja vaikuttavuuden seuranta.

Avustusmallin uudistamisessa on olennaista, että tuki ei ainoastaan korvaa ja täydennä aiempia rahoitusratkaisuja, vaan ohjaa toimintaa vaikuttavampaan suuntaan. Tämän vuoksi avustuksen ehtoja ja arviointia kehitetään siten, että toimijoilta edellytetään kokonaisvaltaista valmennuksellista tukea, perehdytystä, osaamisen tunnistamista, työnhaun tukea, mahdollisuutta opinnollistamiseen sekä jatkopolun rakentamista jo työsuhteen aikana. Mallin tavoitteena on luoda kannusteita myös lyhytaikaisten avoimien työmarkkinoiden työsuhteiden vastaanottamiseen ja tukea työnantajia pitkäaikaistyöttömien rekrytoinnissa matalamman kynnyksen ratkaisuilla.

Välityömarkkinoiden vaikuttavuuden kehittämistä vahvistaa lisäksi Tampereen työllisyyspalvelujen ja välityömarkkinatoimijoiden yhteisvalmistelussa oleva ESR+ -hankehakemus. Hankkeen tavoitteena on kehittää välityömarkkinoiden toimintamalleja, asiakasprosesseja, valmennusta, osaamisen tunnistamista ja siirtymiä avoimille työmarkkinoille. Valmistelussa on painotettu yhteistä asiakasprosessia, valmennuksen ja siirtymien yhdenmukaistamista, yritys- ja työnantajayhteistyön vahvistamista sekä opinnollistamisen ja osaamisen näkyväksi tekemisen malleja. Hankkeen tuloksena tavoitellaan pysyviä ja laajasti hyödynnettäviä toimintamalleja, jotka vahvistavat toimijoiden osaamista, parantavat palvelujen laatua, yhdenvertaisuutta ja vaikuttavuuden seurantaa sekä vahvistavat välityömarkkinatoimijoiden keskinäistä yhteistyötä.

Aloitteen esittämä ajatus uudesta Tampereen mallista on sisällöllisesti yhteneväinen tämän käynnissä olevan kehittämistyön kanssa. Työllisyys- ja kasvupalvelut katsoo, että pitkäaikaistyöttömien ja nuorten työllistymisen tukemista tulee kehittää aloitteessa kuvatulla tavalla monitoimijaisesti, asiakaslähtöisesti ja vaikuttavuusperusteisesti. Kaupunki jatkaa välityömarkkinoiden kehittämistä yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa ja hyödyntää valmistelussa Coimpact-prosessin tuotoksia, uutta välityömarkkinoiden työllistämisavustusta sekä ESR+ -hankehakemuksen yhteydessä tehtyä laajaa yhteistyötä. Aloitteen tavoitteet otetaan huomioon näissä valmistelukokonaisuuksissa, ja niiden etenemisestä raportoidaan osana työllisyys- ja kasvupalvelujen normaalia toiminnan, talouden ja vaikuttavuuden seurantaa.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

VALTUUSTOALOITE

Vaikuttavamman pitkäaikaistyöttömien ja nuorten työllistymisen tuen mallin keittäminen Tampereelle

Taustaa

Pitkäaikaistyöttömien määrä Tampereella on kaksinkertaistunut kahden vuoden aikana. Tällä hetkellä yli vuoden työttömänä olleita on yli 7 000. Tampereen kaupunki maksaa noin 48 miljoonaa euroa vuodessa pitkäaikaistyöttömien työttömyysturvaan liittyviä kustannuksia (nk. sakkomaksut). Kaupungin maksuosuus kasvaa aina työttömyysjakson pidentyessä. Palkkatukijärjestelmän tarkoituksena on ollut tukea vaikeasti työllistettävien ja pitkäaikaistyöttömien työllistymistä. Järjestöillä on osaamista heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymisen tukemisessa ja merkittävä rooli palkkatukityön tarjoajana. Vuoden 2025 alusta palkkatukijärjestelmän ehtoja on heikennetty sekä kaupungin, järjestöjen että työntekijän näkökulmasta. Palkkatukijaksot eivät enää kerrytä työntekijöiden työssäoloehtoon vaadittavia päiviä eikä katkaise kaupungin maksuvelvoitetta kasvattavaa päiväkertymää. Järjestöille palkkatukityöllistäminen on aiempaa kalliimpaa. Lahden kaupunki on parhaillaan pilotoimassa palkkatukijärjestelmän rinnalle järjestöjen kanssa kehitettyä nk. välityömarkkinoiden avustusmallia, jolla voittoa tavoittelemattomat järjestöt ja yhdistykset ja yhteisöt pysyvät tarjoamaan haastavassa työmarkkina-asemassa oleville työtä, ja tukea työllistymistä jatkossa. Jakson toteutetaan "normaalina" palkkatyönä, jolloin palkkatuen ehtojen heikennysten vaikutukset voidaan ohittaa.

Aloite

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että **kaupunki kehittää** palkkatukijärjestelmän rinnalle **Tampereen mallin pitkäaikaistyöttömien ja työtä vailla olevien nuorten työnhakijoiden työllistymisen tueksi**. Malli kehitetään yhdessä kulttuuri-, liikunta- ja sote-järjestöjen sekä elinkeinoelämän toimijoiden kanssa. Kehittämistyössä huomioidaan Lahden pilotista saadut kokemukset. Mallia toteutetaan tiiviissä yhteistyössä kaupungin ja pirkanmaalaisten järjestöjen kesken. Toimijat kehittävät yhdessä jatkotyöllistymisen polkuja sekä seuraavat ja raportoivat säännöllisesti mallin vaikutuksista pitkäaikaistyöttömyyden kehitykseen.

Perustelut

Pitkäaikaistyöttömyys aiheuttaa merkittäviä taloudellisia ja sosiaalisia kustannuksia niin yksilöille kuin kaupungille. Varhainen ja tehokas tuki työllistymiseen ehkäisee syrjäytymistä, parantaa hyvinvointia ja vahvistaa koko kaupungin elinvoimaa. Työllisyyspalveluiden tukitoimien vaikuttava kohdentaminen, pitkäaikaistyöttömien ja nuorten toimijuuden tukeminen, työmahdollisuuksien suunnitelmallinen lisääminen ja työelämävalmiuksien vahvistaminen ovat keskeisiä keinoja tilanteen parantumiseen. Kehitettävällä Tampereen mallilla voidaan vastata nopeasti kasvaneeseen pitkäaikaistyöttömyyteen, palkkatukiehtojen heikennyksiin ja niistä seuraaviin kerrannaishaasteisiin ja kasvaviin kustannuksiin.

Allekirjoitukset: Tampereella ~~25.8~~ 22.9.2025

, Pilvi Kuitu

KALLE KALLIO

HANNA-MARIA GRANN

Julia Sangervo (vihr)

Petri Siuro

SAANA KUUSIPALO

TUILA JAATINEN

MIRA HIRVONEN

Antti Ap

Ulla Kampman

Johanna Kirjavainen

Oliver Priimägi

Nina Lindberg

Aino Halinen

Aino Halinen

Laura Korhonen

Lauri Lindén

MILKA HANHELA

MITJA TAPIO

Minna Minkkinen

Mikka Dahlstrom

Johanna Loukeskarpi

KIRSI KAIVONEN

Sofia Julin

ERIKA SKÖN

ANNA MOKANEN

Mirja Salmijärvi

Laura Vänskä

IIA-ELISABETH Suoni

MIISA KARJALAINEN

Perttu Jussila

Viljanna Järvisalo

Jaakko Mustakallio

Leena Kostiainen

Tommi Eviä

Ida Leino

Liite Tyja 2.9.2026

Vuoden 2027 talousarvion yhteydessä käsiteltävä valtuustoaloite

Valtuustoaloite maksuttoman joukkoliikennelipun tarjoamiseksi yli vuoden työttömänä olleille velvoittavaan työnhakukeskusteluun (TRE:313/08.00.01/2026)

Valtuustoaloite maksuttoman joukkoliikennelipun tarjoamiseksi yli vuoden työttömänä olleille velvoittavaan työnhakukeskusteluun

TRE:313/08.00.01/2026

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Tampereen kaupunginvaltuusto päättää, että yli vuoden työttömänä olleille työnhakijoille tarjotaan maksuton joukkoliikennelippu, kun he matkustavat velvoittavaan työnhakukeskusteluun työllisyyspalveluihin ja sieltä kotiin. Aloite kuvaa vaikeaa työttömyystilannetta, työttömien työnhakijoiden kasvaneita velvollisuuksia sekä työttömien taloudellisen tilanteen heikentymistä, mikä vaikuttaa muun muassa mahdollisuuksiin käyttää joukkoliikenteen palveluja. Aloitteessa todetaan, että Pohjoismaisessa työvoimapalvelumallissa painotetaan työnhakijoiden kohtaamista ja tiivistä palveluprosessia, jolloin asiakkaiden käyntiajat pyritään järjestämään pääsääntöisesti kasvokkain työllisyyspalveluiden toimistoilla noin kolmen kuukauden välein. Käyntiajat ovat velvoittavia ja mikäli työtön ei saavu käyntiajalle, voidaan hänelle määrätä työttömyyspäivärahan karenssi ja hänen työnhakunsa katkeaa. Valtuustoaloitteen mukaan ongelmaksi on muodostunut kaupungin linjaus, että velvoittavaa käyntiaikaa ei siirretä tai peruta, vaikka työtön ilmoittaisi, ettei hänellä ole varaa matkustaa toimistolle. Varattomuudesta johtuva käyntiajalle saapumatta jättäminen aiheuttaa valmiiksi vaikeassa taloudellisessa tilanteessa olevalle työttömälle lisäongelmia karenssin muodossa. Valtuustoaloitteessa esitetään, että maksuttoman joukkoliikennelipun tarjoaminen pitkäaikaistyöttömille työnhakukeskusteluun osallistumisen varmistamiseksi ehkäisisi taloudellisen noidankehän syntymistä, varmistaisi mahdollisuuden osallistua työllisyyspalveluihin, vähentäisi eristäytymistä ja helpottaisi samalla muiden asioiden hoitamista kaupungin keskustassa.

Tampereen seudun työllisyysalueella asiointi perustuu vahvoihin lähipalveluihin, joita on saatavana kaikista kunnista. Palvelut on viety lähelle asiakkaita. Yksittäisen asiakkaan asiointitapa, esimerkiksi lähitapaaminen tai puhelu, perustuu virkailijan kokonaisharkintaan asiakkaan yksilöllisestä tilanteesta, palvelutarpeista sekä siitä, mikä on tarpeen työnvälityksen ja palveluohjauksen mahdollistamiseksi. Työnhakija voi esittää toiveen keskustelun järjestämistavasta. Yksilöllisyyden lisäksi on huomioitava myös yhdenvertaisuus. Työvoimaviranomaisen ratkaisuja koskevat hallintolain hyvän hallinnon periaatteet ja asiakkaan näkökulmasta ne tarkoittavat oikeutta tasapuoliseen, perusteltuun ja ennakoitavaan kohteluun. Työvoimaviranomaisen tehtäviä hoidetaan virkavastuulla. Kokonaisuuteen vaikuttavat työllisyyspalveluihin liittyvä järjestämislaki ja työttömyysturvalaki.

Työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 4 luvun 31 § mukaan alkuhaastattelu on järjestettävä työvoimaviranomaisen toimipisteessä, jollei muu järjestämistapa ole painavasta syystä sitä tarkoituksenmukaisempi. Tampereen kaupungin työllisyys- ja kasvupalvelut on katsonut painaviksi syiksi esimerkiksi oman tai pienen lapsen sairauden, työvuoron/työhaastattelun tai muun näihin rinnastuvan syyn. Muiden painavien syiden tulee myös olla työvoimapoliittisia, eli käytännössä painavat syyt olla saapumatta käyntiajalle ovat samoja syitä, jotka olisivat hyväksyttäviä syitä olla saapumatta töihin. Lisäksi 16.1.2026 voimaan tulleen 4 luvun 35 a § mukaan työnhakukeskustelut ja täydentävät työnhakukeskustelut tulee järjestää yleistuen saajalle työvoimaviranomaisen toimipisteessä.

Asiakkaan kohtaaminen kasvokkain tukee työvoimaviranomaisen ydintehtävää eli työnvälitystä. Siksi etenkin työttömät asiakkaan kutsutaan lähitapaamiselle, jotta työvoimaviranomainen voi arvioida heidän palvelutarvettaan ja mahdollisesti esitellä heitä työnantajalle. Käytännön asiakastyö on osoittanut, että etäaikavarauksilla ei saada tarpeeksi kattavaa kuvaa työnhakijasta ja hänen

osaamisestaan, jotta häntä voitaisiin esitellä työantajalle sopiviin avoimiin työtehtäviin. Henkilöasiakkaan lisäksi työnantaja on myös työvoimaviranomaisen asiakas ja heidän palvelutarpeensa huomioiden työvoimaviranomaisen tulee tuntea asiakkaansa riittävällä tavalla, jotta se voi välittää työnantajalle osaavaa työvoimaa.

Työvoimapalveluiden järjestämistä annetun lain 4 luvun 28 §:n mukaan työnhaun voimassaolon yksi päättymissyy on jättäminen asioimatta työvoimaviranomaisen kanssa sen antamassa määräajassa ja edellyttämällä tavalla. Edellyttämä tapa tarkoittaa mm. saapumista paikan päälle lähitapaamiseen. Saapumatta jättäminen merkitsee työnhaun päättymistä ja siten työttömyysetuusoikeuden menettämistä. Työnhaun saa käynnistettyä uudelleen asioimalla työvoimaviranomaisessa henkilökohtaisesti. Työttömyysturvalain 2 a luvun 9 § ,10 § ja 10 a § mukaan työnhaun päättymisen lisäksi asiakas voi menettää oikeutensa työttömyysetuuteen eli saada karenssin, mikäli hän jättää saapumatta lähitapaamiseen. Karenssin pituus on aluksi seitsemän päivää, mutta mikäli menettely on toistuvaa eli asiakas on 12 kuukauden aikana jättänyt aiemminkin saapumatta lähitapaamiseen tai menetellyt muilla tavoin moitittavasti työnhakuun ja työvoimapalveluihin liittyen, seurauksena voi olla työssäolovelvoite. Tämä tarkoittaa työttömyysetuusoikeuden menettämistä ja sen palautumista sen jälkeen, kun henkilö on ollut vähintään kuusi kalenteriviikkoa esim. työssäoloehtoon luettavassa työssä, opiskellut päätoimisesti tai täyttänyt ehdon muilla 10 a § mainituilla tavoilla.

Laissa työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023) 102 § on säädetty työhön tai palveluun hakeutumisesta aiheutuvien kustannusten korvaamisesta. Kohdassa todetaan, että työvoimaviranomaisessa asioinnista aiheutuvista matkakustannuksista voidaan myöntää korvausta työttömälle henkilöasiakkaalle, joka vammansa tai sairautensa vuoksi tarvitsee kuljetuspalvelua voidakseen asioida työvoimaviranomaisessa. Edellytyksenä matkakustannusten korvaamiselle on, että henkilökohtainen asiointi työvoimaviranomaisessa on välttämätöntä palveluprosessin etenemisen kannalta. Järjestämislain 103 §:ssä säädetään palveluun osallistumisesta aiheutuvien kustannusten korvaamisesta. Kyseisen lainkohdan mukaan alkuhaastatteluun, työnhakukeskusteluun tai täydentävään työnhakukeskusteluun osallistumista ei pidetä palveluna, joihin työvoimaviranomainen voisi myöntää työttömyysetuutta saavalle työnhakijalle matka- ja muiden osallistumisesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi tarkoitettua kulukorvausta. Vaikka työllisyyspalvelujen tapaamisiin saapuminen on käytännössä kuntalaisen palvelua, ei se kuitenkaan ole lain tarkoittamalla tavalla palvelua, josta voi hakea kulujen korvaamista.

Tampereen seudun työllisyysaluetta koskevassa yhteistoimintasopimuksessa on sovittu työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain (380/2023) mukaisesta työvoimapalveluiden järjestämistehtävien hoitamisesta. Työllisyysalueen rahoitus ja kustannusten jako kuntien kesken on sopimuksessa sovittu lakisääteisiin tehtäviin. Mikäli työllisyysalueen tehtäviä haluttaisiin laajentaa nykyisestä esimerkiksi käsittämään asiakkaiden matkojen korvaamista, se edellyttää yhteistoimintasopimuksen uudelleen neuvottelemista ja hyväksymistä sopijakuntien valtuustoissa. Lisäksi on huomioitava, että työvoimaviranomaisen ei ole mahdollista myöntää tukea matkakustannuksiin vain tamperelaisille, koska asiakkaat asetettaisiin keskenään eri asemaan asuinpaikan perusteella. Valtio seuraa työvoimapalvelujen toteutumista ja asiakkaiden yhdenvertaisuutta palveluissa. Yhdenvertaisuusvaatimus on koko maan tasolla.

Nykytilanteessa yli vuoden työttömänä olleita on Tampereen seudun työllisyysalueella noin 13 000, heistä 8 500 on Tampereella. Lain mukaan työnhakukeskusteluja tulee järjestää kolmen kuukauden välien, mikä tarkoittaa vuodessa yli 50 000 työnhakukeskustelua yli vuoden työttömänä olleille koko työllisyysalueella, ja 34 000:a tamperelaisille. Koska noin 40 % työnhakukeskusteluista järjestetään muuten kuin tapaamisella aikavarauksella, korvattavien joukkoliikennematkojen piiriin voi laskennallisesti arvioida kuuluvan koko työllisyysalueella noin 30 000 työnhakukeskustelukäyntiä. Näistä noin 20 000 on Tampereella. Korvattavia edestakaisia joukkoliikennematkoja olisi työllisyysalueella noin 60 000 vuodessa, ja niistä muodostuisi 2,80 euron Nysse-kertalipulla laskettuna 168 000 euron kustannus.

Uuden kustannuksia lisäävän tehtävän ottaminen työllisyysalueelle on varsin ongelmallista tilanteessa, jossa Tampereen kaupungilla on käynnissä talouden tasapainottaminen, ja myös työllisyysalueen sopijakunnat edellyttävät kustannusten hillintää ja sopeuttamista. Muutos toisi myös merkittävän määrän hallinnollista lisätyötä työllisyysalueen asiakaspalveluun. Jokainen matka tulisi määritellä erikseen tarkoin tiedoin, ja kertalippujen myöntäminen ja toimittaminen lisäisivät asiakastyötä tekevien työtaakkaa ja veisivät aikaa työnvälitys- ja ohjaustyöltä.

Maksutonta joukkoliikenneyhteyttä velvoittavassa työnhakukeskustelussa käymiseksi on käytännössä mahdotonta tarjota työllisyysalueen asiakkaiden tasapuolisen ja yhdenvertaisen kohtelun edellyttämällä tavalla. Tampereen seudun joukkoliikenteellä on mahdollista matkusta Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Oriveden, Pirkkalan, Tampereen, Valkeakosken, Vesilahden ja Ylöjärven alueilla sekä Kuhmoisten kunnasta Kangasalan suuntaan. Akaassa, Juupajoella, Pälkäneellä, Ruovedellä, Urjalassa ja Virroilla on käytettävissä vaihtelevassa määrin muuta joukkoliikennettä, kuten linja-autoyhteyksiä, junayhteyksiä sekä kuntien järjestämää asiointi- tai palveluliikennettä. Palvelutaso, liikennöintipäivät ja reittien soveltuvuus työllisyyspalveluihin asiointiin vaihtelevat kunnittain, eikä joukkoliikenne ole kaikissa tilanteissa tosiasiallisesti käytettävissä asiakkaan velvoittavaan asiointiin.

Työttömyysetuuden tarkoituksena on turvata henkilön toimeentulo työttömyyden aikana sekä tukea työnhakua ja työllistymistä. Jos työttömyysetuus ja muut tulot eivät riitä välttämättömiin menoihin, henkilö voi olla oikeutettu toimeentulotukeen. Oikeus Kelalta haettavaan perustoimeentulotukeen perustuu laissa määriteltyyn laskelmaan tuloista, varoista ja hyväksyttävistä menoista. Jokapäiväiseen elämään kuuluvat menot, mukaan luettuna paikallisliikenteen käyttö, on määritelty sisältyväksi perustoimeentulotuen perusosaan. Täydentävästä toimeentulotuesta päättää hyvinvointialue ja sitä voidaan harkita, kun kyse on erityisestä, välttämättömästä menosta tai henkilön elämäntilanne muutoin sitä edellyttää.

Ilmaisten joukkoliikennelippujen tarjoaminen asiakkaille vaatisi edellä todetusti työllisyysalueen kuntien kesken yhteistä sopimista, lisäisi kustannuksia ja vaatisi lisäresursseja matkalippujen myöntämiseksi. Näin ollen ilmaisten matkojen tarjoaminen työvoimaviranomaisen toimesta ei nykyisellään ole resurssien ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta kestävästi järjestettävissä. Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Valtuustoaloite: Maksuton joukkoliikennelippu yli vuoden työttömänä oleville velvoittavaan työnhakukeskusteluun.

Tausta
Työttömien työnhakijoiden velvollisuudet kiristyvät vuonna 2026 voimaan tulevien lainsäädäntömuutosten myötä. Samalla työttömien taloudellinen tilanne on heikentynyt entisestään, eikä työllisyyden paranemisesta lähiaikoina ole merkkejä. Työttömien tilanne on monessa mielessä kohtuuton.

Marraskuun 2025 työllisyyskatsauksen mukaan Tampereen kaupungissa oli marraskuun lopussa yhteensä noin 20 000 työtöntä työnhakijaa, joista noin 7 600 on pitkäaikaistyötöntä (yli vuoden työttömänä olleita).

Pohjoismaisessa työvoimapalvelumallissa painotetaan työnhakijoiden kohtaamista ja tiivistä palveluprosessia, jolloin käyntiajat pyritään järjestämään pääsääntöisesti kasvokkain työllisyyspalveluiden toimistoilla noin 3kk välein. Käyntiajat ovat velvoittavia ja mikäli työtön ei saavu käyntiajalle, voidaan hänelle määrätä työttömyyspäivärahan karenssi ja hänen työnhakunsa katkeaa. Laki määrittelee sen, mikä on pätevä syy olla osallistumatta, siirtää tai peruuttaa käyntiaika. Päteviä syitä ovat esimerkiksi sairastuminen tai työhaastattelu. Laki jättää viranomaiselle tarvittavaa tulkinnanvaraa, koska tilanteet ovat erilaisia.

Ongelmaksi on muodostunut kaupungin linjaus, jonka mukaan velvoittavaa käyntiaikaa ei siirretä tai peruta, vaikka työtön ilmoittaisi, ettei hänellä ole varaa matkustaa toimistolle.Varattomuudesta johtuva käyntiajalle saapumatta jättäminen aiheuttaa jo valmiiksi vaikeassa taloudellisessa tilanteessa olevalle työttömälle lisäongelmia karenssin muodossa. Karenssista johtuvaa työttömyyspäivärahan leikkausta ei kompensoida toimeentulotuesta, vaan se on peruste leikata toimeentulotukea. Tilanne luo köyhyyden kierteen, ja samalla se syventää viranomaisvastaisuutta sekä rapauttaa luottamusta.

Monilla työttömillä ei ole tosiasiallista mahdollisuutta käyttää joukkoliikennettä hintojen nousun vuoksi. Luonnonvarakeskuksen mukaan elintarvikkeiden hinnat ovat nousseet vuodesta 2022 noin 18 %. Samaan aikaan bussilipun hinta on noussut 2,10 eurosta 2,80 euroon (lähimaksulla maksettuna). Lisäksi arvonlisäveron korotus syksyllä 2024 nosti hintoja entisestään ja hyvinvointialue korotti terveydenhuollon maksuja vuoden 2026 alusta keskimäärin 6,9%.

Työttömyyspäiväraha ei ole pysynyt hintojen perässä sosiaaliturvaleikkausten vuoksi. Työttömyysetuuksiin kohdistuu indeksijäädytykset vuosina 2024- 2027 sekä lukuisia muita leikkauksia, kuten lapsikorotuksen sekä suojaosan poisto.

Maksuttoman joukkoliikennelipun tarjoaminen pitkäaikaistyöttömille työnhakukeskusteluun osallistumisen varmistamiseksi ehkäisisi taloudellisen noidankehän syntymistä. Vaikeassa työllisyystilanteessa on tärkeää huomioida työtä hakevat ihmiset ja varmistaa heidän mahdollisuutensa osallistua työllisyyspalveluihin ja lakisääteisten suunnitelmien laadintaan. Käynti toimistossa vähentäisi myös eristäytymistä ja helpottaisi samalla muiden asioiden hoitamista kaupungin keskustassa.

Ehdotus:
Kaupunginvaltuusto päättää, että:

1. Yli vuoden työttömänä olleille työnhakijoille tarjotaan maksuton joukkoliikennelippu, kun he matkustavat velvoittavaan työnhakukeskusteluun työllisyyspalveluihin ja sieltä kotiin.

Tampereella 19.1.2026
Mira Hirvonen (sd.)

Oliver Priimägi

AINO HALINEN

Laura Korhonen

Lauri Lindén

Jouni Sirén

MITJA TAPIO

MILKA HANHELA

Mikko Dalhonen

Minna Minkkinen

Johanna Loukoskoppi

Sofia Julin

KIRSI KAIVONEN

TUILA JADTINEN

SAANA KUUSIPALO

PILVI KIITO

Antti Asp

ATTE VIROLAINEN

HANNA-MARIA GRANN

KALLE KALLIO

Ulla Rampman

AKGRSCHSKI

Pia Vütcan

Vilma Järvisalo

MIISA KARJALAINEN

Perth Jussila

Julia Sangervo

Johanna Kirjavainen

ORAS TYNKKYNEN

Lauri Nevanperä

IIA-ELISABETH SUOMI

ANNA MOILANEN

Mirja Salmijärvi

Laura Vänskä

IDA LEINO

Nina Lindberg

Liite Akila 10.9.2026

Vuoden 2027 talousarvion yhteydessä käsiteltävä valtuustoaloite

Valtuustoaloite puun myynnin lisäämiseksi - Jouni Ovaska (TRE:5345/02.00.01/2025)

Valtuustoaloite puun myynnin lisäämiseksi - Jouni Ovaska

TRE:5345/02.00.01/2025

Valtuustoaloitteessa esitetään puun myynnin lisäämistä.

Tampereen kaupungin metsien hoito ja käyttö pohjautuu Metsien hoidon toimintamalliin 2022–2030. Toimintamalli linjaa kaupungin omistamien metsien hoitoa ja käyttöä. Toimintamallin on valmistellut kiinteistötoimi, joka vastaa kaupungin metsäomaisuuden hallinnasta ja hoidosta. Toimintamalli hyväksyttiin asunto- ja kiinteistölautakunnassa 16.3.2022.

Tampereen kaupunki omistaa metsää yhteensä 7 455 hehtaaria. Metsäomaisuudesta kantakaupungin alueella sijaitsee 3 833 hehtaaria, Aitolahti-Teiskossa 3 209 hehtaaria ja muiden kuntien alueella 413 hehtaaria. Kaupungin omistamista metsistä on suojeltu 17,5 prosenttia. Kaupungin metsien hoidon ja käytön lähtökohtana on kestävä ja monitavoitteinen metsien hoito. Tavoitteena on yhteensovittaa virkistys-, maisema- ja luontoarvoja, metsien elinvoimaisuutta ja terveyttä sekä ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista. Kaupungin metsiä ei hoideta ensisijaisesti puuntuotannon näkökulmasta, vaan metsien käytössä sovitetaan yhteen useita kaupungin ja kaupunkilaisten kannalta keskeisiä tavoitteita.

Toimintamallissa tunnistetaan metsien huomattavat suorat ja epäsuorat taloudelliset arvot, joiden arvottamisen kehittäminen on yksi toimintamallikauden tavoitteista. Vaikka metsien hoidolle ja käytölle ei aseteta varsinaisia taloudellisia tuottotavoitteita, toiminnan tulee olla taloudellisesti kestävää, kustannustehokasta ja laadukasta. Näin varmistetaan metsien monipuolisten hyötyjen tuottaminen myös tulevaisuudessa.

Puunmyynnin lisäämistä arvioitaessa on olennaista huomata, että kaupungin metsistä suurin osa on varattu muihin kuin puuntuotannollisiin tarkoituksiin. Kaupungin metsäluokituksen mukaan ensisijaisesti virkistyskäyttöön varattuja lähi-, ulkoilu- ja retkeilymetsiä on yhteensä 50 prosenttia kaupungin omistamasta metsäpinta-alasta. Suojelualueita on 17,5 prosenttia, arvometsiä 13,5 prosenttia ja talousmetsiä 15 prosenttia. Tämä tarkoittaa, että vain osa kaupungin metsäomaisuudesta on sellaisessa käytössä, jossa puuntuotannollisia tavoitteita voidaan asettaa.

Talousmetsiä on kaupungin omistuksessa 1040 hehtaaria ja niiden vuotuinen kasvu on arviolta 7 621 kuutiometriä, mikä olisi korkein mahdollinen puuston kasvun kannalta kestävä hakkuumäärä vuosi tasolla. Hakkuumäärä ei huomioi muita alueille asetettuja tavoitteita.

Talousmetsiä hoidetaan ja käytetään taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävästi, ja puuntuotannolliset tavoitteet asetetaan kestävälle tasolle. Talousmetsissä kiinnitetään erityistä huomiota oikea-aikaisiin hakkuu- ja hoitotoimenpiteisiin, kuten ensiharvennusten toteuttamiseen ajallaan. Lisäksi talousmetsissä suositaan jatkuvaa kasvatusta silloin, kun siihen on edellytykset, ja metsien monikäyttö sekä luonto- ja maisema-arvot otetaan

huomioon myös talousmetsien käsittelyssä. Talousmetsiä voidaan myös käyttää tarvittaessa maakaupoissa vaihtomaana, kun kaupunki on hankkimassa omistukseensa kaupungin kehityksen kannalta tärkeitä alueita ja ne pyritään hoitamaan niin että ovat "houkuttelevia/ toimivia" siihen käyttöön.

Toimintamalli linjaa, että virkistyskäyttöön varattujen metsien hoidon tavoitteena on virkistys- ja maisema-arvojen, luonnon monimuotoisuuden, puuston terveyden, elinvoimaisuuden ja uudistumisen turvaaminen sekä hiilinielujen vahvistaminen ja puuston hiilivarastojen säilyttäminen. Näiden alueiden hoidosta kertyvä puutavara hyödynnetään, mutta puunmyynti ei ole niiden hoidon ensisijainen tavoite.

Kaupungin metsien kasvuennusteessa puutavaraa arvioidaan kertyvän metsien hoidosta ja käytöstä 17 750 kuutiometriä vuodessa, mikä vastaa noin kolmannesta puuston kokonaiskasvusta. Monitavoitteinen metsien hoito ja käyttö varmistetaan maltillisella metsänkäsittelyllä, jossa hakkuilla poistetaan puuston kokonaiskasvusta noin kolmannes. Tämän vuoksi kaupungin metsien hoito ja käyttö on ollut ilmastonmuutosta hillitsevää jo pitkään, sillä puuston vuotuinen kasvu on ollut huomattavasti suurempi kuin hakkuiden poistuma, mikä on kasvattanut hiilivarastoa vuosikymmenten ajan. Kaupungin omistamien metsien hiilivaraston ennustetaan kasvavan myös tulevaisuudessa, vaikka hiilinielu pienenee nykytilanteeseen verrattuna. Hiilivaraston arvioidaan kasvavan vuoteen 2069 mennessä lähes 2,8 miljoonaa hiilidioksiditonnia nykytilaan nähden.

Puunmyynnin merkittävä lisääminen yli toimintamallissa esitetyn tason edellyttäisi siten muutosta kaupungin hyväksyttyihin metsien hoidon periaatteisiin. Se voisi heikentää niitä tavoitteita, joita toimintamallissa on asetettu virkistyskäytölle, maisemalle, luonnon monimuotoisuudelle, puuston elinvoimaisuudelle ja ilmastotavoitteille.

Kaupungin metsillä on myös merkittävä virkistyksellinen ja hyvinvointia tukeva rooli. Toimintamallin valmistelussa asukkaat toivat esiin, että kaupungin metsiä käytetään monipuolisesti virkistäytymiseen, ulkoiluun ja liikuntaan. Lähimetsät ovat asukkaille tärkeitä osana asuinalueen identiteettiä ja hyvinvointia, ja metsissä arvostetaan erityisesti virkistymistä, rauhoittumista ja luontoelämyksiä. Virkistysarvoja turvataan sekä suunnitelmallisella metsien hoidolla että hoitamattomuudella. Metsän peitteisyyden säilyttäminen ylläpitää virkistyskäytön edellytyksiä ja luonnon monimuotoisuutta.

Kaupungin metsien hoidon ja käytön prosessi perustuu toimintamalliin, metsäluokitukseen, metsävaratietoon sekä työkohteiden suunnitteluun. Työkohteet valmistellaan 1–3 vuodeksi kerrallaan, ja valmistelussa tehdään yhteistyötä asukkaiden, sidosryhmien ja kaupungin eri yksiköiden kanssa. Työkohteiden laatua ja asukastyytyväisyyttä seurataan. Toimintamallin seurannassa tarkastellaan muun muassa puuston kokonaiskasvua ja hakkuupoistumaa sekä metsäluokittaista kasvua.

Puunmyyntiä tehdään toimintamallin mukaisissa rajoissa talousmetsissä ja metsänhoidollisesti perustelluissa kohteissa. Kaupunki hyödyntää jatkossakin metsien hoidosta kertyvä puutavaraa taloudellisesti tarkoituksenmukaisesti. Puunmyynnin lisäämistä ei ole perusteltua toteuttaa siten, että se vaarantaisi kaupungin hyväksytyt tavoitteet virkistyskäytön, luonnon monimuotoisuuden, maisema-arvojen, hiilinielujen, metsien terveyden tai kaupunkilaisten hyvinvoinnin osalta.

Valtuustoaloitteessa esitetty tavoite kaupungin tulopohjan vahvistamisesta on sinänsä kannatettava. Tampereen kaupungin metsien hoidon toimintamalli 2022–2030 kuitenkin rajaa puunmyynnin lisäämismahdollisuuksia siten, että metsien käyttö säilyy kestävänä ja monitavoitteisena. Kaupungin metsistä saatava puutavara hyödynnetään jatkossakin, ja talousmetsiä hoidetaan kestävällä tavalla taloudelliset näkökohdat huomioon ottaen. Merkittävää puunmyynnin lisäämistä ei kuitenkaan esitetä, koska se olisi ristiriidassa kaupungin metsien hyväksyttyjen hoito- ja käyttötavoitteiden kanssa.

LÄHTEET:

Metsienhoidon toimintamalli 2022–2030, https://www.tampere.fi/sites/default/files/2022-08/metsien_hoidon_toimintamalli_2022-2030.pdf

Kaupungin metsävaratieto 2026. Foresta - Metsätietojärjestelmä

Valtuustoaloite: Tampereen lisättävä puun myyntiä

Tampereen kaupungin talous vaatii merkittäviä sopeutustoimia. Osana talouden tasapainottamista ja talouden suunnittelua on huomioitava tulopuoli.

Tampereen kaupungilla on merkittävä metsäomaisuus. Kaupunki omistaa noin 7500 hehtaaria metsää. Puun myyntiä olisi mahdollista lisätä, mikä vahvistaisi kaupungin taloutta.

Esitän, että Tampereen kaupunki lisää puun myyntiä osana talouden tasapainottamista.

Tampereella 13.10.2025

Jouni Ovaska

Liite Yla 1.9.2026

Vuoden 2027 talousarvion yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet

Valtuustoaloite Pyynikin kirkkopuiston pelastamiseksi – Mats Uotila ym.
TRE:5027/10.00.01/2025

Valtuustoaloite esteettömien ja inklusiivisten leikkipuistojen ja -paikkojen lisäämiseksi Tampereella - Anna Moilanen ja Mirja Salmijärvi ym.
TRE:6494/10.00.01/2025

Valtuustoaloite yleisen WC:n saamiseksi Hervannan keskustaan - Tampereen Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä
TRE:6498/10.00.01/2025

Valtuustoaloite vesipisteiden saamiseksi Tampereen puistoihin - Perttu Jussila
TRE:2799/10.00.01/2026

Valtuustoaloite Sorsapuistossa sijaitsevista lintutarhoista luopumiseksi eettisesti kestävällä tavalla - Minna Minkkinen ja Milka Hanhela
TRE:3343/10.00.01/2026

Valtuustoaloite Pyynikin kirkkopuiston pelastamiseksi – Mats Uotila ym.
(TRE:5027/10.00.01/2025)

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Tampereen tulee turvata kulttuurihistoriallisesti arvokkaan Pyynikin kirkkopuiston säilyminen ja edistää aktiivisesti puistossa olevien hautapatsaiden ja muistomerkkien entisöintiä, säilymistä sekä puiston yleisilmeen siistimistä. Lisäksi aloitteessa ehdotetaan fyysisiä tai digitaalisia opasteita, jolloin puisto voisi palvella esimerkiksi koulujen tai matkailun retkikohteena.

Aloitteessa todetaan, että kivipaasien ja rautaristien määrä on vähentynyt vuosikymmenien aikana muun muassa ilkivallan seurauksena. Huolena on, että merkit kaupungin varhaisesta historiasta rapistuvat hoitamattomuuden takia.

Vastauksen ovat laatineet Tampereen kaupungilla maisema-asiantuntija Mirjam Larinkari ja kaupunginpuutarhuri Timo Koski viheralueet ja hulevedet -yksiköstä, viherasiantuntija Kirsi Mäntysaari-Ukkola infraomaisuuden hallinnasta sekä tutkija Vadim Adel ja tutkija Anu Salmela Pirkanmaan maakuntamuseosta, konservaattori Anne Makkonen Tampereen historiallisista museoista ja hautaustoimen johtaja Jyrki Lehtonen Tampereen seurakuntayhtymästä.

Tilanne

Pyynikin kirkkopuistossa sijaitsee Tampereen ensimmäinen hautausmaa, joka on ollut käytössä vuosina 1784–1880. Viimeisin hautaus tehtiin 1885 yksittäisluvalla. Kalevankankaan hautausmaan käyttöönoton jälkeen Pyynikin kirkkopuistoa on kehitetty ja hoidettu puistona, esikuvanaan mm. Helsingin vanhan kirkon ympäristö. 140 vuoden aikana kohteeseen ovat vaikuttaneet ympäröivän kaupungin muutokset kuten Pirkankadun leventäminen.

Pyynikin kirkkopuiston hautausmaa on muinaismuistolailla suojeltu kiinteä muinaisjäännös. Viheralueen maanomistaja on Tampereen kaupunki. Hautamuistomerkit ja Aleksanterin kirkon tontin omistaa Tampereen ev.lut. seurakuntayhtymä. Pirkanmaan maakuntamuseo on muinaismuistoalueella tehtävien toimenpiteiden osalta ohjaava, neuvova ja tarvittaessa valvova taho.

Pyynikin kirkkopuiston hautapatsaiden ja muistomerkkien hoitovastuu on ollut Tampereen kaupungilla 1.9.2002 alkaen kaupungin ja seurakuntayhtymän välisellä sopimuksella. Sopimuksen mukaan ”*Kaupunki kustantaa esineiden normaalin kunnossapidon*”. Tätä edeltävänä aikana muistomerkkien hoidosta vastasivat seurakunta ja kaupunki tapauskohtaisesti sopien.

Pyynikin kirkkopuisto on kaupungin viheralueiden kunnossapidon piirissä. Alueen kunnossapidon tilaamisesta vastaa Tampereen kaupungin infraomaisuuden hallinta, Kaupunkiympäristön palvelualue. Viheraluetta hoitaa Tampereen Infra Oy. Vanha hautausmaa-alue on kunnossapitoluokaltaan S2 (muut suojellut alueet). Aluetta

kunnossapidetään laadultaan R1-tasoisesti (rakennettu arvoviheralue). Tämä tarkoittaa esimerkiksi nurmikoiden säännöllistä leikkuutta sekä kulkureittien, rakenteiden ja kalusteiden pitämistä moitteettomassa kunnossa. Puiston kunnossapidon yhteydessä ei ole viime vuosina tehty varsinaisia puhdistustoimenpiteitä hautakiville ja -muistomerkeille. Lehdet ja muut irtoroskat on poistettu myös muistomerkkien päältä. Alueella ei ole kunnossapidon kokemusten mukaan viime vuosina esiintynyt merkittävää ilkivaltaa.

Pyynikin kirkkopuistossa on tehty 2000-luvulla hautausmaainventointi ja kaksi kunnostussuunnitelmaa. Työt on toteuttanut Pirkanmaan maakuntamuseo Kaupunkiympäristön kehittämisen tilaamana.

Pyynikin kirkkopuiston inventointi tehtiin vuonna 2011. Työn pohjalla oli edellinen, vuonna 1958 kirkkoherra Yrjö Hirvosen tekemä inventointi ja vuoden 1916 kartta. Puisia muistomerkkejä ei ollut säilynyt 2000-luvulle. Säilyneiden muistomerkkien joukossa oli kivipaasia, valurautaristejä ja muutamia muistomerkkilehtiä sekä rauta-aitoja ja -ketjuja. Vuoden 2011 inventoinnissa ehjiä muistomerkkejä oli enää 108 kpl kun vuonna 1958 niitä oli 214 kpl. Muistomerkit olivat siis vähentyneet noin puoleen 50 vuodessa.

Vuonna 2012 laadittiin Pyynikin kirkkopuiston muistomerkkien kunnostussuunnitelma. Suunnitelma sisältää ehdotuksia mm. kaatuneiden kivien pystyyn nostamisesta, rautaristien nostamisesta ja korjaamisesta, rautaporttien ja -aitojen korjaamisesta sekä muistomerkkien suojaus- ja puhdistusohjeita. Kirkkopuistossa olevia muistomerkkejä on puhdistettu ja korjattu (mm. rakoja tiivistetty ja irronneita osia liimattu) vuonna 2014 suunnitelman mukaisesti. Lisäksi muutama rautaristi suojamaalattiin. Katkenneita ja rikkoutuneita muistomerkkejä ja niiden osia on siirretty säilöön.

Vuonna 2015 laadittiin yksityiskohtainen muistomerkkien korjaus- ja palautussuunnitelma katkenneille rautaristeille. Tuolloin puistossa on ollut ehjiä rautaristejä 7 kpl, kun vuonna 1958 tehdyn laskennan aikaan ristejä oli lähes viisikymmentä. Suunnitelmassa on käyty läpi talteen otetut katkenneet ja rikkoutuneet ristit. 2015 todettiin 8 ristin olevan mahdollista kunnostaa ja palauttaa Pyynikin kirkkopuistoon. Yhtä ristiä ei suositeltu palautettavaksi, sillä sijaintipaikan todettiin jääneen kulkureitin alle. Katkenneita, rikkoutuneita ja talteen otettuja ristejä on löydetty tämän jälkeen myös lisää.

Viime vuosina Tampereen Infra, Pirkanmaan maakuntamuseo ja Tampereen historialliset museot ovat tehneet yhteistyötä liittyen muistomerkkien hoitoon. Rautaristejä on kunnostettu korjaus- ja palautussuunnitelman mukaisesti Tilapalveluiden metalliverstaalla vähitellen pilottihankkeena ja niitä on palautettu omille paikoilleen vuosina 2023–2024 yhteensä 13 kappaletta. Palautetut ristit on ruostesuojattu ja maalattu. Korjattujen ristien kuntoa on seurattu. Tehdyt toimenpiteet vaikuttavat onnistuneen hyvin. Lisäksi museo on tehnyt yksittäisten muistomerkkien puhdistusta ja ruostesuojausta.

Yksi vuoden 2015 suunnitelmassa mukana olevista katkenneista risteistä on jätetty kunnostamatta ja palauttamatta, koska se sijaitsee kulkureitillä. Kulkureittiä on mahdollista muuttaa ja ristin palauttaminen voisi näin olla mahdollista.

Reijo Rinne on kerännyt merkittävän henkilöhistoriallisen aineiston liittyen Pyynikin kirkkopuiston muistomerkkeihin. Aineisto on julkaistu Tampereen ev.lut. seurakunnan verkkosivuilla ja luovutettu myös Pirkanmaan maakuntamuseolle tallennettavaksi.

Pyynikin asukasyhdistys on esittänyt kiinnostuksensa osallistua Pyynikin kirkkopuiston hoitoon vapaaehtoisvoimin. Toiminta voisi olla muistomerkkien kunnon seurantaa, irtoroskien poistamista ja kivisten muistomerkkien kevyttä puhdistusta Pirkanmaan maakuntamuseon Adoptoi monumentti – toiminnan kautta (omistajan luvalla ja museon ohjeistamana).

Tampereen kaupunki on hakenut ympäristöministeriöltä Kansallisen kaupunkipuiston perustamista Tampereelle (KH 24.3.2025, § 138). Pyynikin kirkkopuisto sisältyy kokonaisuudessaan hakemusalueeseen. Pyynikin kirkkopuisto on mainittu hakemuksessa mm. osana Tampereen valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä (RKY-alueet), osana keskustan merkittäviä puistoja ja viherverkon runkoa sekä kiinteänä muinaisjäännöksenä. Pyynikin kirkkopuiston moninaiset historialliset arvot on näin ollen ajankohtaisesti tunnistettu ja Tampereen kaupunki on sitoutunut vaalimaan niitä. Ympäristöministeriö on tehnyt päätöksen Tampereen kansallisen kaupunkipuiston perustamisesta 29.5.2026.

Toimenpiteet

Valtuustoaloitteen vastauksen valmistellut työryhmä toteaa, että muinaismuistolain suojeleman Pyynikin kirkkopuiston vanhan hautausmaan arvojen ja sen muistomerkkien turvaaminen on tärkeää. Puiston arvokkaan yleisilmeen ja muistomerkkien säilymisen varmistamiseksi yhteistyötä eri osapuolten välillä tiivistetään.

Muistomerkkien sijainnit mitataan maastossa, jotta niistä saadaan jatkossa hyödynnettävää paikkatietoa, esim. kaupungin karttapalveluun, infraomaisuuden rekisteriin ja Tampereen museoiden Siiri-tietokantaan tallennettavaksi sekä mahdollista digitaalista opastusta varten. Vihersuunnittelu ja Pirkanmaan maakuntamuseo tarkentavat yhteistyössä muistomerkkien kohdekohtaista inventointia hyödyntäen mitattua aineistoa. Inventoinnin yhteydessä tallennetaan muistomerkeistä saatua historia-aineistoa ja päivitetään kuntotietoja ja kunnostustarpeita.

Kesällä 2026 käynnistetään kivisten muistomerkkien puhdistaminen. Työn toteuttaa Tampereen Infra Oy Tampereen kaupungin tilaamana ja Pirkanmaan maakuntamuseon valvonnassa. Ennen työn aloittamista pidetään katselmus, tehdään suunnitelma puhdistamisen etenemisestä ja laaditaan ohjeistus toimenpiteistä. Katselmuksessa tarkastellaan myös laajemmin puistoa, sen kulkureittejä, kasvillisuutta ja mahdollisia kehittämistarpeita suhteessa arvojen säilymiseen.

Tavoitteena on puhdistaa kiviset muistomerkit seuraavien viiden vuoden aikana vaiheittain. Jatkossa muistomerkkejä kunnossapidetään säännöllisesti puiston kunnossapidon yhteydessä ja tarvittaessa konsultoidaan museon asiantuntijoita (esim. kaatuneet kivet, ilkivalta tai myrskyvauriot).

Lisäksi vihersuunnittelu selvittää yhden rautaristin palauttamisen mahdollisuutta kirkkopuistoon kulkureittiä muuttamalla.

Tampereen museot jatkaa tehtyjen korjausten seurantaa. Erityisesti yli 10 vuotta sitten tehtyjen liimausten katselmointi on ajankohtainen kesällä 2026.

Mikäli alueeseen kohdistuu laajempia kehittämistarpeita, vihersuunnittelu voi tarvittaessa käynnistää puiston hoito- ja käyttösuunnitelman laatimisen.

Lisäksi edistetään Adoptoi monumentti -toimintaa alueesta kiinnostuneen Pyynikin asukasyhdistyksen kanssa. Adoptoinnin toteutuessa Pirkanmaan maakuntamuseo laatii sopimuksen ja määrittelee hautamuistomerkkien hoitotoimet, joita vapaaehtoiset voivat alueella suorittaa. Kyseeseen tulee mm. alueen tarkkailu, kuivapuhdistus ja roskien keruu, aidattujen muistomerkkien sisäpuolen siistiminen ja kivisten muistomerkkien pienet puhdistukset.

Valtuustoaloite Pyynikin kirkkopuiston pelastamiseksi

Pyynikin kirkkopuisto on Tampereen ensimmäinen ja vanhin hautausmaa. Se vihittiin käyttöön vain viisi vuotta kaupungin perustamisen jälkeen vuonna 1784.

Hautausmaalle on haudattu noin 7800 tamperelaista. Maassa lepää tehtaiden perustajia, pormestareita ja kaupungin varhaisia rakentajia. Kohde on kulttuurihistoriallisesti arvokas.

Pyynikin kirkkopuiston hautamuistomerkkejä on jäljellä 206. Niistä 196:lla on nimi ja 185 on varustettu henkilötiedoilla. Kivipaasien ja rautaristien määrä on vähentynyt merkittävästi vuosikymmenien aikana ilkivallan ja välinpitämättömyyden seurauksena.

Hautausmaan, joka on tätä nykyä juridisesti muinaismuistolailla suojeltu muinaismuisto, hoito ja muistomerkkien kunnossapito on ollut sopimukseen perustuen Tampereen kaupungin vastuulla jo vuodesta 2002. Muistomerkit sekä Aleksanterin kirkon tontin omistaa seurakunta.

Osa kaupungin varhaista historiaa rapistuu tällä hetkellä ilman hoitoa. Sammalet, jäkälä ja katupöly peittävät muistomerkkejä, ja metalliset ristit murenevat. Samalla peittyy ja murenee kaupungin historia.

Tampereen on turvattava Pyynikin kirkkopuiston säilyminen. Pormestariohjelmassa linjataan mainiosti, että "Vanhan Tampereen säilyminen tuleville sukupolville varmistetaan." Tästä on hyvä aloittaa. Vastaavan alueen entisöintioperaatio on tehty myös Helsingissä kaupungin Vanhassa kirkkopuistossa.

Kunnostettu puisto toimisi paitsi tamperelaisten ja turistien ilona, myös Tampereen koulujen retkikohteena osana paikallishistorian opetusta. Puistoon kätkeytyvään historiaan tutustumisen voisi mahdollistaa opaskylttien ja digitaalisten ratkaisujen avulla.

Kunnioitus vainajien muistoa ja kaupungin historiaa kohtaan velvoittaa toimeen.

Päätösesitys:

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Tampereen kaupunki edistää aktiivisesti Pyynikin kirkkopuistossa olevien hautapatsaiden ja muistomerkkien entisöintiä, säilymistä sekä puiston yleisilmeen siistimistä sen arvolle sopivaksi.

Tampereella 22.9.2025

Mats Uotila,
Kaupunginvaltuutettu (Kok.)

Julia Sangervo (vihr)
Petri Räjala
IDA LEINO
Jocka Träskböck
Juho Hirvelä
Marika Puolimatka (PS.)
ANTTI IVANOFF
MATTI HELIMO
Joakim Vigelius (PS.)
SAMRI PUISTO
SIRPA PURSIAINEN-HAUTALA KO
Ella Hällbacka
JATKUU TAKANA
Tohmi Evilä
Anna-Kaisa Ikonen

Laura Väänänen

Laura Vänskä

Jouni Ovaska

Kalle Kallio

Pertti Jussila

Ulla Kampman

KUVIA PYYNIKIN KIRKKOPUISTON MUISTOMERKEISTÄ

KUVIA HELSINGIN VANHAN KIRKKOPUISTON KUNNOSTETUISTA HAUTAKIVISTÄ

Ennen ja jälkeen

RONNY HOLMQVIST

KARI-MATTI HILTUNEN

ALEKSI JÄRVI

Elina Järvenpää

Anne-Mari Jussila

Vilma Järvisalo

Jaakko Mustakallio

Lauri Nevanperä

IIA-ELISABETH SUOMI

Laura Korhonen

Valtuustoaloite esteettömien ja inklusiivisten leikkipuistojen ja -paikkojen lisäämiseksi Tampereella - Anna Moilanen ja Mirja Salmijärvi ym.
(TRE:6494/10.00.01/2025)

Valtuustoaloitteessa esitetään esteettömien ja inklusiivisten leikkipuistojen lisäämistä ja kehittämistä Tampereella, jotta kaikilla lapsilla olisi tasavertaiset mahdollisuudet leikkiin ja puistojen käyttöön toimintakyvystä riippumatta.

Leikkipaikkaohjelmassa 2021–2030 s. 28 todetaan: *Esteettömyys huomioidaan rakennettaessa uusia tai peruskunnostettaessa vanhoja leikkipaikkoja. Jokaiselle leikkipaikalle pyritään suunnittelemaan esteettömiä välineitä ja pintamateriaaleja, joka käytännössä tarkoittaa, että esteettömien leikkivälineiden turva-alustojen tulee olla joko tekonurmea tai valettua synteettistä turva-alustaa. Keskustan leikkipaikoilla on yksittäisiä esteettömiä välineitä. Kohteita toteutettaessa tulee varmistaa, että myös leikkipaikan lähiympäristö on esteetön sekä leikkijöille että heidän saattajilleen. Kulkureittien tulee olla esteettömiä ja leikkipaikan läheisyyteen varataan mahdollisuuksien mukaan inva - pysäköintimahdollisuus. Esteettömien leikkivälineiden lisääntymisen myötä tekonurmipintaisten ja synteettisten turva-alustojen määrä tullee lisääntymään*.

Maasto ja pinnanmuodot huomioiden leikkipaikan esteetön saavutettavuus ei ole tarkoituksenmukaista aivan jokaisella leikkipaikalla. Tavoitteena on kuitenkin luoda mahdollisimman monipuolisia toimintoja tarjoavia leikkipaikkoja huomioiden eri-ikäiset ja eri taitotasoilla olevat leikkijät. Synteettisistä pintamateriaaleista irtoaa mikromuovia, minkä vuoksi monilla leikkipaikoilla onkin siirrytty suosimaan esimerkiksi soraa tai haketta, mikä puolestaan ei tarjoa esteetöntä saavutettavuutta leikkivälineen luo. Näin ollen monet leikkipaikat ovat osaltaan esteettömiä, jolloin niissä on yksittäisiä esteettömiä välineitä, joiden luo on perustettu esteetön pääsy.

Koulujen ja päiväkotien pihat, joista suurin osa on kaikkien käytettävissä ilta-aikaan, ovat osa kaupungin leikkipaikkaverkostoa. Erityiskouluilla ja -päiväkodeilla on pihassaan esteettömät leikkialueet.

Yksittäisiä Inklusiivisia leikkivälineitä tai välinekokonaisuuksia esteettömällä alustalla löytyy mm. keskustassa Kiiskisaarenpuistosta, Soukkapuistosta, Aleksandra Siltasen puistosta ja Kiovanpuistosta sekä Hervannasta mm. Ahvenispuistossa, Näyttämönpuistosta ja Keltanokanpuistosta. Lisäksi uusien kaupunginosien alueleikkipaikkoihin Hiedanrantaan ja Viinikanlahdenpuistoon on tulossa osa leikkipaikoista kokonaan esteettömänä.

Emil Aaltosen puiston esteetöntä leikkipaikkaa kunnostetaan tänä vuonna. Siellä lisätään esteettömiä leikkivälineitä ja puistokalusteita monipuolisemmaksi kokonaisuudeksi sekä uusitaan leikkialustoja. Lähivuosien kunnostuslistalla on sekä Pikku Kakkosen että Sorsapuiston leikkipaikat, joihin tulee myös inklusiivisia leikkivälineitä ja leikkivälinekokonaisuuksia esteettömine reitteineen.

Asukaspalautteissa on toivottu karttapalveluun tai puistojen nettisivuille sijaintia ja kuvausta leikkipaikan mahdollisista esteettömistä välineistä. Tähän pyrimme mahdollisuuksien mukaan löytämään esitysteknisen ratkaisun.

Valtuustoaloite: Esteettömien ja inklusiivisten leikkipuistojen ja -paikkojen lisääminen Tampereella

Rakennettua ympäristöä ja sen esteettömyyttä tarkastellaan usein aikuisten ja ikäihmisten näkökulmasta, jolloin lasten oikeus esteettömään ympäristöön jää huomioimatta. Esteettömyys kuuluu myös lapsille. Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Tampereella rakennetaan jokaiseen leikkipuistolliseen kaupunginosaan vähintään yksi esteetön ja inklusiivinen leikkipuisto tai -paikka. Esteettömät ja inklusiiviset leikkipuistot ja -paikat voidaan toteuttaa joko uusia leikkipuistoja tai -paikkoja suunniteltaessa ja rakennettaessa tai peruskorjausten yhteydessä.

Perustelut:

- Kaikilla lapsilla on oikeus leikkiin ja osallisuuteen, toimintakyvystä, apuvälineestä tai vanhemman vammaisuudesta riippumatta.

- Esteetön ja inklusiivinen leikkipaikka mahdollistaa turvallisen leikin kaikille lapsille sekä huomioi erilaiset toimintarajoitteet. Esteettömässä leikkipuistossa on:

    - leveät ja loivat kulkureitit, joiden maamateriaali mahdollistaa kulkemisen ja liikkumisen myös apuvälineitä käyttäville

    - eri aisteille suunnattuja leikkivälineitä sekä mahdollisuus käyttää keinuja, hiekkalaatikoita, kiipeilyvälineitä ja liukumäkiä, pyörätuolista tai apuvälineestä käsin

    - penkkejä, levähdyspaikkoja sekä varjo- ja rauhoittumisalueita

    - mahdollisuus vanhemmalle, jolla on vamma tai sairaus, osallistua lapsensa kanssa leikkiin yhdenvertaisesti

    - aidat varmistamassa turvallisen leikin

- Esteettömyys on ihmisoikeus. YK:n vammaissopimus, joka on Suomessa laintasoinen, velvoittaa julkisen vallan varmistamaan, että vammaiset lapset voivat nauttia kaikista oikeuksista ja perusvapauksista yhdenvertaisesti muiden lasten kanssa (artikla 7).

- Tampereella on jo joitakin esteettömyyden huomioivia leikkipaikkoja. Esimerkiksi Emil Aaltosen puiston leikkipaikka ja Pikku Kakkosen puisto sisältää välineitä, jotka soveltuvat myös liikunta- ja näkövammaisille lapsille. Nämä puistot toimivat erinomaisina esimerkkeinä, jota voidaan laajentaa myös muihin kaupunginosiin.

- Aloitteella tuetaan kaupungin strategisia tavoitteita: yhdenvertaisuutta, saavutettavuutta, lapsiperheiden hyvinvointia ja esteettömyyttä.

Ehdotetut toimenpiteet:

- Kaupunki tekee kartoituksen nykyisten leikkipaikkojen esteettömyydestä ja tunnistaa ne kaupunginosat, joissa ei ole esteetöntä ja saavutettavaa leikkipaikkaa.
- Laaditaan toteutussuunnitelma ja aikataulu esteettömän leikkipuiston rakentamiseksi jokaiseen kaupunginosaan.
- Konseptin suunnittelu toteutetaan yhdessä käyttäjien, vammaisjärjestöjen ja lapsiperheiden kanssa osallisuusperiaatteen mukaisesti.

Tavoitteena on, että jokainen tamperelainen lapsi voi leikkiä kaupungin ylläpitämissä puistoissa ja leikkipaikoissa yhdenvertaisesti, riippumatta hänen tai hänen huoltajansa toimintakyvystä tai -rajoitteista. Tällä vahvistetaan lasten oikeuksia, osallisuutta ja kaupungin yhdenvertaisuustyötä sekä luodaan pohjaa inklusiiviselle yhteiskunnalle.

Tampereella 15.12.2025

Anna Moilanen, kaupunginvaltuutettu (vihr.)

Mirja Salmijärvi, kaupunginvaltuutettu (vihr.)

Laura Vänskä

Allekirjoittajat:

Minna Minkkinen

PILVI KUITU

Kalle Kallio

SAANA KUUSIPALO

MITJA TAPIO

Hanna-Maria GRANN

TUILA JAATINEN

SINIKKI TOKKOLA

Lauri Lindén

KIRSI KAVONEN

Jonni Sirén

Sofia Julén

ATTE VIROLAINEN

Laura Korhonen

Amo Halinen

Johanna Loukeskeryi

Jonni Ovarka

Oliver Priimägi

Nina Lindberg

Vilhartti Hannikalahti

Veera Törmikoski

VEERA TÖRMIKOSKI

MIRA HIRVONEN

Pia Vatnen

JUKKA GUSTAFSSON

Iia-Elisabeth Suomi

MIISA KARJALAINEN

Riina-Eveliina Eskelinen

Lauri Nevanperä

Sari Tanus

ORAS TYNKKYNEN

SIRPA PURSIAINEN-HAUTALA

Johanna Kirjavainen

IDA LEINO

Perttu Jussila

Arttu Vuori

Julia Sangervo

Vilma Järvisalo

Tampereen kaupunginvaltuustolle

Yleinen WC Hervannan keskustaan

Hervannassa on toiminut jo useita vuosia Turvallisuustyöryhmä, joka koostuu paikallisista toimijoista. Mukana on edustus Tampereen kaupunginkirjastolta, kaupungin työsuojelusta, seurakunnalta, Pirkanmaa hyvinvointialueen etsivästä työstä, Tampereen A-Killasta, Kauppakeskus Duolta ja Securitakselta sekä Yhdessä selviytymisen tuki YSTI ry:stä.

Tämä aloite perustuu Turvallisuustyöryhmän toiveeseen ja esitykseen.

Esitämme, että Hervannan keskustaan Valtaraitille saataisiin yleinen wc. Tällä hetkellä wc:n puute aiheuttaa alueella siisteyden ja turvallisuuden kannalta kielteisiä vaikutuksia.

Esityksen perustelut:

- Ympäristön siisteydellä on merkitystä turvallisuuden tunteelle. Nykytilanteessa Hervannan keskustan alue, jossa sijaitsevat kirjasto, terveyspalvelut, neuvola ja nuorisotila, ovat epäsiistissä kunnossa. Rakennusten piha-alueita ja seinänvierustoja käytetään yleisenä käymälänä. Alueella liikkuu paljon lapsia ja nuoria. Siivottomuus edesauttaa turvattomuuden kokemusta ja on myös terveysriski. Esim. kirjasto on jo vuosia saanut jatkuvasti asiakaspalautetta piha-alueiden siivottomuudesta.

- Turvallisempi Hervanta -kyselyssä nousee esille kadulla aikaansa viettävien ja haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten oma tarve yleiselle vessalle. Kyse on ihmisarvoisesta kohtelusta (mahdollisuus päästä käyttämään vessaa yksityisesti kadulla tai pusikossa asioinnin sijaan) sekä turvallisuudesta (esim. naiset kokevat turvattomuutta joutuessaan hoitamaan asiansa kadulla). Turvallisuusnäkökulmasta lukittava wc-tila voi olla ilta- ja yöaikaan myös paikka, jonne päästä turvaan soittamaan apua vaarallisessa tilanteessa, jossa on väkivallan uhka.

- Wc-tila olisi käytössä 24/7 vrt. kauppakeskus Duon ja kirjaston wc-tilat, jotka ovat käytössä vain palvelujen aukioloajan mukaan. Asunnottomuus on lisääntynyt, yöaikaiselle wc:lle on tarvetta.

- Yleinen wc palvelee yleisemminkin alueen siisteyttä ja viihtyisyyttä. Ahvenisjärven ympäristö soveltuu erinomaisesti virkistys- ja tapahtumakäyttöön, mutta vessojen puute on aiheuttanut sen, että asukkaat ovat tuoneet esiin huolensa alueen siivottomuudesta: viheralueiden käytön yleisenä käymälänä sekä roskaamisen. (esim. Hervannan sanomat 6.8.2025, s.8)

- Hervannan keskusta-aluetta on uudistettu, esim. Hervannan vapaa-aikakeskus on peruskorjattu ja avataan pian uudessa loistossaan. On kaikkien etu pitää myös ulkoalueet siisteinä ja viihtyisinä.

- Hervanta on iso asuinalue, jonne ratikka tuo ihmisiä myös muualta. Yleisellä siisteydellä on suuri merkitys Hervannan maineelle ja turvallisuuden kokemukselle. Julkinen wc olisi yksi käytännöllinen ja suhteellisen edullinen keino vaikuttaa asiaan, jotta mainetta saataisiin parannettua. Keskusta-alueella tähän asiaan on jo satsattu ja nyt kaupungin olisi hyvä kohdistaa katseensa Hervantaan.

Pormestariohjelmassa on nostettu vahvasti esiin kaupunginosien yhdenvertainen kehittäminen, jota tämä käytännön toimi osaltaan tukisi.

Tämän lisäksi on yleisemminkin kartoitettava kaikkia toimia, joilla Hervannan keskusta saadaan turvallisemmaksi ja viihtyisämmäksi.

Tampereella 15.12.2024

Tampereen Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä

Valtuustoaloite yleisen WC:n saamiseksi Hervannan keskustaan

TRE: 6498/10.00.01/2025

Tampereen Sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän Tampereen kaupunginvaltuustolle tekemässä valtuustoaloitteessa esitetään, että Hervannan keskustaan Valtaraitille hankittaisiin yleinen WC, joka olisi avoinna 24/7. Aloitteen on todettu perustuvan Hervannassa jo useita vuosia toimineen, monialaisen turvallisuustyöryhmän toiveeseen ja esitykseen. Aloitteessa on todettu WC:n puutteen aiheuttavan alueella siisteyden ja turvallisuuden kannalta kielteisiä vaikutuksia.

Aloitetta on perusteltu kuudella asiakohdalla, joiden ohella on todettu, että pormestariohjelmassa on nostettu vahvasti esiin kaupunginosien yhdenvertainen kehittäminen, jota aloitteen mukaan esitetty käytännön toimi osaltaan tukisi. Lisäksi aloitteessa on todettu, että esitetyn toimenpiteen ohella olisi yleisemminkin kartoitettava toimia, joilla Hervannan keskusta saadaan turvallisemmaksi ja viihtyisämmäksi. Aloitteen perustelut liittyvät erityisesti siisteys-, turvallisuus-, viihtyisyys- ja mainenäkökulmiin. Lisäksi on nostettu esille muun muassa haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten tarpeet omalle WC:lle kadulla tai pusikoissa asioinnin sijaan. Aloitteessa todetaan, että keskusta-alueella asiaan (yleisökäymäläverkosto) on jo satsattu ja nyt kaupungin olisi hyvä kohdistaa katseensa Hervantaan.

Asian taustoittamiseksi kaupunki toteaa, että nykyisin Tampereella on käytössä keskustan alueella tai sen lähettyvillä yhteensä noin 10 yleisökäymälää. Ydinkeskustassa yleisökäymälöitä sijaitsee Kirjastonpuistossa, Koskipuistossa ja Sorsapuistossa. Lisäksi Laukontorilla ja Tammelantorilla on käytössä yleisökäymälät. Yleisillä alueilla sijaitsevat yleisökäymälät ovat maksuttomia ja kesäaikaan ne aukeavat aamuyön tai aamun tunteina ja ovat avoinna iltaan tai puolille öin asti.

Tampereella käytössä olevien yleisökäymälöiden pelkkä hankintahinta ilman asennus- ja käyttöönottokustannuksia on lähihistoriassa ollut edullisimmillaan noin 30 000 euroa (alv 0 %), jolla on saatu hankittua siirtokelpoinen, aiemmin käytössä ollut ja myöhemmin tehdaskunnostettu käymälärakennus. Oheiskulut käytännössä kaksinkertaistavat edellä mainitun hinnan. Täysin uuden kiinteän yleisökäymälän hankintahinta asettuu tyypillisesti 100 000 ja 200 000 euron välille. Keskusta-alueella sijaitsevan, kiinteärakenteisen yleisökäymälän tyypillinen ylläpidon vuosikustannus on suuruusluokkaa 20 000 euroa (noin 1 500–2 000 euroa/kk). On huomioitava, että kyse on rajoitetusti avoinna olevien käymälöiden ylläpitokustannuksista – yöaikainen aukiolo lisäisi kustannuksia merkittävästi.

Kesäaikaan lähes kaikilla kaupungin yleisistä uimarannoista on käytettävissä maksuton WC-tila. Uimarannoilla sijaitsevat käymälät ovat usein kevytrakenteisia, joskin kiinteät saniteettitilat isoimmilla uimarannoilla ovat yleistyneet merkittävästi viimeisen kymmenen vuoden aikana. Esimerkiksi Pyynikin suositulle uimarannalle on rakennettu korkealaatuinen huoltorakennus käymälöineen. Lisäksi osaan kaupungin satamista ja järvi- sekä luontovirkistyskohteista on kesäkaudelle hankittu kevytrakenteisia käymälärakennuksia.

Yleisökäymälöihin kohdistuu runsaasti ilkivaltaa sen ollessa käytännössä jatkuvaa. Töhryjä on pahimmillaan lattiasta kattoon ja ilkivaltaa ilmenee myös muun muassa pintojen naarmuttamisena. Lisäksi käymälöistä löytyy huumeneuloja. Kesäaikaan käymälät tarkastetaan ja siistitään kolme kertaa päivässä – jatkuvalla puhtaanapidolla ja huoltotoimenpiteillä ne saadaan yleensä pidettyä tyydyttävässä käyttökunnossa.

Yleisesti yleisökäymälöihin kohdistuu ilkivaltaa erityisesti ilta- ja yöaikaan, minkä vuoksi niiden aukioloa on perusteltua rajoittaa. Ilkivallan arvioidaan johtuvan muun muassa syrjäytymisestä, päihteiden käytöstä, nuorison tylsyydestä tai sosiaalisesta paineesta. Kaupunki on aiemmin kokeillut keskusta-alueen suosituimmissa puistoissa kevytrakenteisia käymäläratkaisuja. Käymälöihin kohdistui yöaikaan niin mittavassa laajuudessa ilkivaltaa, että korjauskustannusten lisäksi palveluun muodostui niin merkittäviä käyttökatkoja, että käytännössä kaupungille ei jäänyt muuta vaihtoehtoa kuin luopua tällaisesta keskusta-alueen käymäläverkoston kesäaikaisesta laajentamisesta.

On hyvä tunnistaa, että WC-tiloja sijaitsee käytännössä lähes kaikissa kahviloissa ja ravintoloissa, kuten myös esimerkiksi kauppakeskuksissa ja julkisissa rakennuksissa. Saniteettitilojen käyttö on näissä usein maksutonta, joskin esimerkiksi kahvilat ja ravintolat saattavat veloittaa muilta kuin niiden asiakkailta saniteettitilojen käytöstä maksun, jota voitaneen pitää tyypilliseltä suuruudeltaan (0,50–1 euroa) varsin kohtuullisena. Rakennusten ja liiketilojen WC-tilojen käytettävyys rajoittuu palveluiden aukioloaikaan kuten aloitteessakin on todettu.

Edellä kerrottuun pohjautuen kaupunki toteaa, että yleisökäymälöistä aiheutuvat kustannukset ovat mittavia ja palveluverkoston laajentamisen suhteen on oltava hyvin kriittinen. Varsinkin vallitsevassa taloustilanteessa palveluverkoston laajentamiseen on suhtauduttava erityisen kriittisesti. Yleisten alueiden ja piha-alueiden siisteyteen ja turvallisuuteen voidaan vaikuttaa myös muilla keinoin kuten esimerkiksi puhtaanapitotoimenpitein ja valaistusratkaisuin.

Vastaus aloitteeseen on valmisteltu yhteistyössä kaupungin ja Tampereen Infra Oy:n asiantuntijoiden kanssa.

Valtuustoaloite vesipisteiden saamiseksi Tampereen puistoihin – Perttu Jussila ym. (TRE:2799/10.00.01/2026)

Valtuustoaloitteessa esitetään vesipisteiden lisäämistä erityisesti leikkipuistoihin ja muihin vilkkaasti käytettyihin ulkoilualueisiin, jotta kaupunkilaisilla olisi helpompi mahdollisuus saada maksutta juomavettä käyttöönsä.

Tampereen Veden, joka vastaa kaupungissa talousveden tuotannosta, jakelusta ja laadusta, maksuttomat julkiset juomavesipisteet eli siniset vesipostit sijaitsevat keskeisillä paikoilla, kuten Keskustorilla, Tammelantorilla, Laukontorilla ja Pyynikillä Rosendahlin rannassa. Leikkipuistoihin mm. Pikku Kakkosen puisto ja esimerkiksi Soukkapuistoon, K.J. Gauffinin puistoon ja Väinö Linnan puistoon on rakentamisen tai perusparannuksen yhteydessä lisätty vesipisteitä. Pyynikin kirkkopuiston leikkipaikan kunnostuksen yhteydessä puistoon toteutetaan uusi vesipiste tänä vuonna. Yleisövessoista saa myös vesijohtovettä, samoin tapahtumapuistoista tapahtumien aikaan. Julkiset rakennukset kuten kirjastot, kulttuuritalot ja asiakaspalvelupisteet tarjoavat myös aukiolojensa puitteissa vedensaantimahdollisuuden.

Uusia vesileikkipisteitä, joista saa vesijohtovettä, on tulossa Hiedanrannan ja Viinikanlahden puistoihin.

TRE:2799/10.00.01/2026

Valtuustoaloite vesipisteiden saamiseksi Tampereen puistoihin

Tausta:

Ilmastonmuutoksen seurauksena myös Tampereen kesät tulevat kuumenemaan tulevina vuosina. Viime vuonna heinäkuussa mitattiin eniten yli 30 asteen päiviä koko mittaushistoiassa. Tilanne ei ole tulossa tästä helpottamaan.

Tämä vaatii erinäisiä varautumistoimia myös Tampereen kaupungilta. Yksi tällainen on vesipostien järjestäminen puistojen yhteyteen. Nämä ovat paikkoja, joihin kaupunkilaiset kokoontuvat viettämään kesäpäiviä, joten myös juomaveden vaivattomasta saatavuudesta on syytä huolehtia.

Sama pätee koirapuistoihin. Esimerkiksi Hakametsän koirapuisto on hyvin suosittu, mutta lähistöltä ei ole helposti vettä eläimille saatavissa.

Viime vuonna kaupunki avasi yhteensä neljä vesipostia keskustaan ja pyynikille.

Ehdotus:

Kaupunki järjestää vesipisteitä myös suosituimpien puistojen sekä koirapuistojen yhteyteen.

Allekirjoittaneet:

Perttu Jussila

Vilma Järvisalo

Helena Rängman

Julia Sangervo

ORAS TYNKKYNEN

Johanna Kirjavainen

Lauri Nevanperi

MIISA KARJALAINEN

Petri Siuro

Mirja Salmijärvi

Jouni Sirén

ANNA MOILANEN

Laura Vänskä

Veera Törmikoski

Jouni Ovaska

Vilhartti Hanhilahti

Hanna-Maria Graan

Mahmoud Machaal

Kalle Kallio

Johanna Lautaskorpi

Nina Lindberg

Sofia Julen

KIRA KAIVONEN

TUILA JAATINEN

SAANA KUUSITALO

PILVI KUITU

Oliver Priimägi

MIRA HIRUSUN

AINO HALINEN

Laura Korhonen

Lauri Lindén

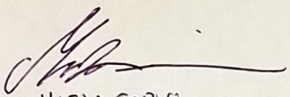
MITJA TAPIO

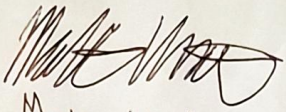
Mats Vatila

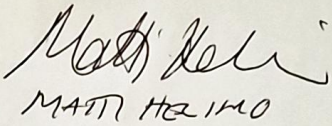
MATTI HEIMO

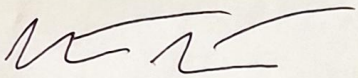
Riikka Pöntinen

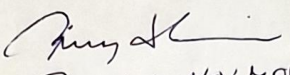
RONNY HOLMQVIST

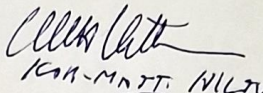
IDA-MATTI NILSUNEN

Lassi Kaleva

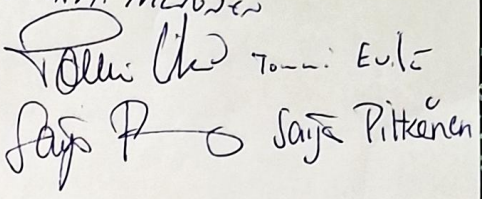
Saija Pitkänen

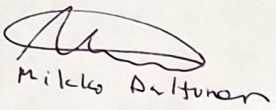
Mikko Aaltonen

IDA LEINO

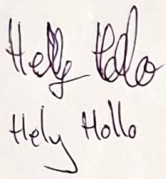
Hely Hollo

Valtuustoaloite Sorsapuistossa sijaitsevista lintutarhoista luopumiseksi eettisesti kestävällä tavalla – Minna Minkkinen ym.
(TRE:3342/11.00.01/2026)

Aloitteessa esitetään, että Sorsapuiston lintutarhat ovat epäeettisiä, rajoittavat tapahtumakäyttöä eivätkä kuulu kaupungin perustehtäviin. Näitä esitettyjä näkökulmia punnitaan tässä vastineessa suhteessa kaupungin tavoitteisiin, historiaan, kaupunkikulttuuriin, asukkaiden kokemuksiin ja lintujen hyvinvointiin.

Sorsapuiston lintula on merkittävä osa Tampereen kulttuurihistoriaa ja puiston identiteettiä. Sorsapuiston lintuperinne on jatkunut lähes yhtäjaksoisesti 1930-luvulta lähtien, ja lintula muodostaa osan puiston historiallista ja kulttuurista kokonaisuutta. Sorsapuisto tunnetaan kaupunkilaisten keskuudessa puistona, jossa voidaan tutustua lintuihin keskellä kaupunkia. Lintutarha on edelleen yksi puiston tunnistettavista toiminnoista.

Lintujen olosuhteita seurataan säännöllisesti, häkit tarkastetaan viranomaisvalvonnassa, lintuja hoidetaan päivittäin ja niille on järjestetty virikkeitä. Myöskään lintuihin kohdistuvasta ilkivallasta ei ole raportoitu viime vuosina. Lintula tukee lisäksi ympäristösuhdetta ja -kasvatusta tiiviisti rakennetussa kaupunkikeskustassa.

Sorsapuisto on nykyisellään yksi Tampereen aktiivisimmin käytetyistä puistoista. Puistossa on leikki- ja liikuntapaikkoja, tapahtumia ja muun muassa Tampere Filharmonian puistokonsertti. Lintula toimii osana tätä kokonaisuutta eikä ole estänyt puiston aktiivista virkistyskäyttöä.

Sorsapuiston lintula on pitkäaikainen osa tamperelaista puistokulttuuria ja kaupunkikuvaa eikä lintulan lakkauttamiselle ole osoitettu sellaisia perusteita, jotka edellyttäisivät toiminnan lopettamista.

TRE:3342/11.00.01/2026

Valtuustoaloite

Tampereen luovuttava Sorsapuistossa olevista lintutarhoista

Sorsapuistossa on yli 80 vuotta ollut lintutarhoja, joissa kesäisin on pääasiassa kanalintuja. Linnut on tuotu eri paikoista kesäksi lintutarhaan. Tampereen kaupungin perustehtävä ei ole ylläpitää lintutarhaa Tampereen keskustassa. Lintutarhaukset ovat paitsi epäeettisiä niin ne myös estävät Sorsapuiston monipuolisen käytön. Sorsapuisto ei ole päässyt täyteen kukoistukseen tapahtumapuistona, sillä puistossa häkissä olevia lintuja on suojeltu, kuten oikein on, liialliselta melulta.

Tampereen Sorsapuistossa häkeissä kesänsä viettävät linnut on rinnastettavissa eläintarhaan, sillä linnut ovat häkeissä ihmisten katseltavissa ja viihteenä, eikä lintutarhoille ole mitään lintujen suojelullista perustetta. Eläintarhojen usein väitetään palvelevan opetuksellisia tavoitteita tarjoamalla ihmisille tilaisuuden nähdä eläimiä läheltä. On kuitenkin valitettavaa, jos tämä muuten hyvä tarkoitus toteutuu vain vierailemalla eläintarhassa. Eläintarhoja perustellaan usein kasvatuksellisin perustein, että lapset oppivat eläimistä eläintarhoissa. Kun lapset viedään häkkeihin suljettujen eläinten luo, heille voi välittyä käsitys eläimistä viihteen välineinä eikä tuntevina yksilöinä, joilla on oma arvonsa ja oikeutensa.

Ahtaissa ja virikkeettömissä tiloissa eläminen, poikkeavat sosiaaliset olosuhteet sekä jatkuva altistuminen ihmisille ilman mahdollisuutta vetäytyä rauhaan aiheuttavat eläimille stressiä. Tämä ilmenee esimerkiksi passiivisuutena, aggressiivisuutena, pelokkuutena ja toistuvina, kaavamaisina käyttäytymismalleina. Sorsapuiston kanatarhoissa ei ole ympärivuorokautista valvontaa, joka asettaa kanatarhan linnut alttiiksi ilkivallalle. Lisäksi lintujen edestakaisin siirteleminen talvikodista lintutarhaukseen aiheuttaa linnuille stressiä.

Sorsapuisto itsessään tarjoaa mahdollisuuden erilaisten luonnossa elävien lintujen tarkkailuun, eikä tarvetta häkissä eläville linnuille ole. Tampereen kaupungin lintutarhat eivät ole enää tätä päivää.

Tampereen on luovuttava Sorsapuistossa sijaitsevista lintutarhoista eettisesti kestävällä tavalla.

Tampereella 8.6.2026

Minna Minkkinen
Milka Hanhela

Mikko Aaltonen

MITJA TAPIO

Lauri Lindén

Jouni Siren

AINO HALINEN

PILVI KUITU

Laura Kolkonen

Hanna-Mariagram

Nina Lindberg

O. Priimägi

Oliver Priimägi

SAANA KUUSIPALO

KIRSI KAUNONEN

Sofia Julin

Johanna Loukeskoppi

Helena Rångman

Vilma Järvisalo

Perttu Jussila

Julia Sangervo

ERASTYN KRYNEN

Johanna Kirjavainen

Lauri Nevanperä

MIISA KARJALAINEN

Mirja Salmijärvi

Laura Vänskä

Lia-Elisabeth Suomi

ANNA MOILANEN

Liite Jolila 9.9.2026, **täydennetty**

Vuoden 2027 talousarvion yhteydessä käsiteltävä valtuustoaloite

Valtuustoaloite Nyssen lipunhintojen alentamiseksi työttömille - Jouni Sirén ym.
TRE:4262/08.00.01/2026

Valtuustoaloite Nyssen lipunhintojen alentamiseksi työttömille - Jouni Sirén ym. TRE:4262/08.00.01/2026

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Tampereen kaupunki selvittää mahdollisuutta tarjota työttömille ja työvoimapoliittisessa koulutuksessa oleville Nyssen kausikortti alennettuun hintaan samaan tapaan kuin eläkeläisille ja opiskelijoille.

Joukkoliikenteen tavoitteena on tarjota asukkaille mahdollisimman kattavat ja kohtuuhintaiset liikkumismahdollisuudet. Lipputuotteiden hinnoittelussa pyritään kuitenkin tasapuolisuuteen, selkeyteen sekä joukkoliikenteen taloudellisesti kestävään rahoitukseen. Nykyisin Tampereen seudun joukkoliikenteessä on käytössä useita eri asiakasryhmille kohdennettuja alennuksia, kuten lasten, nuorten, opiskelijoiden ja seniorien lipputuotteet. Kohdennetut alennukset perustuvat pääsääntöisesti ikään, mikä on selkeä, objektiivinen ja helposti todennettava kriteeri. Asiakastiedot saadaan väestörekisteristä ilman, että joukkoliikenneviranomaisen tarvitsee ylläpitää asiakkaiden erityistietoja. Opiskelija-asiakkuuden määrittely on toteutettu rakentamalla liityntä valtakunnalliseen Opetushallituksen ylläpitämään Opintopolku-palveluun.

Aloitteessa ehdotetun uuden alennusryhmän käyttöönotto vähentäisi lipputuloja ja kasvattaisi kuntien rahoitusosuutta. Lisäksi alennuksen kohdentaminen edellyttäisi työttömyys- tai koulutusstatuksen luotettavaa todentamista sekä mittavia muutoksia lippu- ja asiakasjärjestelmiin. Näiden toteuttaminen ei ole suunnitteilla.

Joukkoliikenteen lippujärjestelmän ensisijaisena tarkoituksena on mahdollistaa palvelun käyttö ja ohjata matkustuskysyntää. Vaikka kohtuuhintaisella joukkoliikenteellä on myös tärkeä merkitys eri väestöryhmien liikkumismahdollisuuksien ja esimerkiksi työnhaun kannalta, sosiaaliseen tai taloudelliseen asemaan perustuvien etuuksien toteuttaminen ensisijaisesti joukkoliikenteen lippujärjestelmän kautta ei ole tarkoituksenmukaista. Tälläkin hetkellä mm. Pirkanmaan hyvinvointialue, työllisyyspalvelut ja erilaiset järjestöt myöntävät omille asiakkailleen joukkoliikennelippuja sosiaalisin perustein. Toimijoilla on asiantuntijuus omien asiakkaidensa tilanteesta ja käytännön hoitamiseen yritysasiakkuussuhde Nyssen kanssa. Tampereen kaupungilla on käytössä Aktiivipassi, joka voidaan myöntää vähävaraiselle tamperelaiselle ja sitä voi käyttää joukkoliikenteessä maksuvälineenä.

Aloitteen mukaista toimenpidettä ei ole sisällytetty talousarvioon vuodelle 2027

Valtuustoaloite Nyssen lipunhintojen alentamisesta työttömille

Me allekirjoittaneet esitämme, että Tampereen kaupunki selvittää mahdollisuutta tarjota työttömille ja työvoimapoliittisessa koulutuksessa oleville Nyssen kausikortti alennettuun hintaan samaan tapaan kuin eläkeläisille ja opiskelijoille.

Perustelut:

Työttömyys on pahentunut Pirkanmaalla huomattavasti. Tampereen kaupunkiseudun toukokuun 2026 työllisyyskatsauksen mukaan koko Pirkanmaalla työttömiä oli 13,1 prosenttia työvoimasta. Pahin tilanne oli Tampereella, missä työttömiä on 15,3 prosenttia.

Erityisen synkkä tilanne on nuorten keskuudessa. Alle 25-vuotiaista työttömiä oli koko Pirkanmaalla 17,3 prosenttia ja Tampereella 17,1 prosenttia.

Suurin osa työttömistä on pienituloisia. Vuonna 2025 tehdyn SAK:n työttömyysbarometritutkimuksen mukaan 71 prosenttia SAK:laisten alojen työttömistä jäi pienituloisuusrajan alapuolelle. Tutkimus koski ansiosidonnaista työttömyyskorvausta saavia työnhakijoita. Peruspäivärahalla olevien tulotaso on vielä huonompi.

Tutkimukseen osallistuneista yli 40 prosenttia kertoi, että heillä ei aina ole varaa ruokaan tai vaatteisiin. Kolme neljästä arvioi, että heidän tulonsa eivät riittäisi kattamaan yllättäviä menoja.

Tällaisessa tilanteessa moni työtön on pakotettu tinkimään kaikesta, myös liikkumisesta. Kaikkien ei ole mahdollista tehdä asiointimatkojaan ja ylläpitää sosiaalisia suhteitaan kävellen tai polkupyörällä, eikä kaikilla ole autoa. Siksi on tärkeää, että julkinen liikenne on työttömillekin taloudellisesti saavutettavissa. Nykyisin näin ei aina ole. 65 euroa Nyssen 30 päivän kausikortista tai 2,50 euron kertamaksu voi olla kohtuuttoman suuri kustannus, kun rahat ovat todella vähissä.

Edullisempi joukkoliikenne työttömille edistää muun muassa heidän työnhakuaan, vahvistaa sosiaalisia suhteita ja osallisuutta yhteiskunnassa ja siten vähentää syrjäytymisen riskiä. Näin saavutettavat hyödyt todennäköisesti korvaavat lipunhinnan lisäsubventoinnista syntyvät kustannukset.

Tampereella 19.8.2026

Jouni Sirén

Mirja Salmijärvi

Juho Hirvelä

Vilma Järvisalo

Julia Sangervo

Pertlu Jussila

Lauri Nennperä

Johanna Kirjavainen

IIA-ELISABETH SUOMI

Veera Törmikoski

Vilhaf Fi Hanhilahti

SEISA ALATALO

Aino Halinen

AINO HALINEN

Vuoden 2027 talousarvioesityksen yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet

Konsernihallinto

Valtuustoaloite Säästö- ja kilpailutusryhmän perustaminen – Juho Hirvelä ym. TRE: 2802/00.00.01/2026

Valtuutettu Juho Hirvelä ym. esittävät 18.5.2026 jättämässään valtuustoaloitteessa ”Säästö- ja kilpailutustyöryhmän perustaminen”, että Tampereen kaupunki perustaa säästö- ja kilpailutustyöryhmän, jossa ovat edustettuina kaikki valtuustoryhmät. Aloitteen mukaan työryhmän tehtävänä olisi etsiä kaupungin toiminnasta ja investoinneista säästökohteita, arvioida hankkeiden tarpeellisuutta, selvittää rakentamisen ja hankintojen kustannusten nousun syitä sekä kehittää kilpailutuskäytäntöjä siten, että hankinnoissa saadaan enemmän tarjouksia, byrokratia vähenee, läpinäkyvyys lisääntyy ja kustannustehokkuus paranee. Aloitteessa esitetään myös, että työryhmälle annettaisiin mahdollisuus valmistella ja toteuttaa kilpailutuskokeiluja käytännössä. Aloitteessa korostetaan, että talouden tasapainottaminen edellyttää aktiivisia toimia ja uusien säästökeinojen etsimistä.

Aloite on kaupungin haastavassa taloustilanteessa ajankohtainen ja aloitteessa esitetyt tavoitteet ovat tärkeitä.

Kaupunginhallitus käsitteli talouden tasapaino-ohjelman periaatteita 3.2.2025 § 48, ja kaupunginvaltuusto päätti talouden tasapaino-ohjelman periaatteista 17.2.2025 § 28. Päätöksen mukaan kaupunki käynnisti talouden tasapaino-ohjelman laadinnan vuoden 2026 talousarvioprosessin yhteydessä. Ohjelman tavoitteena on saavuttaa kaupungin talouden tasapaino viimeistään vuoden 2029 talousarviossa. Talouden tasapaino-ohjelmassa on huomioitu myös hankintoihin kohdistuvat säästötoimet.

Hankintojen säästötavoitteet sisältyvät kaupunginhallituksen 27.4.2026 §152 hyväksymiin hankinnan strategisiin painopisteisiin, joiden mukaan kaupungin hankintojen tulee tukea talouden tasapainoa. Strategisissa painopisteissä on määritelty toimia, joita toteutetaan vuoteen 2029 saakka talouden vakauden saavuttamiseksi ja säästöjen aikaansaamiseksi. Taloudellista vakautta – painopiste tunnistaa keinoina esimerkiksi hankinnan valmistelussa tarveharkinnan ja kokonaistaloudellisuuden varmistamisen, tuottamistapojen ja toteutusmuotojen hyötyjen ja vaikutusten arvioinnin sekä kilpailun lisäämisen. Näitä toimenpiteitä toteutetaan kaupungin hankintojen valmisteluprosesseissa ja keinot tarkennetaan hankinnoittain.

Aloite korostaa tarvetta tunnistaa rakentamisen, palvelujen ja hankintojen kustannuskehityksen syitä sekä erottaa markkinasta, suunnitteluratkaisuista, laatuvaatimuksista, aikatauluista ja kaupungin omista toimintatavoista johtuvat kustannustekijät. Kustannuskehityksen seurannasta ja kustannusten vertailusta sekä säästötoimien tunnistamisesta vastaa kunkin palvelualueen johto. Kustannuskehitystä seurataan aktiivisesti ja tehdään tarpeen mukaisia hankekohtaisia selvityksiä. Päiväkotien ja koulujen rakentamiskustannusten vertailua koskeva selvitys on tarkoitus käsitellä syksyllä 2026 asunto- ja kiinteistölautakunnassa.

Lautakunnat hyväksyvät hankintasuunnitelmat vuosittain vuosisuunnitelman liitteenä. Hankintasuunnitelmiin kirjataan lautakunnan palvelujen järjestämistä ja investointeja koskevat hankinnat, jotka ovat arvoltaan kansallisen kynnysarvon ylittäviä. Lautakuntien strategian toteutussuunnitelmien hankintalinjauksissa linjataan hankintojen roolia palvelujen ja toiminnan järjestämisessä, tuottamisessa ja kehittämisessä. Lisäksi hankintalinjauksissa voidaan ottaa kantaa, miten lautakunnan alaisessa hankintatoiminnassa hankintojen strategisia painopisteitä edistetään.

Hankintojen valmisteluryhmät määritellään ennen hankinnan valmistelun käynnistymistä. Valmisteluryhmä vastaa valmistelusta, kilpailuttamisesta sekä sopimuksen käyttöönottotoimista toimivaltaisen viranomaisen määräämänä. Hankinnan valmistelu edellyttää yhteistyöstä eri alojen asiantuntijoiden kesken. Hankinnassa on aina mukana hankintaprosessin tunteva asiantuntija, joka vastaa kilpailuttamisesta sekä muita hankinnan sisällön asiantuntijoita kohteesta riippuen. Hankinnan valmisteluryhmän tehtävänä on varmistaa, että taloudelliset tavoitteet sekä muut kaupungin hankintoja koskevat tavoitteet toimeenpannaan hankinnoissa.

Tampereen kaupungin hallintosäännön 16.6.2026) 14 §:n mukaan kaupunginhallitus vastaa kaupungin taloudenhoidon johtamisesta sekä ohjaa toiminnan ja talouden suunnittelua. Hallintosäännön 16 §:n mukaan lautakunnat vastaavat tehtäväalueellaan toiminnan, talouden ja organisaation johtamisesta sekä toiminnan tuloksellisuudesta. Kaupungissa kustannustenhallinta- ja säästötoimenpiteitä valmistellaan ja vaikutusarviointeja tehdään olemassa olevissa talouden, toiminnan, investointien ja hankintojen suunnittelu- ja johtamisprosesseissa ja näiden toteuttamiseksi määritellyissä johtamisrakenteissa ja valmisteluryhmissä. Hallintosäännön mukainen vastuunjako muodostaa talouden suunnittelun, päätöksenteon, täytäntöönpanon ja seurannan kokonaisuuden. Taloutta koskevat tavoitteet, määrärahat ja keskeiset ratkaisut käsitellään osana kaupungin toiminnan kokonaisuutta, jolloin niiden vaikutukset palveluihin, investointeihin ja muihin tavoitteisiin voidaan arvioida ja ratkaisut tehdä hallintosäännön mukaisessa toimivaltajärjestyksessä. Tampereen kaupunginvaltuuston hyväksymät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet korostavat tehtävien, ratkaisuvallan ja vastuiden selkeää määrittelyä sekä valvonnan sisällyttämistä kaupungin johtamis-, ohjaus- ja toimintaprosesseihin. Erillistä valmistelurakennetta arvioitaessa on vältettävä toimivallasta tai vastuista johtuvaa epäselvyyttä.

Erillinen säästö- ja kilpailutustyöryhmä muodostaisi rinnakkaisen valmistelurakenteen kaupungin nykyisten toimielinten, johtamisjärjestelmän, talousarvioprosessin, talouden tasapaino-ohjelman ja hankintojen valmisteluryhmien rinnalle. Tämä lisäisi kokous-, valmistelu- ja raportointityötä sekä aiheuttaisi kustannuksia ilman, että työryhmälle voitaisiin antaa itsenäistä päätösvaltaa hankinta- tai investointiasioissa. Työryhmän jäsenille tulisivat maksettavaksi palkkiot ja korvaukset Tampereen kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti. Työryhmän perustamisesta syntyisi lisäkustannuksia luottamushenkilöpalkkioista johtuen.

Hankintojen valmistelu, tarjousten vertailu ja hankintapäätösten tekeminen kuuluvat hallintosäännön perusteella toimivaltaisille viranhaltijoille ja toimielimille. Lautakunnilla ja kaupunginhallituksella on hallintosäännön mukainen otto-oikeus niiden alaisen viranomaisen

päätöksiin. Poliittinen työryhmä ei voisi korvata tätä toimivalta- ja vastuujärjestelmää eikä osallistua käynnissä olevan hankintamenettelyn valmisteluun vaarantamatta vastuiden selkeyttä.

Poliittisen keskustelun käyminen säästöistä, investointien priorisoinnista ja hankintojen kehittämisestä on tärkeää. Sen sijaan yksittäisiin hankintoihin, investointihankkeiden valmisteluun tai hankintamenettelyjen toteutukseen liittyvä valmistelu ja toimeenpano on vastuiden selkeyden vuoksi tarpeen pitää toimivaltaisten toimielinten ja viranhaltijoiden vastuulla.

Johtopäätös

Aloitteen tavoitteita pidetään tärkeinä ja ehdotusta tarpeellisena avauksena konkreettisista toimenpiteistä. Talouden tasapainottaminen, investointien arviointi, kustannuskehityksen ymmärtäminen ja kilpailutuskäytäntöjen kehittäminen ovat jatkuvia tehtäviä, joita edistetään talousarvio- ja taloussuunnitteluprosessissa, talouden tasapaino-ohjelmassa, hankintojen suunnittelussa ja sopimusten ohjauksessa.

Nykyiset toimintamallit varmistavat asiantuntijatietoon perustuvan valmistelun, selkeän vastuunjaon, hankintalainsäädännön vaatimusten toteutumisen ja hallintosäännön mukaisen päätöksenteon.

Valtuustoaloite: Säästö- ja kilpailutustyöryhmän perustaminen

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Tampereen kaupunki perustaa säästö- ja kilpailutustyöryhmän, jossa ovat edustettuina kaikki valtuustoryhmät.

Työryhmän tehtävänä on etsiä kaupungin toiminnasta ja investoinneista säästökohteita, arvioida hankkeiden tarpeellisuutta ja selvittää, miksi Tampereella rakentamisen ja hankintojen kustannukset ovat monissa kohteissa nousseet muuta maata korkeammiksi sekä selvittää mitä asialle olisi tehtävissä.

Lisäksi työryhmän tehtävänä on kehittää kaupungin kilpailutuskäytäntöjä siten, että hankinnoissa saadaan enemmän tarjouksia, byrokratia vähenee, läpinäkyvyys lisääntyy ja kustannustehokkuus paranee.

Työryhmälle tulee antaa mahdollisuus valmistella ja toteuttaa myös kilpailutuskokeiluja käytännössä, jotta uusia toimintatapoja voidaan testata ja ottaa käyttöön.

Tampereen kaupungin talouden tasapainottaminen edellyttää aktiivisia toimia ja uusien säästökeinojen etsimistä. Tampere on tällä valtuustokaudella velkaantumassa 600 miljoonaa euroa olemassa olevan 1 miljardin euron velan päälle. Toteutuessaan tämän 1,6 miljardin euron velkapotin korkokustannukset 4% korolla nousevat jopa 64 miljoonaan euroon vuodessa. Tämä asetttaa huomattavan rasitteen kaupungin taloudelle ja siksi säästökeinoja on kiireellisesti löydettävä.

Tämän työryhmän tavoitteena on löytää konkreettisia keinoja tehostaa kaupungin toimintaa ja käyttää verovaroja nykyistä vastuullisemmin. Työryhmä raportoi toiminnastaan kaupunginvaltuustolle.

18.5.2026 Tampereella

Juho Hirvelä (ps.)

Marika Pruhimatka (ps)

Lassi Kaleva

Joakim Vigelius ps

Antti Ivanoff

Liite: Kasvatus- ja opetuslautakunta 8.9.2026

Vuoden 2027 talousarvioesityksen yhteydessä käsiteltävät kuntalaisaloitteet

Kuntalaisaloite: Oman äidinkielen opetuksen palauttaminen kahteen tuntiin viikossa (TRE:2951/12.01.01/2026)

Kuntalaisaloite: Hennerin avoimen varhaiskasvatuksen lastenkerhon säilyttäminen (TRE:2487/12.06.01/2026)

Kuntalaisaloite: Koulujen väistötiloihin kulkemisen matkakustannukset (TRE:4274/12.07.03/2026)

Nuorisovaltuuston aloite nuorisopassin käyttöperiaatteiden muuttamiseksi (TRE:817/12.00.01/2026)

Kuntalaisaloite: Oman äidinkielen opetuksen palauttaminen kahteen tuntiin viikossa (TRE:2951/12.01.01/2026)

Kuntalaisaloitteen tekijät perustelevat aloitettaan sillä, että oman äidinkielen opetus tukee oppilaan kielellisen identiteetin, kulttuurisen identiteetin sekä monikielisyyden kehittymistä. Aloitteen mukaan oman äidinkielen osaaminen vahvistaa myös muiden kielten oppimista ja tukee oppilaan koulumenestystä. Aloitteen tekijät katsovat, että opetuksen laajuuden vähentäminen heikentää oppilaiden mahdollisuuksia ylläpitää ja kehittää omaa äidinkieltään, minkä vuoksi opetus tulisi palauttaa kahteen tuntiin viikossa.

Nykytilan kuvaus toimenpiteet

Kasvatus- ja opetuslautakunta on kokouksessaan 19.5.2026 § 53 päättänyt oppilaan oman äidinkielen opetuksen järjestämistavan muutoksesta siten, että oman äidinkielen erillistunnit järjestetään 1.8.2026 alkaen lähtökohtaisesti koulupäivän ulkopuolella kahtena vuosiviikkotuntina. Opetusryhmä muodostetaan, mikäli kieleen ilmoittautuneita oppilaita on vähintään 12, ja ryhmä voi koostua eri koulujen ja luokka-asteiden oppilaista.

Samanaikaisesti Kieli ja kulttuuri, eli KIEKU-opetusta, jatketaan perusopetusta tukevana toimintana ja kohdennetaan tarkoituksenmukaisesti kouluille. KIEKU-opetus järjestetään oppilaiden koulupäivän aikana ja sen tavoitteena on tukea monikielisten oppilaiden oman äidinkielen ja kulttuurisen identiteetin vahvistumista osana suomenkielistä oppimisympäristöä.

Lautakunnan päätöksen mukaan oman äidinkielen opetukseen ilmoittautumista kehitetään nykyistä saavutettavammaksi ja opetuksen tiedottamisesta laaditaan kaupungin yhteinen linjaus. Lisäksi yhdenmukaistetaan varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa toimintatapaa, jolla kannustetaan ja tuetaan huoltajia oman äidinkielen opettamisessa.

Perusteet aloitteessa esitettyihin toimenpiteisiin ryhtymiseksi/ryhtymättä jättämiseksi

Oppilaan oman äidinkielen opetus on opetuksen järjestäjälle vapaaehtoista toimintaa, jonka järjestämisestä ja laajuudesta opetuksen järjestäjä päättää käytettävissä olevien resurssien puitteissa.

Kasvatus- ja opetuslautakunta on edellä kerrotusti 19.5.2026 § 53 päättänyt, että oppilaan oman äidinkielen opetus järjestetään 1.8.2026 alkaen kahden vuosiviikkotunnin laajuisena koulupäivän ulkopuolella. Samalla Kieli ja kulttuuri (KIEKU) -opetusta jatketaan koulupäivän aikana osana monikielisten oppilaiden oppimisen ja kieli-identiteetin tukemista. Koska kuntalaisaloitteessa esitetty tavoite on toteutettu kasvatus- ja opetuslautakunnan päätöksellä, aloite ei edellytä erillisiä lisätoimenpiteitä.

Talousarviovaikutus

Vuoden 2027 talousarvion valmistelussa oman äidinkielen opetuksen järjestämistavan muutoksella on arvioitu saavutettavan 150 000 euron säästö vuonna 2027. Aloitteessa esitetty kahden vuosiviikkotunnin opetus toteutetaan lautakunnan päättämällä järjestämistavalla osana talousarvion sopeutustoimia, eikä erillistä lisärahoitusta aloitteen johdosta esitetä.

Edellä esitetyn perusteella kuntalaisaloitteessa esitetty tavoite, oman äidinkielen opetuksen järjestäminen kahden vuosiviikkotunnin laajuisena, on toteutettu kasvatus- ja opetuslautakunnan päätöksellä 19.5.2026 § 53. Aloite ei anna aihetta muihin toimenpiteisiin.

Valmistelija: perusopetusjohtaja Ulla Ojalammi, etunimi.sukunimi@tampere.fi, puh. 050 428 3044

Kirjaamo

Lähettäjä:	Kuntalaisaloitepalvelu <noreply@kuntalaisaloite.fi>
Lähetetty:	maanantai 25. toukokuuta 2026 6.23
Vastaanottaja:	Kirjaamo
Aihe:	Kuntalaisaloite: Oman äidinkielen opetukseen kaksi viikkotuntia / Two weekly lessons for native language instruction
Liitteet:	Kuntalaisaloite_2026-05-25_47,388_osallistujat.pdf
Luokat:	Keltainen luokka

Saate kunnalle
Hei!
Tässä on aloitteemme oman äidinkielen opetuksen puolesta. Aloitteen allekirjoitti 517 kuntalaista ja heidän lisäkseen joukko Tampereen ulkopuolella asuvia henkilöitä, kaikkiaan 579 allekirjoittajaa. Lisäksi saimme tukiviestejä. Lähetämme aloitteeseen liittyvät tukiviestit sähköpostitse.
Terveisin
[redacted]

Kuntalaisaloite

Oman äidinkielen opetukseen kaksi viikkotuntia / Two weekly lessons for native language instruction
Tampere

Aloite luotu Kuntalaisaloite.fi-palveluun 7.4.2026

Aloitteen julkaisupäivämäärä 8.4.2026

(For the English version of the text, see below)

Jokainen tamperelainen oppilas saa suomen kielen opetusta useita tunteja viikossa. Suomenkielisten koulujen opetuskielenä on suomi, ruotsinkielisen koulun ruotsi, ja Tampereen kansainvälisen koulun pääasiallinen opetuskieli on englanti. Koulua käydään joko suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi. Vapaaehtoisena ja opetusta täydentävänä lisänä kunta voi tarjota oman äidinkielen opetusta, jos opetusryhmään ilmoittautuu riittävä määrä oppilaita. Oman äidinkielen opetussuunnitelma on tehty kahden viikkotunnin laajuista opetusta varten, ja sen järjestämiseen on mahdollista saada valtionavustusta Opetushallitukselta.

Tampereella vieraskielisten oppilaiden osuus perusopetuksen oppilaista on merkittävä, mutta edelleen pienempi kuin Helsingissä, Vantaalla, Espoossa ja Turussa. Kaupungin tavoite on kansainvälistyä, minkä vuoksi maahan muuttaneiden oppilaiden opetuksen tukeminen nähdään tärkeänä tavoitteena. Tampereen kaupunki on kuitenkin vähentänyt oman äidinkielen opetuksen yhteen tuntiin viikossa syksystä 2025 alkaen.

Me allekirjoittaneet esitämme, että oman äidinkielen opetus palautetaan aikaisempaan laajuuteen eli kahteen tuntiin viikossa.

Perustelut

1. Miksi oman äidinkielen opiskelu on tärkeää?

Monikielisten perheiden lapset oppivat kotona pääasiassa arjen käyttökieltä. Sen vuoksi on tärkeää, että heillä on mahdollisuus kehittää oman äidinkielen taitoaan myös muilla kielenkäytön alueilla. Oman äidinkielen opetus on monille vanhemmille ainoa keino saada lapsilleen kyseisen kielen asiantuntevaa opetusta. On eri asia opettaa lapselleen kieltä vanhempana kuin jos lapsi saa osaavalta opettajalta opetussuunnitelmaan perustuvaa opetusta.

Kaikkien omaa äidinkieltään opiskelevien lasten vanhemmat eivät ole luku- ja kirjoitustaitoisia, joten näiden taitojen opettaminen on heille mahdotonta, ja silloin lapsen kielitaito voi jäädä puhutun kielen tasolle. Kun lapsi saa kehittää oman äidinkielen luku- ja kirjoitustaitoaan, hän pystyy seuraamaan omankielistä mediaa ja hankkimaan tietoa kaikilla osaamillaan kielillä. Siitä on suuri etu opiskelussa, ja se on myös osa koulun kielitietoisen toimintakulttuurin tavoitteita.

Monikielisen perheen lapsi opiskelee koulun opetuskieltä sekä eri oppiaineita koulun opetuskielellä pääosan oppitunneista. Vapaaehtoinen oman äidinkielen opetus on siis vain murto-osa oppilaan kouluviikosta. Oppilaiden kertoman mukaan oman äidinkielen tunnit ovat monille paikka, jossa aivot voivat levähtää hetken. Lapsille on tärkeää myös vertaisilta saatu tuki. Toisten samaa omaa äidinkieltä puhuvien kohtaaminen tukee lapsen kulttuurista identiteettiä. Vuorovaikutus vertaisten kanssa vahvistaa lapsen kielitaitoa ja tärkeää tunnekieltä.

Oman äidinkielen opiskelu vaikuttaa lasten hyvinvointiin, sillä se rakentaa lapselle eheää minäkuvaa. Se myös ennaltaehkäisee syrjäytymistä ja ulkopuolisuuden tunnetta. Lapsi tarvitsee omaa äidinkieltä vuorovaikutuksessa oman perheen ja ystävien kanssa sekä pitäessään yhteyttä muualla asuviin sukulaisiin.

Lukuisten tutkimusten mukaan oman äidinkielen hallinnalla on ratkaiseva merkitys opetuskielen oppimisessa ja koulumenestyksessä. Mitä paremmin lapsi osaa äidinkieltään, sitä helpompaa uusien kielten oppiminen on ja sitä vahvemmat ovat myös hänen kielelliset valmiutensa. Jos taas lapsen äidinkielen kehitystä ei tueta, murennetaan kaiken oppimisen perustaa ja heikennetään samalla lapsen mahdollisuuksia saavuttaa täyttä potentiaaliaan.

2. Yhdenvertaiset mahdollisuudet oman äidinkielen opiskeluun

Suomessa lähes 90 kuntaa järjestää oman äidinkielen opetusta kaksi tuntia viikossa. Vain Tampereella opetustuntien määrä on vähennetty puoleen.

Kunnat saavat opetuksen järjestämiseen vuosittain valtionavustusta, joka kattaa osan kustannuksista. Kunnat maksavat opetuksen kustannuksista loput. Tampere on tehnyt leikkauspäätöksellään arvovalinnan, sillä muissa kunnissa panostetaan oman äidinkielen opetukseen kuten ennenkin.

Tampereella tehty leikkaus asettaa tamperelaiset oppilaat eriarvoiseen asemaan muiden kaupunkien koululaisiin nähden, koska Tampereella opetusta saa puolet vähemmän kuin muualla.

Tampereella tehty muutos asettaa myös tamperelaiset oman äidinkielen opettajat eriarvoiseen asemaan muiden kaupunkien opettajiin nähden, sillä Tampereella opettajien tehtävänä on opettaa samanlaajuinen sisältö kuin muissa kaupungeissa mutta puolet lyhyemmässä ajassa.

Tehty muutos on ristiriidassa Ilmari Nurmisen pormestariohjelman kanssa, jossa korostetaan kansainvälisyyttä ja tuodaan esiin, että monikielisen väestön tarpeita tulisi ottaa huomioon kaupungin poliittisessa päätöksenteossa. Pormestariohjelmassa sanotaan myös seuraavasti (s. 19):

”Kiinnitämme erityistä huomiota kieli- ja kulttuurivähemmistöjen oikeuksiin.”

Oma äidinkieli on jokaisen lapsen perusoikeus. Jos lapsi pakotetaan vähittäiseen kielenvaihtoon vähentämällä hänen mahdollisuuksiaan kehittää äidinkielen taitoaan, toimitaan YK:n Lapsen oikeuksien sopimuksen vastaisesti.

Oman äidinkielen opetuksen vähentäminen ei ole Unicefin lapsiystävällinen kunta -mallin mukaista toimintaa. Lapsiystävällisessä kunnassa tehdään lasten hyvinvoinnin kannalta oikeita ratkaisuja kunnan hallinnossa ja lasten arjen palveluissa.

3. KIEKU-tuki ei korvaa oman äidinkielen opetusta

Tamperelaisissa kouluissa toimii kieli- ja kulttuuriryhmien opettajia (KIEKU), joiden tehtävänä on vahvistaa koulun kielitietoista opetusta sekä edistää monikulttuurisuutta ja kansainvälisyyskasvatusta. KIEKU-opettajat toimivat pedagogisena ja monikielisenä tukena luokissa, ja on esitetty, että he vahvistavat oppilaan oman äidinkielen oppiainekohtaisen käsitteistön laajentumista.

Puuttuvaa oman äidinkielen oppituntia ei voi korvata Kieku-tuella, koska oman äidinkielen opetuksen ja KIEKU-tuen tavoitteet ovat erilaiset. KIEKU-tuki on tarkoituksenmukainen keino tukea lapsia, joilla on vaikeuksia suomen kielen sanastollisten puutteiden vuoksi, mutta se ei korvaa tai vastaa sisällöiltään eikä tavoitteeltaan oman äidinkielen opetusta.

Monelle vanhemmalle KIEKU-tuki on täysin epäselvä käsite, eivätkä vanhemmat edes tiedä, annetaanko sellaista heidän lapsensa koulussa tai luokassa.

4. Säästöjen taustalla oleva ideologia

Oman äidinkielen opetuksesta on säästetty tähän mennessä 300 000 euroa. Tätä säästötointa kutsuttiin paperilla “oman äidinkielen opetuksen kehittämiseksi”. Kaupungin talousarvion mukaan tarkoituksena on leikata tästä opetuksesta vielä 150 000 euroa vuonna 2027. Tällä kertaa otsikkona on “oman äidinkielen opetuksen muuttaminen”.

Tampereen kaupunki haki Opetushallitukselta syksyllä 2025 valtionavustusta vain yhden viikkotunnin toteuttamista varten. KIEKU-tukeen on haettu ja saatu Opetushallitukselta tukea toiselta momentilta. Tämäkin kertoo siitä, että KIEKU-tuki EI ole oman äidinkielen opetusta. Oman äidinkielen opetukseen tehdyillä leikkauksilla resursoidaankin KIEKU-tukea, joka ei sisällöltään vastaa oman äidinkielen opetuksen tavoitteita, vaan on käytännössä suomen kielen tukiopetusta. Kaupunki ei siis ole panostamassa kaupungin kielellisen pääoman ylläpitämiseen ja kehittämiseen, vaan on todellisuudessa resursoimassa suomen kielen lisäopetusta.

Kaupungin tekemät linjaukset maahanmuuttotaustaisten oppilaiden opetukseen näyttäisivät perustuvan omakustanteena julkaistuun kirjaan (Kuusilehto-Awale, 2024), jolle ei ole tehty tieteellistä vertaisarviointia, ja sen vuoksi sitä voidaan pitää kuvauksena kirjoittajan omista kokemuksista ja mielipiteistä. Yksi tässä kirjassa esitetty harhaluulo liittyy oletukseen ensikielen ”häiritsevästä” vaikutuksesta toisen kielen oppimiseen.

Kansainvälinen kielitieteellinen ja kasvatustieteellinen tutkimus ei tue tätä oletusta, vaan tutkijat ovat laajalti yksimielisiä siitä, että äidinkielen tukeminen parantaa toisen kielen oppimistuloksia. Oman äidinkielen opetuksen vähentäminen tai lopettaminen ei siis tehosta toisen kielen oppimista, vaan voi päinvastoin romuttaa kaiken oppimisen perustan.

Jos lapsi ei saa kehittää omaa äidinkieltään, hänen oppimisensa kaikissa kouluaineissa vaikeutuu.

Tämä lisää riskiä keskeyttää opinnot ja jäädä ilman toisen asteen tutkintoa. Tällä puolestaan on useita taloudellisia vaikutuksia paitsi yksilölle itselleen myös koko yhteiskunnalle. Oman äidinkielen tukeminen on sen vuoksi investointi, joka parantaa maahanmuuttotaustaisten lasten ja nuorten integroitumista.

5. Lapsivaikutusten arviointi

Päätöksen vaikutuksista ei ole tehty arviointia. Kaupungin tulisikin teettää lapsivaikutusten arviointi tehdyistä päätöksistä ja selvittää, millaisia kokemuksia sekä opetushenkilöstöllä että muutoksen kohteena olleilla lapsilla ja perheillä on ollut yhden lukukauden jälkeen.

Me allekirjoittaneet esitämme, että oman äidinkielen opetus palautetaan aikaisempaan laajuuteen eli kahteen tuntiin viikossa.

***

Every student in Tampere receives several hours of Finnish language teaching per week. The language of tuition in Finnish-language schools is Finnish, in Swedish-language schools it is Swedish, and the main language of instruction at Tampere International School is English. Schooling takes place in either Finnish, Swedish or English. As a voluntary and supplementary addition, the municipality may offer instruction in the student's native language if a sufficient number of students enroll in the group. The curriculum for native language instruction is designed for two weekly lessons, and it is possible to receive state funding from the Finnish National Agency for Education for organizing this instruction.

In Tampere, the proportion of students with a foreign language background in basic education is significant but still smaller than in the capital region and Turku. The city aims to become more international, which is why supporting the education of immigrant students is considered an important goal. However, the City of Tampere has reduced native language instruction to one lesson per week from autumn 2025.

We, the undersigned, propose that native language instruction be restored to its previous scope, i.e. two lessons per week.

Justifications

1. Why is studying one's native language important?

Children in multilingual families learn everyday language at home. Therefore, it is important that they also have the opportunity to develop their native language skills in other areas of language use. For many parents, native language instruction at school is the only way to provide their children with expert instruction in that language. Teaching one´s child a language as a parent is very different from a child receiving structured, curriculum-based instruction from a competent teacher.

Not all parents of children studying their native language are literate, making it impossible for them to teach reading and writing skills. In such cases, the child's language skills may remain limited to spoken language. When a child develops literacy in their native language, they can follow media in that language and acquire knowledge in all the languages they know. This is highly beneficial in studies, and it also aligns with the goals of a language-aware school culture.

A child from a multilingual family studies the school's language of instruction and various subjects in that language for most of their lessons. Voluntary native language instruction is therefore only a

small fraction of their school week. According to the students, native language lessons are for many a place where their minds can rest for a while. Peer support is also important: meeting others who speak the same native language supports the child's cultural identity. Interaction with peers strengthens the child’s language skills and emotional expression.

Studying one's native language contributes to children's well-being by building a coherent self-image for the child. It also helps prevent social exclusion and feelings of alienation. A child needs their native language to interact with family and friends and to stay in contact with relatives living elsewhere.

According to numerous studies, mastering one's native language is crucial for learning the language of instruction and for academic success. The better a child knows their native language, the easier it is to learn new languages and the stronger their linguistic abilities will be. Conversely, if the child's native language development is not supported, the foundation of all learning is undermined, reducing the child's chances of achieving their full potential.

2. Equal opportunities for studying one's native language

In Finland, almost 90 municipalities provide native language instruction for two weekly lessons. Only in Tampere has the number of lessons been reduced by half.

Municipalities receive annual state funding to cover part of the costs of organizing instruction, with the remainder paid by the municipalities themselves. The City of Tampere’s decision to cut the instruction reflects a value choice, as other municipalities continue to invest in native language instruction as before.

The cut made in Tampere places Tampere students in an unequal position compared to students in other cities, as they receive only half as much instruction.

The change also puts native language teachers in Tampere in an unequal position compared to teachers in other cities, as they are expected to teach the same content but in half the time.

The decision contradicts the mayoral program of Ilmari Nurminen, which emphasizes internationalization and states that the needs of the multilingual population should be taken into account in the city’s political decision-making. The mayoral program also states the following (p. 19): “We pay special attention to the rights of linguistic and cultural minorities.”

A child’s native language is a fundamental right. Forcing a child toward gradual language shift by reducing their opportunities to develop their native language violates the UN Convention on the Rights of the Child.

Reducing native language instruction is not in line with UNICEF’s Child-Friendly Municipality model. In a child-friendly municipality, the right solutions are made for the well-being of children both in municipal administration and in children’s everyday services.

3. KIEKU support does not make up for missing native language instruction

In Tampere schools, there are language and culture teachers (KIEKU), whose role is to strengthen language-aware teaching and to promote multiculturalism and international education in schools. KIEKU teachers function as pedagogical and multilingual support in classrooms, and it has been suggested that they help expand subject-specific vocabulary in the student's native language.

However, KIEKU support cannot make up for the missing lesson in native language instruction

because the objectives of KIEKU support and native language instruction are different. KIEKU support is an appropriate way to support children who have difficulties due to limited Finnish vocabulary, but it does not replace or correspond to native language instruction in terms of its contents or objectives.

For many parents, KIEKU support is a completely unclear concept, and parents may not even know whether it is provided in their child's school or class.

4. The ideology behind the cuts

So far, €300,000 have been cut from native language instruction. This measure was described as “developing native language instruction” on paper. According to the city budget, an additional €150,000 cut is planned for 2027, this time under the heading “changing native language instruction”.

In autumn 2025, the City of Tampere applied to the Finnish National Agency for Education for state funding to provide one weekly lesson in native language instruction. Funding for KIEKU support has been applied for and received from them under a separate budget appropriation. This also indicates that KIEKU support is NOT native language instruction. The cuts in native language instruction are actually used to fund KIEKU support, which in practice is Finnish language support rather than instruction aligned with the goals of native language instruction. In other words, the city is not investing in maintaining and developing its linguistic capital but is instead allocating resources to additional Finnish language instruction.

The city's policies regarding the education of students with an immigrant background appear to be based on a self-published book (Kuusilehto-Awale, 2024) that has not undergone scientific peer-review and should therefore be considered a description of the author's subjective experiences and opinions. One misconception presented in the book is the assumption that the first language “interferes” with second language learning. International research in linguistics and education does not support this assumption; on the contrary, researchers widely agree that supporting the first language improves second language learning outcomes. Reducing or eliminating native language instruction does not therefore enhance second language learning; it may instead undermine the foundation of all learning.

If a child cannot develop their first language, their learning in all school subjects becomes more difficult. This increases the risk of dropping out and failing to complete secondary education, which has significant economic consequences for both the individual and society. Supporting the student’s native language is therefore an investment that improves the integration of children and young people with an immigrant background.

5. Child impact assessment

No assessment has been conducted on the effects of the decision. The City of Tampere should therefore commission a child impact assessment of the decisions made and find out what kind of experiences both the teaching staff and the children and families affected by the change have had after one semester.

Based on the above-mentioned reasons, we, the undersigned, propose that native language instruction be restored to its previous scope, i.e., two lessons per week.

Vastuuhenkilöt

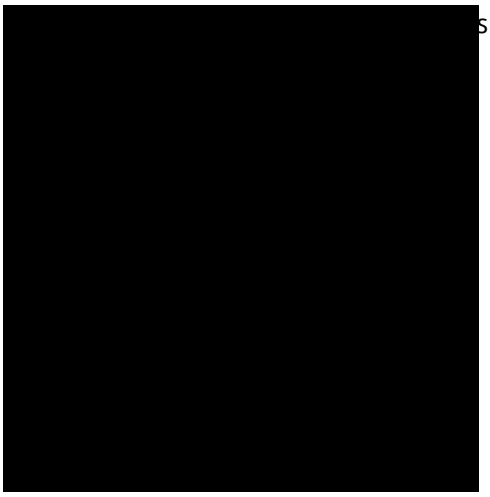

Osallistujia yhteensä 579
Osallistujaluettelo liitteenä

Jos aloitteeseen on lisätty video
Video on katseltavissa aloitteen sivulla Kuntalaisaloite.fi-palvelussa.

Kunta voi lisätä vastauksen aloitteelle kuntalaisaloite.fi palvelussa tekstinä ja/tai liitetiedostona.

Kunnan vastaus tulee julkiseksi verkkopalvelussa.

Huom. Kunnan vastaus ei saa ilman henkilön lupaa sisältää yksityishenkilön nimeä, sähköpostiosoitetta, puhelinnumeroa tai muuta yksityistä henkilötietoa.

Lisää kunnan vastaus aloitteeseen:
https://www.kuntalaisaloite.fi/fi/municipality-login?management=ui8rbFBiAZxaePFCuXfI87qrIBAiFTw6g3s3CPwD

Tämä viesti on lähetetty Kuntalaisaloite.fi-palvelun kautta. Aloitteen otsikko ja sisältö on tarkastettu. Lisätietoja, vastuuhenkilöiden tietoja ja saatetta ei ole tarkastettu.
Katso tämä aloite Kuntalaisaloite.fi-palvelussa
https://www.kuntalaisaloite.fi/fi/aloite/47388

Epäiletkö että viesti tuli väärään osoitteeseen? Ole hyvä ja poista tämä viesti.

Kuntalaisaloite: Hennerin avoimen varhaiskasvatuksen lastenkerhon säilyttäminen (TRE:2487/12.06.01/2026)

Kuntalaisaloitteen tekijä esittää 31.3.2026 vireille tulleessa Hennerin avoimen varhaiskasvatuksen kerho säilytettävä! -kuntalaisaloitteessaan, että Tampereen kaupunki peruu päätöksensä ja säilyttää Hennerin avoimen varhaiskasvatuksen lasten kerhon.

Kuntalaisaloitteen tekijä on perustellut esitystään sillä, että Tampereen kokoisessa kaupungissa perheillä tulisi olla valinnanvapautta lastensa varhaiskasvatuksen järjestämisessä.

Kuntalaisaloitteeseen on osallistunut yhteensä 221 allekirjoittajaa.

Hennerin pienten lasten kerho on avoimen varhaiskasvatuksen ei-lakisääteinen toimintamuoto, jossa huoltajat ovat voineet jättää lapsen muutamaksi tunniksi hoitoon, kaksi kertaa viikossa, esimerkiksi omien asioiden hoitamiseksi toisaalla. Hennerin pienten lasten kerhon toiminta-aika on ollut tiistaisin ja torstaisin klo 9–12. Hennerin pienten lasten kerhossa on kevätkauden 2026 aikana ollut yhteensä 19 lasta, joista yhdeksän lasta alle 3-vuotiaita.

Tampereen kaupungin taloudellinen tilanne on edellyttänyt kaikkien palveluiden uudelleen arviointia.

Kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion (10.11.2025) mukaisesti varhaiskasvatuksessa kohdennetaan sopeutustoimia hallintoon ja ei-lakisääteisiin toimintoihin. Avoin varhaiskasvatus on ei-lakisääteistä palvelua, minkä vuoksi sen toimintamuotoja tuli tässä yhteydessä tarkastella laajemmin.

Tarkastelun seurauksena varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palveluryhmä vähentää avoimen varhaiskasvatuksen henkilöstöresurssia 1.8.2026 alkaen, kolmen henkilötyövuoden verran. Kolme työntekijää siirtyy avoimesta varhaiskasvatuksesta työskentelemään lakisääteisen järjestämisvelvoitteen piiriin kuuluvaan varhaiskasvatuksen päiväkotitoimintaan, jolloin kolmen työntekijän rekrytointitarve poistuu. Arvioitu säästö täyttämättä jäävien toimien osalta on noin 100 000–120 000 € työnantajan sivukulut huomioiden, riippuen siitä, minkä ammattiryhmän edustajasta on kyse. Avoin varhaiskasvatustoiminta turvataan jatkossakin neljässä toimipisteessä (Itä, Länsi, Keskusta), jotta tarjontaa on kuntalaisille eri alueilla. Henkilöstöresurssin vähennykset tulevat tarkoittamaan toimintamuotojen supistamista avoimessa varhaiskasvatuksessa.

Toimintavuoden osallistujamäärien perusteella perhekerhot ovat olleet selvästi kysytympi toimintamuoto, kuin pienten lasten kerhot. Tästä syystä varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palveluryhmä on päätynyt kohdentamaan henkilöstö- ja tilaresurssit toimintaan, joka palvelee mahdollisimman monia kaupunkilaisia ja tuo suurimman hyödyn perheille. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palveluryhmä luopuu kaikista pienten lasten kerhoista 1.9.2026 alkaen.

Perhekerhotoiminta jatkuu 1.9.2026 alkaen Linnainmaalla, Hennerissä, Huushollissa ja Tesomalla. Toimintamuutoksen tavoitteena on, että varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palveluryhmä pystyy edelleen tarjoamaan avoimen varhaiskasvatuksen ei-lakisääteisiä palveluita eri puolilla kaupunkia, siten että perheet löytävät helposti heille sopivan, avoimen ja lämminhenkisen toimintaympäristön, jossa on tilaa leikkiä, oppia ja kohdata muita.

Kunnan velvollisuus on ensisijaisesti lakisääteisten palveluiden tuottaminen ja turvaaminen. Nykyisessä Tampereen kaupungin taloudellisessa tilanteessa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palveluryhmällä ei ole mahdollisuutta tuottaa avoimen varhaiskasvatuksen toimintoja yhtä monipuolisesti kuin tähän saakka. Tämä tarkoittaa avoimen varhaiskasvatuksen osalta toimintojen vähenemistä. Perhekerhojen kautta saavutamme laajemman osallistumismahdollisuuden suhteessa kuntalaisiin. Esimerkiksi Linnainmaalla toiminta muuttui tammikuun 2026 alusta lukien perhekerhotoiminnaksi, joka on tuonut kävijämäärien moninkertaistumisen aiempaan nähden.

Mikäli Tampereen kaupungin taloudellinen tilanne kohentuisi tulevaisuudessa ja mahdollistaisi laajemmat panostukset varhaiskasvatuksen ei-lakisääteiseen avoimeen varhaiskasvatustoimintaan, tällöin varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palveluryhmässä harkitaan uudelleen mahdollisuuksia tuottaa myös pienten lasten kerhotoimintaa perheille.

Edellä esitettyjen seikkojen perusteella esitetään, että Hennerin pienten lasten kerhotoimintaa ei jatketa 1.9.2026 alkaen.

Vuoden 2027 talousarvioesityksessä ei ole varattu rahoitusta Hennerin avoimen varhaiskasvatuksen pienten lasten kerhon säilyttämiseksi.

Valmistelijat: varhaiskasvatusjohtaja Elli Rasimus, etunimi.sukunimi@tampere.fi, puh. 050 523 7386, varhaiskasvatuksen aluejohtaja Mirva Ritari, etunimi.sukunimi@tampere.fi, puh. 040 564 2585

Kirjaamo

Lähettäjä:	Kuntalaisaloitepalvelu <noreply@kuntalaisaloite.fi>
Lähetetty:	maanantai, 30. maaliskuuta 2026 19:53
Vastaanottaja:	Kirjaamo
Aihe:	Kuntalaisaloite: Hennerin avoimen varhaiskasvatuksen lasten kerho säilytettävä!
Liitteet:	Kuntalaisaloite_2026-03-30_46,912_osallistujat.pdf
Luokat:	Purppura luokka

Saate kunnalle
Kaikessa lapsia koskevassa päätöksenteossa pitäisi huomioida lapsen etu. Nyt tehdyt päätökset lasten kerhojen lopettamisesta eivät sitä ole. Kehityspsykologian tutkimustiedon mukaan lapsi ei tarvitse sellaista varhaiskasvatusta, jossa resurssit ovat tiukilla, henkilöstö vaihtuvaa ja ryhmät suuria. Siksi kotihoitoa tukevia elementtejä kuten lasten kerhoa ei tule karsia! Tämän kuntalaisaloitteen myötä toivomme, että otatte huomioon lapsen edun!

Kuntalaisaloite

Hennerin avoimen varhaiskasvatuksen lasten kerho säilytettävä!
Tampere

Aloite luotu Kuntalaisaloite.fi-palveluun 8.3.2026

Aloitteen julkaisupäivämäärä 10.3.2026

TIIVISTELMÄ:
*Tampereen kaupunki on päättänyt lopettaa avoimen varhaiskasvatuksen lasten kerhojen toiminnan kevääseen 2026 – myös Hennerin lasten kerhon
*Hennerin erittäin suosittu taidepainotteinen lasten kerho tarjoaa kotihoidossa oleville lapsille laadukasta varhaiskasvatusta kahdesti viikossa
*Kerhojen lakkauttaminen kaventaa perheiden valinnanvapautta, ohjaa lapsia ruuhkautuneisiin päiväkoteihin ja jättää osan lapsista vaille kehitykselle keskeistä ryhmässä toimimisen harjoittelua – perhekerhotoiminta ei korvaa lasten omia kerhoja
*Kerhotoiminta tukee vanhempien jaksamista ja vahvistaa Tampereen vetovoimaa lapsiperheille
*Kuusi kerhotuntia viikossa Hennerin tiloissa on kaupungille pieni panostus, jonka merkitys lapsille ja perheille on mittaamaton

Tampereen kaupunki on päättänyt lopettaa avoimen varhaiskasvatuksen lasten kerhojen toiminnan kevääseen 2026 – niin myös erittäin suositun Hennerin 2-5-vuotiaden lasten kerhon. Kerhot ovat olleet kotihoidossa oleville lapsille väylä osallistua laadukkaaseen varhaiskasvatukseen kahdesti viikossa yhteensä kuuden tunnin ajan. Ne tarjoavat lapsille monipuolista ja kehittävää virikettä ja kotihoidossa olevat lapset pääsevät harjoittelemaan vuorovaikutustaitoja toisten lasten sekä perheen ulkopuolisten aikuisten kanssa. Kerhotoimintaan osallistuminen helpottaa myöhempää siirtymää päiväkotiin ja koulupolulle. Hennerin kerhon taidepainotteisuuden ansiosta lapset ovat päässeet sukeltamaan niin teatterin, musiikin kuin kuva- ja sanataiteen maailmaan. Hennerin kerhon tarjoama varhaiskasvatus on ollut monipuolista ja vanhempienkin todentamana erittäin laadukasta. Kerhoaamupäivän jälkeen vanhemmat ovat saaneet hakea Hennerin ovilta virikkeillä

kyllästettyjä, mutta ei pitkän päivän uuvuttamia, tyytyväisiä kerholaisia.

Hennerin lasten kerho on ollut vuodesta toiseen erittäin suosittu ja sinne on ollut tulijoita jonoksi asti. Aiemmin kaupunki on lopettanut avoimen varhaiskasvatuksen kerhoja vedoten mm. siihen, ettei tulijoita ole tarpeeksi tai tiloja tarvitaan päiväkotikäyttöön. Viimeaikaisessa keskustelussa on tullut ilmi, että Hennerin tilat eivät kuitenkaan sovellu päiväkotikäyttöön, joten kerhotoimintaa niissä voidaan hyvin jatkaa. Henneri on lisäksi hyvien kulkuyhteyksien varrella eli helposti saavutettavissa eri puolilta kaupunkia. Kerhoja ei tule lakkauttaa myöskään sillä perusteella, että järjestöt tai seurakunta järjestävät vastaavaa toimintaa. Seurakunnan kerho ei sovi kaikille perheille vakaumuksellisista syistä ja järjestöjen rahoituksia leikataan jatkuvasti.

Tampereen kokoisessa kaupungissa perheillä tulisi olla valinnanvapautta lastensa varhaiskasvatuksen järjestämisessä. Lukuisat perheet ovat valinneet kerhotoiminnan sopivimmaksi vaihtoehdoksi. Kerhojen lopettamisen myötä jäljelle jäävät ainoastaan täysi kotihoito tai päiväkoti. Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä on kasvanut Tampereella viime vuosina voimakkaasti ja kaupungilla on ollut kiire vastata päiväkotipaikkojen tarpeeseen. Perheille tarjotaan päiväkotipaikkoja yhä kauempaa kodista, mikä haastaa entisestään hektistä arkea eläviä lapsiperheitä. Yksi voimakkaimmin kasvavista alueista on Lielahti-Lentävänniemi-Niemenrannan alue lännessä, jossa päiväkotipaikkoihin on tunkua. Hennerin lasten kerho on osaltaan vastannut tämän alueen tarpeeseen. Jos kerho lopetetaan, moni entinen kerholainen siirtyy todennäköisesti päiväkotiin ja ruuhkauttaa tilannetta entisestään. Nämä lapset käyttäisivät päiväkotia todennäköisesti “kerhomaisesti” eli lyhyillä hoitoajoilla. Tämä ei ole kaupungille kustannustehokasta ja on turhaa, että päiväkotipaikkoja vievät lapset, joille riittäisi kevyempi palvelu eli lasten kerho. Lyhyillä tuntimäärillä osallistuminen päiväkotiin on ongelmallista myös lapsen ryhmäytymisen kannalta. Hennerin lasten kerhossa lapset nauttivat ”me-hengestä” tutun ja turvallisen ryhmän ja ohjaajien kanssa, kun taas osa-aikaisena päiväkodissa olevina he jäävät helposti ulkopuolisiksi. Kerhossa ei kulu aikaa siirtymiin tai muuhun perushoitoon vaan kolmen tunnin ajan lapselle pystytään tarjoamaan virikkeitä ja ohjelmaa varmasti saman verran kuin kokopäiväisesti päiväkotiin osallistuville.

Osa vanhemmista ei laita lastaan päiväkotiin edes osa-aikaisesti. Kerhojen päättymisen myötä nämä lapset eivät pääse lainkaan harjoittelemaan ryhmässä toimimista tai vanhemmasta erossa oloa, mikä on erittäin tärkeää lapsen eriytymiskehitykselle. Kerho tukee paitsi lapsen merkittäviä kehityksellisiä vaiheita myös vanhempien jaksamista. Kerhossa käyvillä lapsilla on usein pienempiä sisaruksia, joita myös hoidetaan kotona. Eri ikäisille sisaruksille on vaikea järjestää kaikille mieluista ja ikätasoisesti sopivaa tekemistä päivittäin. Kerho on tarjonnut vanhemmille sisaruksille mielekästä virikettä samanikäisten seurassa. Kerhotoiminta tukee lapsiperheiden jaksamista erilaisissa elämäntilanteissa ja monipuolisilla lapsiperheiden palveluilla on myönteinen vaikutus jopa syntyvyyteen. Kerhotoiminta on myös mahdollistanut joillekin vanhemmille osa-aikaisen työnteon. Tampereen veto- ja pitovoima lapsiperheille heikkenee merkittävästi tällaisten lakkautuspäätösten myötä.

Kaupungin tarjoama perhekerhotoiminta ei korvaa lasten omia kerhoja, vaikka perhekerhot ovatkin tärkeä osa palvelukokonaisuutta. Perhekerhoissa kävijät vaihtuvat päivittäin, joten vastaavaa ryhmään kuulumisen kokemusta ei synny. Perhekerhoihin osallistutaan vanhemman kanssa, joten erillään oloa vanhemmasta ei tule harjoiteltua. Vaikka Hennerillä lasten kerhoa järjestettäisiin edelleen kahtena aamupäivänä viikossa, jäisi perhekerhoille silti runsaasti aikaa kokoontua muulloin. Lasten kerho vie Hennerin viikkotunneista vain pienen kuuden tunnin siivun, mutta niillä kuudella tunnilla on mittaamaton merkitys näille pienille kerholaisille ja heidän perheilleen.

Täten me allekirjoittaneet vaadimme, että Tampereen kaupunki peruu päätöksensä ja säilyttää Hennerin avoimen varhaiskasvatuksen lasten kerhon.

[redacted]

Osallistujia yhteensä 221
Osallistujaluettelo liitteenä

Jos aloitteeseen on lisätty video
Video on katseltavissa aloitteen sivulla Kuntalaisaloite.fi-palvelussa.

Kunta voi lisätä vastauksen aloitteelle kuntalaisaloite.fi palvelussa tekstinä ja/tai liitetiedostona.

Kunnan vastaus tulee julkiseksi verkkopalvelussa.

Huom. Kunnan vastaus ei saa ilman henkilön lupaa sisältää yksityishenkilön nimeä, sähköpostiosoitetta, puhelinnumeroa tai muuta yksityistä henkilötietoa.

Lisää kunnan vastaus aloitteeseen:
https://www.kuntalaisaloite.fi/fi/municipality-login?management=CSZVY8PKEZ9hxxGUVUxrSn5VCysuLGtPBZtVDnC6

Tämä viesti on lähetetty Kuntalaisaloite.fi-palvelun kautta. Aloitteen otsikko ja sisältö on tarkastettu. Lisätietoja, vastuuhenkilöiden tietoja ja saatetta ei ole tarkastettu.
Katso tämä aloite Kuntalaisaloite.fi-palvelussa
https://www.kuntalaisaloite.fi/fi/aloite/46912

Epäiletkö että viesti tuli väärään osoitteeseen? Ole hyvä ja poista tämä viesti.

Kuntalaisaloite: Koulujen väistötiloihin kulkemisen matkakustannukset (TRE:4274/12.07.03/2026)

Aloite ja sen perustelut

Kuntalaisaloitteen tekijä, Tampereen Vanhemmat ry, esittää 25.8.2026 jättämässään aloitteessa, että kaikille niille oppilaille, joiden väistötiloihin kulkeminen edellyttää käytännössä joukkoliikenteen käyttöä, tarjotaan maksuton matkustusoikeus väistöjakson ajaksi riippumatta koulumatkaetuuden normaalista kilometrirajasta.

Aloitteessa todetaan, kun koulun toiminta siirretään kaupungin päätöksellä väistötiloihin ja koulumatka muuttuu sellaiseksi, että se kuljetaan ensisijaisesti joukkoliikenteellä, kustannusten ei tule jäädä perheiden maksettavaksi. Matkakustannukset tulee nähdä osana hankkeen toteuttamisesta syntyvää kokonaiskustannusta samalla tavoin kuin väistötilojen vuokra-, kuljetus-, kalustus- tai rakennuskustannukset. Väistöjen vaikutukset kohdistuvat erityisen voimakkaasti pieniin koululaisiin ja vähävaraisiin perheisiin.

Nykytilan kuvaus toimenpiteet

Koulujen väistötilatarpeita suunnitellaan osana kaupungin investointi- ja palveluverkkosuunnittelua. Hankkeiden tarveselvitysten hyväksymisen yhteydessä hyväksytään myös esitetty väistötilasuunnitelma. Kaupungin linjausten mukaisesti kohdekohtaisia väistötilaratkaisuja pyritään välttämään korkeiden kustannusten vuoksi, toisaalta suurin osa nykyisistä koulujen tonteista ei edes mahdollista siirtokelpoisten tilojen sijoittamista koulun tontille. Tästä syystä väistötilaratkaisut toteutetaan pääsääntöisesti alueellisesti keskitettyinä ja ketjutettuina ratkaisuina. Väistötilaratkaisussa arvioidaan väistötilan sijainti, saavutettavuus, toiminnallisuus ja käytettävyys sekä suunnitellun väistötilan tekninen kunto ja saatavuus.

Koulukuljetusta koskeva lainsäädäntö ja kaupungin perusteet

Perusopetuslain 6 §:n mukaan opetus tulee järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä.

Perusopetuslain 32 §:n mukaan perusopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen, jos koulumatka on viittä kilometriä pidempi. Oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun koulumatka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona oppilaalle voidaan myöntää hänen kuljettamistaan tai saattamistaan varten riittävä avustus.

Tampereen kaupungin kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi 10.3.2026 kaupungin esiopetuksen ja peruskoulujen oppilaiden koulukuljetusperusteet. Perusteet tulivat voimaan 11.3.2026. Tampereella matkan pituuteen perustuva koulukuljetusetuus myönnetään esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaalle, kun koulumatka on yli viisi kilometriä. Lisäksi etuus voidaan myöntää koulumatkan vaikeuden, rasittavuuden, vaarallisuuden tai terveydellisten perusteiden nojalla kaupungin hyväksymien perusteiden mukaisesti.

Väistötilaan siirtyminen ei sellaisenaan synnytä kaikille oppilaille automaattista oikeutta maksuttomaan koulukuljetukseen. Väistöjakson aikana kuljetusetuuden edellytyksiä arvioidaan oppilaan kotiosoitteen ja sen väistötilan välisen koulumatkan perusteella, jossa oppilaan opetus tosiasiallisesti järjestetään.

Jos matka väistötilaan on yli viisi kilometriä tai muodostuu oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen tai kuljettamista tai saattamista varten myönnettävään riittävään avustukseen. Kuljetusetuutta koskeva ratkaisu tehdään oppilaskohtaisesti voimassa olevan lainsäädännön ja kaupungin koulukuljetusperusteiden mukaisesti.

Perusteet aloitteessa esitettyihin toimenpiteisiin ryhtymiseksi/ryhtymättä jättämiseksi

Väistötilasuunnitelmassa esitettyjen väistöjen kilometrivertailu osoittaa, että väistötilojen ja väistävien koulujen välimatkat vaihtelevat kantakaupungin osalta 0,4 kilometristä noin 11 kilometriin (pl. Kämmenniemen koulun väistö Lamminrahkan kouluun), keskiarvon ollessa noin 3,7 kilometriä. Todellisuudessa kilometrimäärät jäävät kävellen tai pyöräillen pääsääntöisesti alle 3 kilometriin, vaikka väistökohteita on reilu 20 koulua.

Perusparannettavien kohteiden suuri määrä tarkoittaa sellaista kustannusvaikutusta, että aloitteen toteuttaminen ei ole mahdollista tässä taloudellisessa tilanteessa. Toisekseen väistöjen välimatkatarkastelu osoittaa myös sen, että joukkoliikenteen käyttö ei ole välttämätöntä.

Tarkemmat suunnitelmat kulkemisista tehdään aina kohdekohtaisesti ja tästä syystä ei ole perusteltua syytä tehdä yhtä keskitettyä päätöstä koulumatkojen korvaamisesta väistötiloihin. Tampereen Vanhemmat ry kuntalaisaloite ei tältä osin aiheuta toimenpiteitä.

Vuoden 2027 talousarvioesityksessä ei ole varattu rahoitusta koulujen väistötiloihin kulkemisen matkakustannuksiin.

Valmistelijat: perusopetusjohtaja Ulla Ojalammi, puh. 050 428 3044, projektipäällikkö Monika Sola, puh. 040 801 6011, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Kannanotto: Koulujen väistötiloihin kulkemisen kustannukset eivät kuulu perheille

Tampereen Vanhemmat ry katsoo, että koulukiinteistöjen perusparannusten ja korjausten aikaisiin väistötiloihin siirtymisestä aiheutuvat välttämättömät matkakustannukset tulee kattaa kaupungin toimesta silloin, kun koulumatka käytännössä edellyttää joukkoliikenteen käyttöä.

Tampereella on viime vuosina toteutettu ja suunniteltu useita kouluhankkeita, joiden aikana oppilaat siirtyvät pois omalta lähikoulultaan väistötiloihin. Väistö on usein välttämätön ratkaisu terveellisten ja turvallisten koulutilojen varmistamiseksi ja perusparannuksia tarvitaan myös tulevaisuudessa.

Kaupunki muutti vuonna 2025 koulumatkaetuuden etäisyysrajan kaikille oppilaille viiteen kilometriin osana säästötoimia. Muutoksen seurauksena yhä useampi oppilas jää koulumatkaetuuden ulkopuolelle, vaikka väistötiloihin siirtyminen pidentäisi koulumatkaa merkittävästi.

Pidämme tärkeänä erottaa keskustelussa toisistaan kaksi täysin erilaista tilannetta:

1. Perhe voi omilla asumisvalinnoillaan päättää asua kauempana koulusta, jolloin vastuu matkakustannuksista kuuluu lähtökohtaisesti perheelle.
2. Väistötiloihin siirtyminen ei ole perheen eikä oppilaan valinta, vaan kaupungin tekemä päätös, joka liittyy kaupungin omaisuuden kunnossapitoon ja investointeihin.

Kun koulun toiminta siirretään kaupungin päätöksellä väistötiloihin ja koulumatka muuttuu sellaiseksi, että se kuljetaan ensisijaisesti joukkoliikenteellä, kustannusten ei tule jäädä perheiden maksettavaksi. Ne ovat osa hankkeen toteuttamisesta syntyvää kokonaiskustannusta samalla tavoin kuin väistötilojen vuokra-, kuljetus-, kalustus- tai rakennuskustannukset.

Väistöjen vaikutukset kohdistuvat erityisen voimakkaasti pieniin koululaisiin ja vähävaraisiin perheisiin. Bussikortin kustannus voi olla merkittävä lisämeno etenkin useamman lapsen perheissä. Lisäksi pidemmät koulumatkat lisäävät arjen kuormitusta ja voivat johtaa siihen, että perheet turvautuvat henkilöautoiluun, mikä kasvattaa liikennettä koulujen ympäristössä.

Esimerkiksi Raholan koulun suunniteltu siirtyminen Hyhkyn väistötiloihin on nostanut asian näkyvästi julkiseen keskusteluun, mutta kyse ei ole vain yhden koulun tilanteesta, vaan koskee kaikkia kouluja, joissa väistöön siirrytään. Vanhempien esiin nostamat huolet liittyvät pitkiin koulumatkoihin, turvallisuuteen, joukkoliikenteen käyttöön sekä perheille syntyviin lisäkustannuksiin.

Tampereen Vanhemmat ry esittää, että Tampereen kaupunki ottaa kaikkiin kouluhankkeisiin käyttöön periaatteen, jonka mukaan:

Kaikille niille oppilaille, joiden väistötiloihin kulkeminen edellyttää käytännössä joukkoliikenteen käyttöä, tarjotaan maksuton matkustusoikeus väistöjakson ajaksi riippumatta koulumatkaetuuden normaalista kilometrirajasta.

Näin perheitä kohdeltaisiin yhdenvertaisesti, väistötilojen aiheuttamia haittoja kompensoitaisiin kohtuullisesti ja korjausinvestointien todelliset kustannukset kohdistuisivat oikein kaupungille. Koulurakennusten korjaaminen on kaupungin vastuulla, eikä korjausten laskua tule siirtää lapsiperheiden maksettavaksi.

Tampereen Vanhemmat ry

Hallitus

17.8.2026

Nuorisovaltuuston aloite nuorisopassin käyttöperiaatteiden muuttamiseksi (TRE:817/12.00.01/2026)

Nuorisovaltuusto yhdessä 13 muun allekirjoittajan kanssa esittää 9.2.2026 jättämässään aloitteessa, että Tampereen kaupunki jakaisi nuorisopassi-rahat tasaisesti kaikille kaupungin seitsemäsluokkalaisille. Nuorisovaltuusto on perustellut esitystään sillä, että koko ikäluokalle suunnattu rahoitus kohtelisi tasapuolisesti kaikkia oppilaista ja näin huomioitaisiin paremmin myös muut kuin sosioekonomiset tekijät rahan jaossa.

Tampereen nuorisopassi on otettu käyttöön ensimmäisen kerran vuonna 2022. Ensimmäisenä vuonna se suunnattiin 7. ja 8. vuosiluokkien oppilaille. Vuosina 2023–2025 nuorisopassi oli käytettävissä kaikilla tamperelaisilla yläkoululaisilla. Osana Tampereen kaupungin talouden tasapainottamisohjelmaa nuorisopassiin käytettävissä oleva rahoitus puolitettiin ja samassa yhteydessä valmistelu linjattiin suunnattavaksi erityisesti alueellisen tasa-arvon näkökulmasta. Tällä hetkellä nuorisopassi on kohdennettu Hatanpään, Hervannan, Kaukajärven ja Tesoman koulujen 7.- ja 8.-luokkalaisille ja lukuvuoden käytettävissä oleva saldo on 80 euroa.

Nuorisovaltuuston esityksessä on nostettu tärkeitä näkökulmia oppilaiden yhdenvertaisuuden ja yhteisöllisyyden edistämisestä. Nuorisopassin tavoitteena on tukea pitkäkestoista harrastamista ja auttaa löytämään uusi, motivoiva harrastus. Vaikuttavuuden kannalta olennaista on mahdollistaa harrastustoiminnan jatkuvuus, joten vuosittain käytettävissä olevan summan tulisi kattaa harrastuskuluja, ei tukea vain yksittäisten tapahtumien käyttöä. Nuorisopassin nykyisin käytettävissä oleva rahoitus riittäisi yhden ikäluokan oppilaille vain 60 euron lukuvuosittaiseen käyttöön. Se ei suuruudeltaan ole riittävä summa tukemaan pitkäkestoista harrastamista.

Nuorisovaltuuston aloitteessa on perustellusti kuvattu nykymallin haasteena se, että se jättää huomiotta muita kuin alueellisia tasa-arvorahoituksen periaatteiden mukaisten koulujen oppilaita. Nuorisopassi on yksilölle suunnattavaa rahoitusta liikunnan ja kulttuurin harrastamiseen. Mallin yksilölähtöisyys ei tue yhteisöllisyyden vahvistumista tai koulukulttuurin kehittämistä. Niiden osalta koulukohtaiset Lupa harrastaa -ryhmät sekä oppilaiden osallistavan budjetoinnin mahdollistava Masseista mahiksia -toimintamalli vahvistavat näitä nuorisovaltuuston aloitteessaankin korostamia toimia vaikuttavammin kuin nuorisopassin rahallinen tuki yksittäiselle käyttäjälle.

Lukuvuoden 2026–2027 aikana tullaan selvittämään nuorisopassin rahoituksen vaihtoehtona koulukohtaisten toimenpiteiden vahvistamisen mahdollisuuksia. Vaihtoehtoina voisivat olla Masseista mahiksia -mallin edelleen kehittäminen perusopetuksen toimijoiden kanssa sekä Lupa harrastaa -toimintojen ja –toimijoiden lisääminen koulujen yhteistoiminnallisen kulttuurin ja osallisuuden vahvistamisessa.

Edellä esitettyjen seikkojen perusteella esitetään, että nuorisopassin toimintaperiaatteet pidetään ennallaan lukuvuonna 2026–2027 ja selvitetään vaihtoehtoisia mahdollisuuksia jatkossa vahvistaa koulujen yhteisöllistä toimintakulttuuria sekä oppilaiden osallisuutta.

Vuoden 2027 talousarvioesityksessä ei ole varattu rahoitusta nuorisopassin käyttöperiaatteiden muuttamiseksi.

Valmistelija: perusopetusjohtaja Ulla Ojalammi, etunimi.sukunimi@tampere.fi, puh. 050 428 3044

TAMPEREEN NUORISOVALTUUSTO 29.01.2026

Aloite nuorisopassin käyttöperiaatteiden muutamiseksi

Nuorisopassin käyttö muuttui vuoden 2026 alusta kouluperustaiseksi. Tämän myötä vain Hatanpään, Hervannan, Kaukajärven ja Tesoman koulun 7.- ja 8.-luokkalaisilla on mahdollisuus hyödyntää nuorisopassia. Passiin on ladattu 40 euroa kevätlukukaudelle ja toiset 40 euroa syyslukukaudelle.

Nuorisovaltuusto näkee tämän merkittävän supistuksen harmillisena. Nuorisopassi on ollut monelle nuorelle ainutlaatuinen mahdollisuus tutustua erilaisiin kulttuuri- ja liikuntaharrastuksiin matalalla kynnyksellä. Nuorisovaltuusto ajattelee, että jokaisella nuorella olisi tärkeää olla jokin mieleinen harrastus koulun ohella. Moni nuori on aiemmin löytänytkin juuri tällaisen harrastuksen nuorisopassin avulla. Myös Ilmari Nurmisen pormestariohjelmassa korostetaan paljon panostuksia nuoriin ja liikuntamahdollisuuksiin.

40 euroa on suhteellisen pieni summa harrastaa pitkällä ajanjaksolla. Toki tiedostamme, että tämä summa voi olla jollekin ratkaiseva summa harrastusmaksun maksamisessa. Osa nuorista on myös käyttänyt nuorisopassia maksaakseen osan jo pitkäaikaisemman harrastuksen harrastusmaksusta.

Tampereen kaupunki järjestää lapsille ja nuorille myös Lupa liikkua- ja Lupa harrastaa-kerhoja. Nämä ovat oivia mahdollisuuksia harrastaa jotain matalalla kynnyksellä pitempiaikaisesti. Näistä harrastusryhmistä monet toimivat myös Hervannan, Hatanpään, Kaukajärven ja Tesoman alueilla.

Seitsemäs luokka tuo nuoren elämään valtavasti uutta. Siirtyminen ala-asteelta yläasteelle, mahdollisesti uuteen rakennukseen ja uuteen luokkaryhmään ovat todella suuria muutoksia nuorelle tässä elämän nivelvaiheessa. Tässä vaiheessa, kun koulutyön määrä kasvaa ja kaverisuhteet elävät, nuori pohtii paljon harrastuksiaan ja vapaa-ajan käyttöä. Mieli avartuu muutoksille, ja helposti alkaa pohtimaan harrastusten vaihtoa, lopettamista tai uuden aloittamista. Näemme, että nuorisopassi on tässä kohtaa ennen kaikkea loistava mahdollisuus löytää oma harrastus, joka kantaa läpi haastavimpienkin teinivuosien. Passi avaa ovia etenkin liikuntaharrastuksiin, mikä on erittäin tärkeää nyt, kun nuoret liikkuvat entistä vähemmän.

Apulaispormestari Anne-Mari Jussila lausuu Aamulehdelle seuraavasti uutisessa Nuorisopassirahaa vain tiettyjen koulujen oppilaille (Aamulehti.fi/Tampere 16.1.) ”Hatanpää, Hervanta, Kaukajärvi ja Tesoma ovat kaupunginosakehittämisohjelman kohde- ja seuranta-alueilla. Näillä alueilla on matalaa koulutustasoa, korkeaa työttömyyttä ja korkeaa vieraskielisten osuutta.” On hienoa, että kaupunki haluaa edistää näiden alueiden haavoittuvaisessa asemassa olevien nuorien harrastusmahdollisuuksia. Nuorilla on kuitenkin kaupunginlaajuisesti paljon muitakin haasteita, joita ei olla tässä rajauksessa huomioitu, kuten mielenterveysongelmat ja yksinäisyys. Nämä nuoret jäävätkin tässä rajauksessa täysin ulkopuolelle.

Ehdotamme, että Tampereen kaupunki jakaisi nuorisopassi-rahat tasaisesti kaikille kaupungin seitsemäsluokkalaisille.Nuorisovaltuustona näemme, että tämä voisi tuoda laajempaa hyötyä tamperelaisille nuorille, kuin kouluperusteinen malli.

Hyväksytty nuorisovaltuuston kokouksessa 29.01.2026.

Lisätietoja:
Tampereen nuorisovaltuusto
nuorisovaltuusto@tampere.fi
www.tampere.fi/nuorisovaltuusto

Oliver Priimägi

Miklos Daltoner

Laura Korhonen

Hanna-Kaisa Gran

Sofia Julin

Julia Sangervo

Mari Kittola

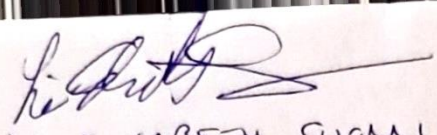

IIA-ELISABETH SUOMI

Anna Moilanen

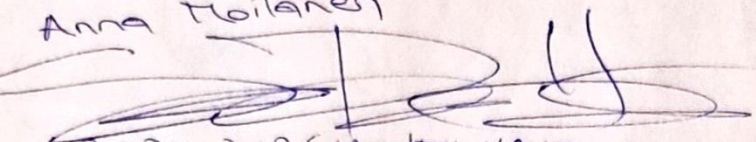

SIRPA PURSIAINEN-HAUTALA

Lassi Kalevo

Liite: Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 10.9.2026

Vuoden 2027 talousarvioesityksen yhteydessä käsiteltävät kuntalaisaloitteet

Edullisen vuosikortin saaminen liikuntapalveluihin (TRE:5943/02.04.03/2025)

Nääshallin käyttö ilmaiseksi yli 65-vuotiaille (TRE:5101/02.04.03/2025)

Koko vuoden kausilippu Tampereen kaupungin kuntosaleihin (TRE:1896/02.04.03/2026)

Nuorisovaltuuston aloite uimahallien kertalippujen hinnoista (TRE:5835/02.00.01/2025)

Nuorisovaltuusto aloite lämmitettyjen jalkapallokenttien lisäämiseksi Tampereelle (TRE:2047/12.00.01/2026)

Edullisen vuosikortin saaminen liikuntapalveluihin (TRE:5943/02.04.03/2025)

Kuntalaisaloitteessa esitetään, että kaupunginvaltuuston tulisi selvittää, mitä keinoja sillä on lanseerata hinnoittelumalli, joka tuo lisämahdollisuuksia liikuntaan myös vähävaraisemmalle väestölle. Yhtenä keinona aloitteen mukaan voisi olla vuosikortti, joka kattaisi edullisesti kaikki kaupungin tarjoamat liikuntapalvelut.

Liikunnan ja nuorison palveluryhmä:

Tampereen kaupungin liikunnan ja nuorison palveluryhmällä on eri ikäryhmille suunnattuja maksuttomia ja/ tai eri tavoin tuettuja liikuntapalveluja.

Perheliikunta tarjoaa tamperelaisille perheille suunnattuja maksuttomia liikuntaryhmiä ja tapahtumia yhteistyössä seurojen sekä Tampereen kaupungin eri sektorien ja perhetoimijoiden kanssa. Nuorille suunnattu Nuorten treenit -toiminta tarjoaa 17–29-vuotiaille maksuttomia, ohjattuja liikuntaryhmiä ympäri kaupunkia. Tampereen nuorisopalveluiden liikuntamotivaattorit ohjaavat ja kannustavat yläkouluikäisiä ja nuoria liikkumaan maksuttomissa ryhmissä kouluilla ja vapaa-ajalla tarjoten matalan kynnyksen liikuntaa. Uutena palveluna tarjotaan lapsille ja nuorille 18 ikävuoteen asti maksuton uinti maauimalassa touko- ja syyskuussa.

Maksuttoman liikuntaneuvontapalvelun kautta kuntalainen voi päästä maksutta ohjattuun liikuntaryhmään joko liikuntasetelillä tai Kaikukortilla, mikäli asiakkaalle on myönnetty Kaiku-kortti.

Jo vakiintuneen käytännön mukaan 65 vuotta täyttäneet pääsevät maksutta Tampereen kaupungin uimahalleihin arkisin klo 9–15 (ei arkipyhinä). Uimahallien kausilipulla aktiiviuimarin uintikerran hinta muodostuu hyvin edulliseksi. Lisäksi uimahallien kertaliput ovat hinnoiltaan maltillisia ja verkkokaupasta ostettaessa uimahallien kertaliput ovat yhä edullisempia. Myös Tampereen kaupungin hallinnoimien kuntosalien käyttömaksut ovat edullisia.

Vuoden 2025 aikana otettiin käyttöön uusi toimintamalli, jolla mahdollistetaan nimettyjen sisäliikuntatilojen vapaiden vuorojen käyttö ns. yleisillä vuoroilla. Yleisille vuoroille voi mennä vapaasti ostamalla liikuntapalveluiden verkkokaupasta henkilökohtaisen kertalipun. Lipun hinta on 3 euroa ja alle 7-vuotiaat pääsevät maksutta aikuisen seurassa.

Hervannan peruskorjattu vapaa-aikakeskus on avattu 2.3.2026. Tiloissa tarjotaan monipuoliset mahdollisuudet liikuntaan ja harrastamiseen lapsille, nuorille, perheille ja kaikille kuntalaisille. Rakennukseen on avautunut nuorisotila Hehku, Tampereen ensimmäinen liikunnallinen nuorisokeskus. Liikunta- ja nuorisopalvelut tulee järjestämään tiloissa runsaasti maksutonta, avointa ja ohjattua toimintaa, jonka ensisijainen kohderyhmä ovat nuoret.

Pirkanmaan hyvinvointialue mahdollistaa omiin käytäntöihinsä perustuen mm. uimahallien kausirannekkeiden ja kuntosalien sarjakorttien hankinnan maksusitoumuksella.

Kaupungin alueella on lukuisa määrä ulkoliikuntatiloja, mm. ulkoilu- ja latureittejä ja ulkokuntosaleja, jotka ovat kuntalaisten omaehtoisen liikkumisen vapaassa käytössä.

Maksullisten tilojen hinnat pyritään pitämään kautta linjan edullisina, vaikka Tampereen kaupungin taloudellinen tilanne aiheuttaa tällä hetkellä painetta hintojen nostamiselle.

Tampereen seudun työväenopisto:

Työväenopisto ei puolla erillistä vuosikorttia, koska työväenopistossa on tällä hetkellä jo käytössä 67+-alennus, työttömän työnhakijan alennus ja Kaikukortti. Yhden alennuksen voi saada lukukaudessa ja sen voi hyödyntää myös liikuntakursseilla. Asiakas voi hyödyntää ainoastaan yhtä kolmesta alennustyypistä lukukauden aikana. Työväenopisto pyrkii pitämään kautta linjan myös liikuntakursseilla kurssimaksut edullisina.

Edellä mainituin perusteluin vuoden 2027 talousarvioesitykseen ei esitetä vuosikortin käyttöönottoa Tampereen kaupungin tarjoamiin liikuntapalveluihin.

Valmistelijat: Liikuntapäällikkö Hanna Murotie, puh.040 702 0132, etunimi.sukunimi@tampere.fi
Liikuntapäällikkö Jari Tolvanen, puh. 050 554 5858, etunimi.sukunimi@tampere.fi
Apulaisrehtori Anne Partanen, puh. 040 708 4530, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Kirjaamo

Lähettäjä: Kuntalaisaloitepalvelu <noreply@kuntalaisaloite.fi>
Lähetetty: perjantai, 14. marraskuuta 2025 14:30
Vastaanottaja: Kirjaamo
Aihe: Kuntalaisaloite: Vuosikortti kaupungin liikuntapalveluihin
Liitteet: Kuntalaisaloite_2025-11-14_45,405_osallistujat.pdf

Luokat: Purppura luokka

Saate kunnalle

Kuntalaisaloite

Vuosikortti kaupungin liikuntapalveluihin
Tampere

Aloite luotu Kuntalaisaloite.fi-palveluun 3.11.2025

Aloitteen julkaisupäivämäärä 4.11.2025

Hyvinvointialueisiin kohdistettujen merkittävien leikkausten jälkeen sairauksien ennaltaehkäisystä on tullut entistäkin tärkeämpää. Kaikki sellaiset toimet jotka vähentävät pitkäaikaissairauksien tai mielenterveyden ongelmien riskiä tulisi ottaa käyttöön, jotta erikoissairaanhoitoon kohdistuvaa painetta saataisiin vähennettyä. Liikunta on eräs tällainen toimivaksi todettu ennaltaehkäisyn keino.

Valitettavasti hallituksen arvonlisäverokantoihin tekemät muutokset ja korotukset, sekä hintojen nousu ja sosiaalietuuksiin kohdistuneet kiristykset ovat tehnyt liikunnasta usein liian kallista vähävaraisille ja muussa syrjäytymisriskissä oleville. Kaupunginvaltuuston tulisikin selvittää mitä keinoja sillä on lanseerata hinnoittelumalli, joka tuo lisämahdollisuuksia liikuntaan myös vähävaraisemmalle väestölle. Yksi tällainen keino voisi olla vuosikortti, joka kattaisi edullisesti kaikki kaupungin tarjoamat liikuntapalvelut.

Vastuuhenkilö
[redacted]

Osallistujia yhteensä 1
Osallistujaluettelo liitteenä

Jos aloitteeseen on lisätty video

Video on katseltavissa aloitteen sivulla Kuntalaisaloite.fi-palvelussa.

Kunta voi lisätä vastauksen aloitteelle kuntalaisaloite.fi palvelussa tekstinä ja/tai liitetiedostona.

Kunnan vastaus tulee julkiseksi verkkopalvelussa.

Huom. Kunnan vastaus ei saa ilman henkilön lupaa sisältää yksityishenkilön nimeä, sähköpostiosoitetta, puhelinnumeroa tai muuta yksityistä henkilötietoa.

Lisää kunnan vastaus aloitteeseen:
https://www.kuntalaisaloite.fi/fi/municipality-login?management=u4SpVQDSKrk1MJ4KOfSQF1pANxJvIrzJHbZNozFV

Tämä viesti on lähetetty Kuntalaisaloite.fi-palvelun kautta. Aloitteen otsikko ja sisältö on tarkastettu. Lisätietoja, vastuuhenkilöiden tietoja ja saatetta ei ole tarkastettu.
Katso tämä aloite Kuntalaisaloite.fi-palvelussa
https://www.kuntalaisaloite.fi/fi/aloite/45405

Epäiletkö että viesti tuli väärään osoitteeseen? Ole hyvä ja poista tämä viesti.

Nääshallin käyttö ilmaiseksi yli 65-vuotiaille (TRE:5101/02.04.03/2025)

Kuntalaisaloitteen tekijät esittävät, että arkiaamupäivän itsenäinen harjoittelu Nääshallin voimailusalissa olisi yli 65-vuotiaille maksuton. Lisäksi aloitteen tekijät esittävät, että liikuntapalveluien harkinnan mukaan maksuttomuus voisi koskea muita tiloja. Kuntalaisaloitteen tekijät perustelevat aloitettaan hyvän lihaskunnon merkityksellä ikäihmisille. Hyvä lihaskunto auttaa kaikenikäisiä, mutta etenkin vanhempia ihmisiä selviytymään arjesta ja toipumaan nopeammin mahdollisesti sattuneista vahingoista, ja voi vähentää yhteiskunnan sairaalakuluja.

Maksuttomien liikuntatilojen käyttöoikeuksien myöntämisessä tulee aina huomioida asiakkaiden tasavertainen kohtelu. Yksittäisen salin varaaminen pelkästään tietyn ikäryhmään käyttöön tiettyinä kellonaikoina on melko mahdotonta niin, että se ei aseta muita kuntosaleja ja eri ikäryhmiä eriarvoiseen asemaan. Liikuntapalvelut järjestää kuitenkin kaikissa kuntosaleissaan ikäihmisille ryhmäliikuntaa mahdollisuuksien mukaan. Liikuntapalvelut on myös pyrkinyt laajentamaan kuntosalien vapaita vuoroja koko kaupunkia kattavassa liikuntapaikkaverkossa. Myös liikunnan verkkokaupassa on pyritty huomioimaan edullisia maksutapoja.

Vuoden 2027 talousarvioesityksessä ei ole maksutonta arkiaamupäivän itsenäistä harjoittelua yli 65-vuotiaille Nääshallin voimailusalissa tai muussa tilassa.

Valmistelija: Liikuntapäällikkö Jari Tolvanen, puh. 050 554 5858, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Kirjaamo

Lähettäjä:	Kuntalaisaloitepalvelu <noreply@kuntalaisaloite.fi>
Lähetetty:	lauantai 27. syyskuuta 2025 9.17
Vastaanottaja:	Kirjaamo
Aihe:	Kuntalaisaloite: Nääshallin käyttö ilmaiseksi yli 65 vuotiaille. Lihaskunto harjoitteluun.
Liitteet:	Kuntalaisaloite_2025-09-27_42,605_osallistujat.pdf
Luokat:	Musta luokka

Saate kunnalle
Voittehan laittaa ilmais ikärajan vaikka 60 vuotiaille, Mitä nuorempana aloittaa sitä vähemmän tarvii kunnan palveluita vanhuksena 😊

Kuntalaisaloite

Nääshallin käyttö ilmaiseksi yli 65 vuotiaille. Lihaskunto harjoitteluun.
Tampere

Aloite luotu Kuntalaisaloite.fi-palveluun 25.3.2025

Aloitteen julkaisupäivämäärä 26.3.2025

Lihaskunto on erittäin tärkeä yli 65-vuotiaille. Se auttaa ylläpitämään liikuntakykyä, tasapainoa ja itsenäisyyttä. Myös kaatumisriski pienenee, ja se voi hidastaa ikääntymiseen liittyviä lihaskatoja. Eli hyvä lihaskunto voi auttaa 80-vuotiaana pärjäämään kotona.

Ehdotan, että arki aamupäivä olisi maksuton voimailusalissa itsenäiseen harjoitteluun ja teidän harkinnan mukaan myös muissa tiloissa!

Tämä voisi vähentää yhteiskunnan sairaala kuluja.

Lisätiedot
Lihaskunnon edut löytyy videosta johon linkki alla. https://youtu.be/uNsJJd0QBeU?feature=shared

Vastuuhenkilö
[redacted]

Osallistujia yhteensä 6
Osallistujaluettelo liitteenä

Jos aloitteeseen on lisätty video
Video on katseltavissa aloitteen sivulla Kuntalaisaloite.fi-palvelussa.

Kunta voi lisätä vastauksen aloitteelle kuntalaisaloite.fi palvelussa tekstinä ja/tai liitetiedostona.

Kunnan vastaus tulee julkiseksi verkkopalvelussa.

Huom. Kunnan vastaus ei saa ilman henkilön lupaa sisältää yksityishenkilön nimeä, sähköpostiosoitetta, puhelinnumeroa tai muuta yksityistä henkilötietoa.

Lisää kunnan vastaus aloitteeseen:
https://www.kuntalaisaloite.fi/fi/municipality-login?management=3D9UT5BxEqTob0MLHT1Cc0BV1K8b4xTsBTuh8Ci6

Tämä viesti on lähetetty Kuntalaisaloite.fi-palvelun kautta. Aloitteen otsikko ja sisältö on tarkastettu. Lisätietoja, vastuuhenkilöiden tietoja ja saatetta ei ole tarkastettu.
Katso tämä aloite Kuntalaisaloite.fi-palvelussa
https://www.kuntalaisaloite.fi/fi/aloite/42605

Epäiletkö että viesti tuli väärään osoitteeseen? Ole hyvä ja poista tämä viesti.

Koko vuoden kausilippu Tampereen kaupungin kuntosaleihin (TRE:1896/02.04.03/2026)

Aloitteessa esitetään, että Tampereen kaupungin kuntosaleille otettaisiin käyttöön uimahallien vuosikorttia vastaava koko vuoden kausilippu.

Tampereen kaupungin liikuntapalvelut pitää tärkeänä kuntalaisten omaehtoisen liikunnan ja erityisesti lihaskuntoharjoittelun edistämistä. Lihasvoiman ylläpidolla on merkittäviä terveys- ja toimintakykyvaikutuksia kaikenikäisille, mutta erityisesti ikääntyneelle väestölle. Kaupungin liikuntapalvelut tarjoaa kuntosalipalveluja osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä sekä täydentämään alueen liikuntapalvelutarjontaa.

Tampereen kaupungin liikuntapalvelujen tehtävänä on liikuntalain mukaisesti edistää kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja liikunnallista elämäntapaa. Kaupunki tarjoaa kuntosalipalveluja osana tätä tehtävää, mutta palvelujen hinnoittelussa ja palvelurakenteessa on samalla huomioitava toimintaympäristön kokonaisuus.

Tampereella toimii laaja yksityisten kuntosaliyrittäjien verkosto, jonka palvelutarjonta perustuu pääosin kuukausi- ja vuosijäsenyyksiin. Kaupungin tavoitteena ei ole kilpailla yksityisten kuntosalitoimijoiden kanssa samoilla ehdoilla eikä korvata markkinaehtoista palvelutarjontaa. Tämän vuoksi kaupungin kuntosalipalvelut on hinnoiteltu ensisijaisesti täydentämään muuta liikuntapalvelutarjontaa ja mahdollistamaan kuntalaisten matalan kynnyksen liikunnan harrastaminen.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto on korostanut, että kuntien liikuntapalveluilla voi olla vaikutuksia markkinoihin ja että kuntien tulee toiminnassaan huomioida kilpailuneutraliteetin toteutuminen sekä yksityisten palveluntuottajien toimintaedellytykset. Tästä syystä kaupunki arvioi palvelujensa hinnoittelua ja käyttöoikeuksia myös yritys- ja markkinavaikutusten näkökulmasta. Erittäin edullisen, rajattoman käytön mahdollistavan vuosikortin käyttöönotto voisi lisätä riskiä siitä, että kaupungin palvelu korvaisi yksityistä kuntosalitarjontaa merkittävässä määrin.

Kaupunki ei voi toimia markkinoilla tavalla, joka merkittävästi vääristäisi kilpailua tai heikentäisi yksityisten toimijoiden toimintaedellytyksiä tarjoamalla vastaavia palveluja huomattavasti markkinahintaa edullisemmin.

Tampereen kaupungin kuntosalien käyttö on kuitenkin pyritty pitämään kuntalaisille taloudellisesti saavutettavana. Liikuntapalvelut tarjoaa verkkokaupassaan useita eri maksuvaihtoehtoja, kuten edullisia kertamaksuja ja sarjakortteja, joiden avulla käyttäjä voi valita omaan liikuntatottumukseensa sopivan vaihtoehdon.

Kaupungilla on lisäksi käytössä palveluita, joilla tuetaan liikunnallisen elämäntavan aloittamista. Liikuntaneuvonta tarjoaa maksutonta ohjausta henkilöille, jotka tarvitsevat tukea liikunnan käynnistämiseen tai oman hyvinvoinnin edistämiseen. Myös ulkoliikuntapaikat, lähiliikuntapaikat sekä monet muut liikuntamahdollisuudet ovat kuntalaisten käytettävissä maksutta tai hyvin edullisesti.

Edellä mainituin perusteluin vuoden 2027 talousarvioesitykseen ei esitetä kuntosalikausilipun käyttöönottoa Tampereen kaupungin tarjoamiin liikuntapalveluihin.

Valmistelijat: Liikuntapäällikkö Hanna Murotie, puh.040 702 0132, etunimi.sukunimi@tampere.fi
Liikuntapäällikkö Jari Tolvanen, puh. 050 554 5858, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Yhteystiedot

Yhteystiedot

Aloitteen laatija
[redacted]

Katuosoite

Puhelinnumero
[redacted]

Sähköpostiosoite
[redacted]

Vastauksen tiedoksianto
(•) **Haluan vastauksen sähköpostina / salattuna sähköpostina.** ( ) **Haluan vastauksen kirjepostina.**

Aloitteen tekeminen

Aloitteen kuvaus

Aloitteen kuvaus
Koko vuoden kausilippu kaupungin kuntosaleille, aivan kuin uimahalleissa. Tamperelaiset ansaitsevat ja hyötyisivät suuresti kaupungin kuntosalien koko vuoden kausilipuista. Uimahalleissa tämä on lisännyt käyttöastetta, tuonut kuntalaisille positiivisia terveydellisiä vaikutuksia ja varmasti myös lisätuloja kaupungille. Juuri nyt kaupungin kuntosalien kertamaksu on 3 euroa ja 50 kerran kortti n. 150 euroa. Tämä on vielä jokseenkin kohtuullinen hinta satunnaiselle kävijälle, mutta aktiiviselle kävijälle (3 x vko) tuo tarkoittaa n. 36 euron kuukausikuluja ja jopa n. 430 euron vuosikuluja. Vastaavasti uimahallien kausilippu vuodeksi kustantaa vain 147,55 euroa. Tässä on räikeä epäkohta kuntosaliharjoittelijoihin nähden. Yhteiskuntamme lihaskunto on rapistunut todella pahasti ja olemme maailman ikääntyneimpiä kansoja. Myös Tampereella on hyvin ikääntynyt ja fyysisesti heikossa kunnossa oleva väestö. Ikääntyvälle ja raihnaiselle väestölle kenties kaikista tärkeintä terveyden ja hyvinvoinnin kannalta olisi nimenomaan lihaskuntoharjoittelu. Käyttäytymis- ja liikuntatieteilijät ovat varsin yksimielisiä siitä, että liikunnallisen elämäntavan aloittamiseen ja ylläpitoon tarvitaan säännöllisesti toistuvia tapoja. Se, että henkilö käy kuntosalilla vaikkapa joka arkipäivä 20 minuutin ajan, on huomattavasti kestävämpi liikunnallinen elämäntapa, kuin kerran tai kaksi kertaa kuntosalilla käyminen viikossa. Tämä lukuisia kertoja viikossa kuntosalilla käyminen ei ole Tampereen kaupungin toimesta tehty realistiseksi kaupunkilaisille. Ehdotan, että kaupunki ottaa käyttöön koko vuoden kausilipun kuntosaleille samanlaiseen hinnoitteluun perustuen, kuin uimahalleihin (147,55 euroa).

Liitetiedosto

Nuorisovaltuuston aloite uimahallien kertalippujen hinnoista (TRE:5835/02.00.01/2025)

Nuorisovaltuusto esittää aloitteessaan, että Tampereen uimahallipalveluiden nuorten ja opiskelijoiden maksuja alennettaisiin nykyisestä tasosta nuorten uimisen, hyvinvoinnin ja uimataidon edistämiseksi.

Tampereen kaupunki tunnistaa liikunnan, uimataidon sekä hyvinvointia tukevien harrastusmahdollisuuksien merkityksen lasten ja nuorten kasvulle, terveydelle ja osallisuudelle. Uimahallit ovat keskeinen osa kaupungin liikuntapalveluja, ja niiden tavoitteena on tarjota mahdollisuus monipuoliseen liikuntaan mahdollisimman laajalle käyttäjäjoukolle.

Uimahallien hinnoittelussa lähtökohtana on ollut säilyttää palvelut kohtuuhintaisina eri väestöryhmille. Vaikka kertalippujen hinnat ovat viime vuosina nousseet maltillisesti yleisen kustannuskehityksen seurauksena, lasten ja nuorten hinnat ovat edelleen selvästi aikuisten maksuja alhaisempia. Samalla kaupungin liikuntapalveluissa on pyritty tarjoamaan erilaisia käyttö- ja maksutapoja, jotka mahdollistavat palvelujen hyödyntämisen erilaisissa elämäntilanteissa. Muun muassa maauimala on ollut maksuton alle 18-vuotiaille toukokuussa ja elokuussa vuonna 2026.

Nuorisovaltuusto nostaa aloitteessaan esiin matkakortilla maksamisen poistumisen. Maksutapojen muutoksessa on pyritty yhtenäistämään kaupungin liikuntapalvelujen maksukäytäntöjä sekä kehittämään sähköisiä ja asiakkaille sujuvia maksamisen vaihtoehtoja. Muutoksella ei ole tavoiteltu palvelujen käytön vähentämistä.

Liikuntapalvelujen näkökulmasta tavoitteena on ennen kaikkea kannustaa säännölliseen ja pitkäjänteiseen liikkumiseen. Tämän vuoksi kertamaksuja kustannustehokkaampia vaihtoehtoja ovat kausituotteet, joiden avulla yksittäisen käyntikerran hinta muodostuu kertalippua edullisemmaksi. Näillä tuotteilla tuetaan erityisesti jatkuvaa harrastamista ja omatoimisen liikunnan vakiintumista osaksi arkea.

Kaupungin nykyisessä taloudellisessa tilanteessa uimahallien lipputuloilla on merkittävä rooli palvelujen ylläpitämisessä. Uimahallien käyttömaksuja tarkastellaan osana kaupungin palvelumaksujen kokonaisuutta ja talousarviovalmistelua. Tällä hetkellä ei ole esitetty nuorten tai opiskelijoiden uimahallimaksujen alentamista.

Liikuntapalvelut seuraavat kuitenkin aktiivisesti palvelujen saavutettavuutta, käyttöastetta ja eri käyttäjäryhmien kokemuksia. Nuorisovaltuuston aloite tarjoaa tärkeää tietoa nuorten näkemyksistä, ja esille nostetut huomiot otetaan huomioon palvelujen ja hinnoittelun jatkokehittämisessä.

Liikuntapalvelut toteaa, että uimahallien hinnoittelun tavoitteena on jatkossakin säilyttää palvelut mahdollisimman saavutettavina eri käyttäjäryhmille sekä kannustaa erityisesti säännölliseen ja pitkäjänteiseen liikkumiseen.

Vuoden 2027 talousarvioesityksessä ei ole huomioitu Tampereen uimahallipalveluiden nuorten ja opiskelijoiden alennettuja maksuja.

Valmistelija: Liikuntapäällikkö Hanna Murotie, puh.040 702 0132, etunimi.sukunimi@tampere.fi

TAMPEREEN NUORISOVALTUUSTO 25.09.2025

TRE:5835/02.00.01/2025

Aloite uimahallien kertalippujen hinnoista

Nuorisovaltuuston mielestä Tampereen uimahallien lasten ja nuorten kertalippujen hinnat ovat liian korkeita kannustaakseen tamperelaisia nuoria liikunnallisuuteen ja fyysisesti sekä sosiaalisesti terveelliseen elämäntyyliin.

Nuorisovaltuusto on havainnut useiden nuorten kokevan uimahallipalveluiden hinnat liian korkeiksi. Tämän johdosta nuorten kynnys käyttää uimahallipalveluita on kasvanut.

Se, että nuorten uimista ei kannusteta enempää, on mielestämme huolestuttavaa. Uimataito on korvaamattoman tärkeä taito, jota pitää tukea niin Tampereella kuin laajemmin Suomessa. Mahdollisimman edulliset uimahallikäynnit tukevat tätä taitoa ja voivat ennaltaehkäistä hukkumisia, joista saa Suomessa kesäisin liian usein kuulla.

Uimahallien kertalippujen hinta on viime vuosina noussut. Vielä viime vuonna lasten (4-16 vuotiaat) kertalipun hinta oli 2,80 euroa ja Nyssen matkakortilla 2,30 euroa, ja nuorten (17-24 vuotiaat) 4,60 euroa ja matkakortilla 3,40 euroa. Nykyään vastaava hinta on lapsilta 2,90 euroa ja nuorilta 4,75 euroa. Myös matkakorttimaksumahdollisuus on poistunut. Aikuistenkin kertalipun hinta on noussut, joka vaikuttaa 24-29 -vuotiaisiin nuoriin.

Kaupunki on esimerkiksi pormestariohjelmassaan sitoutunut tamperelaisten hyvinvoinnin edistämiseen. Todistetusti hyvä tapa edistää niin fyysistä, psyykkistä, kuin sosiaalistakin hyvinvointia on omatoimisen liikkunnan harrastusmahdollisuuksien, kuten uimisen tukeminen.

Nuorisovaltuuston mielestä tamperelaisten nuorten uimataitoa, terveyttä ja hyvinvointia, sekä liikuntapalveluiden taloudellista saavutettavuutta tulisi lisätä laskemalla nuorten ja opiskelijoiden uimahallimaksuja.

Tampereen nuorisovaltuusto esittää edellä mainittuihin seikkoihin vedoten, että uimahallipalveluiden hintoja lasketaan nuorten ja opiskelijoiden osalta tasolle, joka aidosti kannustaa heitä omatoimiseen ja kokonaisvaltaisesti terveyden eri osa-alueita kehittävään liikuntaan sekä tukee tamperelaisnuorten uimataidon kehittymistä.

Hyväksytty nuorisovaltuuston kokouksessa 25.09.2025

Lisätietoja:
Tampereen nuorisovaltuusto
nuorisovaltuusto@tampere.fi
www.tampere.fi/nuorisovaltuusto

Tampereen nuorisovaltuuston puolesta,
Samu Rinne, Fiona Hussey, Severi Lahtinen, Joona Ellilä

Nuorisovaltuustoaloite lämmitettyjen jalkapallokenttien lisäämiseksi Tampereelle (TRE:2047/12.00.01/2026)

Nuorisovaltuusto nostaa aloitteessaan esiin tärkeän näkökulman nuorten omaehtoisen liikkumisen ja ympärivuotisten liikuntamahdollisuuksien kehittämisestä. Aloitteessa todetaan, että jalkapallo on nuorten keskuudessa suosittu, helposti saavutettava ja matalan kynnyksen liikuntamuoto, jonka harrastamista talviolosuhteet kuitenkin rajoittavat.

Tampereen kaupungin tavoitteena on edistää kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja liikunnallista elämäntapaa sekä tarjota monipuolisia liikuntaolosuhteita eri käyttäjäryhmille. Kaupungissa on tällä hetkellä kolme lämmitettävää tekonurmikenttää, jotka mahdollistavat jalkapallon harrastamisen myös talvikaudella. Lisäksi jalkapallon harrastamiseen on muita liikuntapaikkoja eri puolilla kaupunkia.

Nuorisovaltuuston esittämät tavoitteet ympärivuotisten liikuntamahdollisuuksien parantamisesta ovat perusteltuja ja kannatettavia. Lämmitettävät tekonurmikentät tarjoavat laadukkaat olosuhteet sekä omaehtoiseen liikuntaan että seuratoimintaan myös talvikuukausina. Samalla on kuitenkin huomioitava investointien ja ylläpidon merkittävät kustannusvaikutukset.

Uuden lämmitettävän tekonurmikentän rakentamiskustannus on nykyisellä kustannustasolla noin 1,3 miljoonaa euroa. Lisäksi kentän vuosittaiset ylläpitokustannukset ovat noin 300 000 euroa sisältäen lämmityksen sekä kentän kunnossapidosta vastaavan henkilöstön kustannukset. Uuden lämmitettävän kentän toteuttaminen edellyttäisi joko uuden liikuntapaikan rakentamista tai olemassa olevan kentän laajaa peruskorjaamista.

Kaupungin nykyisessä taloudellisessa tilanteessa uusien investointien ja niiden aiheuttamien pysyvien käyttötalousmenojen lisäämiseen suhtaudutaan harkiten. Mahdollinen uusi lämmitettävä tekonurmikenttä edellyttäisi erillistä investointirahoitusta sekä vuosittaisten käyttökustannusten huomioimista kaupungin talousarviossa. Tämän vuoksi uuden lämmitettävän kentän toteuttamista ei tällä hetkellä ole mahdollista edistää ilman erillisiä talousarviopäätöksiä.

Nuorisovaltuuston aloitteessa esiin nostetut näkökulmat nuorten omaehtoisen liikkumisen lisäämisestä sekä liikuntatilojen saavutettavuuden kehittämisestä ovat kuitenkin tärkeitä. Kaupunki arvioi liikuntaolosuhteiden kehittämistarpeita osana liikuntapaikkaverkon suunnittelua, investointiohjelman valmistelua ja palveluiden kokonaiskehittämistä. Mahdollisia uusia liikuntapaikkahankkeita tarkastellaan tulevaisuudessa osana kaupungin investointiohjelmaa ja käytettävissä olevia taloudellisia resursseja.

Aloitteessa esitetty tavoite ympärivuotisten jalkapallon harrastusolosuhteiden kehittämisestä on kannatettava, mutta uuden lämmitettävän tekonurmikentän toteuttaminen edellyttää erillistä investointi- ja käyttötalousrahoitusta.

Vuoden 2027 talousarvioesityksessä ei ole varattu rahoitusta lämmitettyjen jalkapallokenttien lisäämiseksi Tampereelle.

Valmistelija: Liikuntapäällikkö Mikko Heinonen, puh. 050 554 5835, etunimi.sukunimi@tampere.fi

TAMPEREEN NUORISOVALTUUSTO

26.03.2026

Aloite lämmitettyjen jalkapallokenttien lisäämiseksi Tampereelle

Tamperelaiset nuoret ovat jättäneet nuorisovaltuustolle palautetta, jossa toivotaan parempia mahdollisuuksia vapaa-ajan urheiluun talvisin.

Tampereella on paljon aktiivisia nuoria, joilla on paljon intoa myös omatoimiseen harrastamiseen. Nuorista on kuitenkin harmillista, että talvisin esimerkiksi jalkapallon pelaaminen ei onnistu, koska omatoimiseen harrastamiseen soveltuvia kenttiä ei ole tarpeeksi.

Kesäisin jalkapalloilulle ja monipuoliselle vapaa-ajan toiminnalle on luonnollisesti paremmat mahdollisuudet ja olosuhteet. Talvisin monen harrastaminen taas harmillisesti lakkaa. Saamassamme palautteessa parempia olosuhteita jalkapalloilulle perusteltiin osuvasti esimerkiksi sillä, että jalkapalloilu harrastuksena on monille sopivaa ja helposti saavutettavaa, sillä pelaamiseen ei tarvita pelaajien lisäksi muuta kuin pallo ja paikka missä pelata. Nuorisovaltuustolle jätetyssä palautteessa ehdotetaan lämmitettyjen jalkapallokenttien lisäämistä. Tämä ehdottomasti tukisi nuorten liikkumista myös talvisin.

Tampereen nuorisovaltuuston mielestä lämmitettyjen ulkokenttien määrää tulisi lisätä. Ajattelemme, että myös esimerkiksi koulujen liikuntasalit voisivat olla koulun jälkeen paremmin oppilaiden käytettävissä. Myös muut mahdollisuudet, kuten hallien vapaa käyttö myös seuratoiminnan ulkopuolella ja esimerkiksi uuden jalkapallohallin rakentaminen, mahdollistaisivat nuorille huomattavasti paremmat mahdollisuudet vapaa-ajan urheiluun.

Tampereen nuorisovaltuusto toivoo Tampereen liikuntamahdollisuuksia parannettavan lisäämällä vapaakäyttöisten lämmitettyjen jalkapallokenttien määrää.

Hyväksytty nuorisovaltuuston kokouksessa 26.03.2026

Lisätietoja:
Tampereen nuorisovaltuusto
nuorisovaltuusto@tampere.fi
www.tampere.fi/nuorisovaltuusto

Liite Yla 1.9.2026

Vuoden 2027 talousarvion yhteydessä käsiteltävät kuntalaisaloitteet

Kuntalaisaloite Pispalan uittotunnelin avaaminen jalankululle ja pyöräilylle ympärivuotiseen käyttöön (TRE:5064/08.01.00/2025)

Kuntalaisaloite Vuoreksen frisbeegolfradan laajennus (TRE:312/10.03.04/2025)

Kuntalaisaloite Rauhanympyrän (Peace Circle) perustaminen osaksi Tampereen kaupungin viheralueita yhteistyössä Plant And Care For Peace ry kanssa (TRE:462/10.00.01/2025)

Kuntalaisaloite Pispalan uittotunnelin avaaminen jalankululle ja pyöräilylle ympärivuotiseen käyttöön
TRE:5064/08.01.00/2025

Kuntalaisaloitteessa on esitetty Pispalan uittotunnelin avaamista ympärivuotiseksi jalankulku- ja pyöräilyreitiksi. Perusteena on, että uittotunneli mahdollistaa kätevän kulkureitin Pispalasta, Hyhkystä ja Tahmelasta Santalahden ja Näsisaaren raitiotiepysäkeille. Lisäksi Pispalan uittotunneli ainutlaatuisuutensa takia voisi olla vetovoimainen nähtävyys.

Pispalan uittotunnelin avaamista jalankulku- ja pyöräilyreitiksi on valmisteltu ja suunniteltu usean vuoden ajan kuntalaisaloitteessa mainituilla perusteilla, mutta toteuttamista ovat viivästyttäneet suuret investointikustannukset. Pispalan uittotunneli on rakenteena lähes 60 vuotta vanha. Kuntotutkimusten mukaan se ei ole vielä rakenteellisesti vaarassa, mutta vanhat elementtisaumat vuotavat melko paljon vettä. Vuotovedet aiheuttavat rapautumista ja melko runsaasti paannejäätä talvella. Tämän takia uittotunneli ei ole tällä hetkellä siinä kunnossa, että sitä voidaan avata yleisen liikkumisen tarpeisiin.

Pispalan uittotunnelin peruskorjaamisesta on laadittu yleissuunnitelma. Korjausratkaisu perustuu tunnelin sisäpuoliseen vahvistamiseen teräsbetonimanttelilla. Tunnelin läpimitta pienenee 5,5 metristä noin 0,8 metriä. Tämänkin jälkeen jalankulku on tunnelissa mahdollista. Tunnelin peruskorjauksen kustannus on arvioitu olevan yli 2,0 miljoonaa euroa. Suuren kustannuksen takia on pohdittava peruskorjauksen toteuttamista vaiheittain niin, että kustannus jakaantuisi esimerkiksi kahdelle vuodelle. Tämä ei kuitenkaan aina ole taloudellisin ratkaisu, jos korjaustyö voidaan tehdä tehokkaasti esimerkiksi yhden kesän aikana. Tunnelin ympärivuotisen jalankulku- ja pyöräilyreitin avaamisessa on otettava vakavasti huomioon kulkijan turvallisuus, turvallisuuden kokemus sekä ilkivalta. Nämä voivat vaatia kalliita valvonta- ja vartiointitehtävien sekä kunnossapidon hankintaa, joiden tilaamiseen on tällä hetkellä huonot taloudelliset edellytykset.

Kulkuyhteyden toteuttamiseen liittyy oleellisesti uittotunnelin Näsijärven puolella Näsisaareen toteutettava silta. Sillan toteuttamiselle on hyvä tekniset edellytykset, koska siltaratkaisu perustuu vanhan Erkkilän sillan kantavien teräspalkistojen hyödyntämiseen. Siltaratkaisu ei vaadi vesilain mukaista lupaa, koska siinä ei ole vesistöön rakennettavia virtapilareita. Sillan toteuttamisen kustannus on arviolta 1,5 miljoonaa euroa. Vanhojen teräsosien käyttökelpoisuuden kannalta olisi eduksi, että sillan rakentaminen ei viivästyisi enempää.

Talousarvioon 2027 ja yhdyskuntalautakunnan vuosisuunnitelmaan 2027 ehdotetaan, että Näsisaaren kanavan jalankulku- ja pyöräilysillan toteuttamiseen varataan aloitusraha, jolla rakentamistyö voidaan käynnistää. Silta olisi valmis 2028. Tampereen kaupungin erittäin vaikean taloustilanteen takia Pispalan uittotunnelin peruskorjaamista joudutaan siirtämään ainakin vuosille 2029-2030, koska lähivuosille on monia suuria rakennushankkeita päätetty käynnistää.

Kirjaamo

Lähettäjä:	Kuntalaisaloitepalvelu <noreply@kuntalaisaloite.fi>
Lähetetty:	torstai 25. syyskuuta 2025 9.46
Vastaanottaja:	Kirjaamo
Aihe:	Kuntalaisaloite: Pispalan uittotunneli avattava jalankululle ja pyöräilylle
Liitteet:	Kuntalaisaloite_2025-09-25_36,836_osallistujat.pdf
Luokat:	Musta luokka

Saate kunnalle

Kuntalaisaloite

Pispalan uittotunneli avattava jalankululle ja pyöräilylle
Tampere

Aloite luotu Kuntalaisaloite.fi-palveluun 17.4.2024

Aloitteen julkaisupäivämäärä 18.4.2024

Tampereen kaupungin on tehtävä tarvittavat toimenpiteet, että Pispalan uittotunneli voidaan avata ympärivuotiseen käyttöön. Tunneliin on tehtävä jalankululle ja pyöräilylle soveltuva väylä.

Pispalan uittotunneli on ainutkertainen paikka Suomessa ja sen pitäminen on kiinni ei palvelu Tampereen asukkaita eikä matkailijoita. Tunnelista voisi olla yksi Tampereen vetovoimaisia nähtävyyksiä.

Tunnelin avaamisen mahdollistaa kätevän kulkureitin Pispalan, Tahmelan ja Hyhkyn alueilta Santalahden ratikkapysäkille ja tulevalle Näsisaaren ratikkapysäkille.

Vastuuhenkilö
[redacted]Tampere / Tammerfors
[redacted]

Osallistujia yhteensä 24
Osallistujaluettelo liitteenä

Jos aloitteeseen on lisätty video
Video on katseltavissa aloitteen sivulla Kuntalaisaloite.fi-palvelussa.

Kunta voi lisätä vastauksen aloitteelle kuntalaisaloite.fi palvelussa tekstinä ja/tai liitetiedostona.

Kunnan vastaus tulee julkiseksi verkkopalvelussa.

Huom. Kunnan vastaus ei saa ilman henkilön lupaa sisältää yksityishenkilön nimeä, sähköpostiosoitetta, puhelinnumeroa tai muuta yksityistä henkilötietoa.

Lisää kunnan vastaus aloitteeseen:
https://www.kuntalaisaloite.fi/fi/municipality-login?management=meFOGpGjjUuplosLMZp8ERery A1tobMK0s6N4hWD

Tämä viesti on lähetetty Kuntalaisaloite.fi-palvelun kautta. Aloitteen otsikko ja sisältö on tarkastettu. Lisätietoja, vastuuhenkilöiden tietoja ja saatetta ei ole tarkastettu.
Katso tämä aloite Kuntalaisaloite.fi-palvelussa
https://www.kuntalaisaloite.fi/fi/aloite/36836

Epäiletkö että viesti tuli väärään osoitteeseen? Ole hyvä ja poista tämä viesti.

Kuntalaisaloite Vuoreksen frisbeegolfradan laajennuksesta TRE:312/10.03.04/2025

Tampereella on kattavasti ympäri kaupunkia 9-15 -väyläisiä frisbeegolf-ratoja; Vihiojalla, Epilässä, Hervannassa, Hiedanrannassa ja Teiskossa. Täysimittainen rata löytyy Niihamasta. Sorilan ja Peltolammin koulun yhteydessä on myös frisbeegolf -pelaamisen mahdollisuus. Vuoreksen koulun yhteydessä on muutama heittopiste, jotka ovat koulun aloitteesta toteutettuja ja asukasyhdistyksen hallinnoimia. Vuoreksessa niitty-, puusto- ym. luontoarvot rajaavat frisbeegolf-toiminnan sille alueelle, missä se jo tällä hetkellä on.

Kirjaamo

Lähettäjä: Kuntalaisaloitepalvelu <noreply@kuntalaisaloite.fi>
Lähetetty: maanantai, 13. tammikuuta 2025 11:03
Vastaanottaja: Kirjaamo
Aihe: Kuntalaisaloite: Vuoreksen frisbeegolfradan laajennus

Luokat: Oranssi luokka

Kuntalaisaloite - Tampere

Vuoreksen frisbeegolfradan laajennus
Tampere

Aloite luotu Kuntalaisaloite.fi-palveluun 13.1.2025

Aloitteen julkaisupäivämäärä 13.1.2025

Vuoreksessa on tällä hetkellä lyhyt 4 väyläinen frisbeegolfrata, Vuores on kasvava ja kehittyvä kaupunginosa joten myös liikuntapalveluja ja-mahdollisuuksia kehitettävä kasun ja kehityksen myötä. Nykyinen olemassaoleva frisbeegolfrata on liian lyhyt huomioiden myös että kovin lähellä ei ole muita ratoja poislukien hervannan näyttämönpuiston rata, joka osaltaan vaatisi myös uudistusta. Lajina frisbeegolf on matalankynnyksen liikuntaharrastus joka sopii pitkälti kaikenikäisille ja tasoisille. Aloitteen myötä ehdotan Vuoreksen olemassaolevan "radan" laajentamista 9 tai 12 väyläiseksi, radan laajentaminen toisi lisää harrastusmahdollisuuksia alueelle. Tampereella ja lähikunnissa on muitakin puistoaluiden yhteydessä/läheisyydessä olevia frisbeegolfratoja ja radat ovat niillä alueilla toimineet ongelmitta vaikka ratojen läheisyydessä on myös muuta toimintaa.

Vuoreksen radan laajentamisesta voisi hyötyä myös radan kupeessa oleva koulu, tämä lisäisi myös liikuntamahdollisuuksia koululaisille.

Vastuuhenkilö
[redacted] Tampere / Tammerfors
[redacted]

Alla on linkki aloitteen julkiselle sivulle Kuntalaisaloite.fi-palvelussa.
https://www.kuntalaisaloite.fi/fi/aloite/41477

Jos aloitteeseen on lisätty video
Video on katseltavissa aloitteen sivulla Kuntalaisaloite.fi-palvelussa.

Kunta voi lisätä vastauksen aloitteelle kuntalaisaloite.fi palvelussa tekstinä ja/tai liitetiedostona.

Kunnan vastaus tulee julkiseksi verkkopalvelussa.

Huom. Kunnan vastaus ei saa ilman henkilön lupaa sisältää yksityishenkilön nimeä, sähköpostiosoitetta, puhelinnumeroa tai muuta yksityistä henkilötietoa.

Lisää kunnan vastaus aloitteeseen:
https://www.kuntalaisaloite.fi/fi/municipality-login?management=VBVZ1NUvjdTOBA9Xcfzcc6yh2adBe7Xef780htkI

Tämä viesti lähetettiin Kuntalaisaloite.fi-palvelun kautta.
Katso aloite palvelussa
https://www.kuntalaisaloite.fi/fi/aloite/41477

Epäiletkö että viesti tuli väärään osoitteeseen? Ole hyvä ja poista tämä viesti.

Kuntalaisaloite Rauhanympyrän (Peace Circle) perustamista osaksi Tampereen kaupungin viheralueita yhteistyössä Plant And Care For Peace ry kanssa (TRE:462/10.00.01/2025)

Aloitteessa esiin nostetut arvot rauhan ja yhteisöllisyyden vahvistamisesta ovat tärkeitä ja ne ovat myös linjassa kaupungin toiminnan ja strategisten tavoitteiden kanssa. Niitä edistetään kuitenkin jo monin tavoin osana kaupungin normaalia toimintaa, palveluja, kehittämistä sekä asukkaiden osallisuutta. Tästä syystä ei ole tarkoituksenmukaista lähteä mukaan erillisen Rauhanympyrä-kohteen perustamiseen tai hankkeen edellyttämään yhteistyöhön. Uusien teemallisten kohteiden toteuttaminen edellyttää suunnittelu-, toteutus-, ja ylläpitoresursseja, joita ei nykyisissä toiminnan ja talouden puitteissa ole mahdollista kohdentaa tähän tarkoitukseen.

Kirjaamo

Lähettäjä: Kuntalaisaloitepalvelu <noreply@kuntalaisaloite.fi>
Lähetetty: perjantai, 17. tammikuuta 2025 10:57
Vastaanottaja: Kirjaamo
Aihe: Kuntalaisaloite: Rauhanympyrän perustaminen
Liitteet: Kuntalaisaloite_2025-01-17_40,619_osallistujat.pdf

Luokat: Oranssi luokka

Saate kunnalle

Kuntalaisaloite

Rauhanympyrän perustaminen
Tampere

Aloite luotu Kuntalaisaloite.fi-palveluun 17.10.2024

Aloitteen julkaisupäivämäärä 18.10.2024

Esitys: Ehdotan Rauhanympyrän (Peace Circle) perustamista osaksi kuntamme viheralueita yhteistyössä Plant And Care For Peace ry kanssa, joka vastaa tämän globaalin projektin toteutuksesta.

Rauhanympyrä on symbolinen ja monikäyttöinen vihreä tila, joka edistää rauhaa, yhteisöllisyyttä sekä luonnon monimuotoisuutta. Tämä tila palvelisi sekä kuntalaisia että vierailijoita, tarjoten paikan oppimiselle, rentoutumiselle ja luonnosta nauttimiselle

Perustelut:
1. Symbolinen ja yhteisöllinen arvo (lisäarvo nykyisiin puistoihin verrattuna)
• Rauhansymboli: Rauhanympyrä ei ole vain tavallinen puisto, vaan se on suunniteltu symboliseksi rauhan ja oikeudenmukaisuuden paikaksi, jossa jokainen elementti tukee näitä arvoja. Ylhäältä katsottuna puisto muodostaa rauhansymbolin, mikä tekee siitä visuaalisesti ja henkisesti merkityksellisen.
• Yhteisön osallistuminen: Rauhanympyrä on paikka, jossa eri ikäryhmät ja taustat voivat tulla yhteen osallistumaan yhteisiin tapahtumin, kuten puiden istuttamiseen ja luonnon hoitamiseen. Tämä lisää yhteisöllisyyttä ja vahvistaa paikallista yhteenkuuluvuutta.
2. Mielenterveyden ja hyvinvoinnin edistäminen
• Rauhallinen ympäristö: Rauhanympyrä toimii rentoutumis- ja rauhoittumispaikkana. Tutkimukset ovat osoittaneet, että vihreillä alueilla oleskelu edistää henkistä hyvinvointia ja vähentää stressiä. Peace Circle tarjoaa erityisen paikan, joka on suunniteltu juuri tätä tarkoitusta varten.
• Henkinen merkitys: Jokainen Rauhanympyrän puu kantaa symboliikkaa, kuten oikeudenmukaisuuden tai toivon arvoja. Tämä tuo puistolle lisäulottuvuuden, joka voi inspiroida kävijöitä pohtimaan rauhan ja oikeudenmukaisuuden merkitystä.
3. Luonnon monimuotoisuuden tukeminen
• Rauhanympyrässä istutetaan erityisesti valittuja puita ja kasveja, jotka tukevat paikallista biodiversiteettiä. Se ei ole vain esteettinen tila, vaan se toimii myös ympäristönsuojelun välineenä, lisäten paikallisia ekosysteemejä ja vahvistaen luonnon monimuotoisuutta.

4. Kansainvälinen näkyvyys ja verkostoituminen
• Maailmanlaajuinen verkosto: Rauhanympyrän perustaminen tuo kaupungin tai kunnan osaksi kansainvälistä Peace Circle -verkostoa, johon kuuluu puistoja eri puolilta maailmaa.
Tämä tarjoaa kunnalle tai kaupungille mahdollisuuden kansainväliseen näkyvyyteen ja osallistumiseen globaalissa rauhanliikkeessä.
5. Esteettinen ja kulttuurinen arvo
• Rauhanympyrä on myös visuaalisesti merkityksellinen. Sen esteettinen suunnittelu ja symbolinen merkitys tekevät siitä ainutlaatuisen vihreän tilan, joka voi toimia paikallisena vetovoimatekijänä sekä kuntalaisille että vierailijoille.
6. Selkeä toteutussuunnitelma ja tuki
• Peace Circle on selkeästi suunniteltu ja toteutettava projekti. Mukana tulee yksityiskohtainen Peace Circle™ -opas, joka sisältää käytännön ohjeet puiston perustamiseen ja ylläpitoon. Yhteistyössä Plant And Care For Peace ry kanssa kunta saa tarvittavan tuen ja opastuksen projektin onnistuneeseen toteutukseen.

Toteutus: Ehdotan, että kunta tekee yhteistyötä Plant And Care For Peace ry:n kanssa, joka vastaa Peace Circle -projektin toteutuksesta globaalilla tasolla. Tämä yhteistyö varmistaa projektin laadukkaan ja kestävän toteutuksen.

Odotan kunnan käsittelevän tämän aloitteen ja tarjoavan vastauksen asiasta, kuten kuntalaisaloitelaki edellyttää.

Lisätiedot
https://www.peacecircle.world/fi https://www.pacfpeace.net/ https://pko.fi/news/pko-mahdollistamassa-maailman-ensimmaisen-peace-circle-puiston-perustamista/

Vastuuhenkilö
[redacted] Tampere / Tammerfors
[redacted]

Osallistujia yhteensä 3
Osallistujaluettelo liitteenä

Jos aloitteeseen on lisätty video
Video on katseltavissa aloitteen sivulla Kuntalaisaloite.fi-palvelussa.

Kunta voi lisätä vastauksen aloitteelle kuntalaisaloite.fi palvelussa tekstinä ja/tai liitetiedostona.

Kunnan vastaus tulee julkiseksi verkkopalvelussa.

Huom. Kunnan vastaus ei saa ilman henkilön lupaa sisältää yksityishenkilön nimeä, sähköpostiosoitetta, puhelinnumeroa tai muuta yksityistä henkilötietoa.

Lisää kunnan vastaus aloitteeseen:
https://www.kuntalaisaloite.fi/fi/municipality-login?management=zJvSQHoR7e4gy7bLB6rZe5ZglmgSDRML6rENZp4k

Tämä viesti on lähetetty Kuntalaisaloite.fi-palvelun kautta. Aloitteen otsikko ja sisältö on tarkastettu. Lisätietoja, vastuuhenkilöiden tietoja ja saatetta ei ole tarkastettu.
Katso tämä aloite Kuntalaisaloite.fi-palvelussa
https://www.kuntalaisaloite.fi/fi/aloite/40619

Epäiletkö että viesti tuli väärään osoitteeseen? Ole hyvä ja poista tämä viesti.

Liite Jolila 9.9.2026, **täydennetty**

Vuoden 2027 talousarvion yhteydessä käsiteltävät kuntalaisaloitteet

Kuntalaisaloite työttömille ja työvoimapoliittisessa koulutuksessa oleville suunnatusta joukkoliikennelipun alentamisesta (TRE:2953/02.04.03/2026)

Kuntalaisaloite: Eläkeläisalennus bussilippuihin työkyvyttömyyseläkeläisille – Yhdenvertaisen oikeuden turvaaminen Nysse-liikenteessä (TRE:2965/02.04.03/2026)

Kuntalaisaloite työttömille ja työvoimapoliittisessa koulutuksessa oleville suunnatusta joukkoliikennelipun alentamisesta (TRE:2953/02.04.03/2026)

Kuntalaisaloitteessa esitetään, että Tampereen seudun joukkoliikenteessä otettaisiin käyttöön työttömille työnhakijoille ja työvoimapoliittiseen koulutukseen osallistuville henkilöille 50 prosentin alennus kausilipuista.

Joukkoliikenteen tavoitteena on tarjota asukkaille mahdollisimman kattavat ja kohtuuhintaiset liikkumismahdollisuudet. Lipputuotteiden hinnoittelussa pyritään kuitenkin tasapuolisuuteen, selkeyteen sekä joukkoliikenteen taloudellisesti kestävään rahoitukseen. Nykyisin Tampereen seudun joukkoliikenteessä on käytössä useita eri asiakasryhmille kohdennettuja alennuksia, kuten lasten, nuorten, opiskelijoiden ja seniorien lipputuotteet.

Aloitteessa ehdotetun uuden alennusryhmän käyttöönotto vähentäisi lipputuloja ja kasvattaisi kuntien rahoitusosuutta. Lisäksi alennuksen kohdentaminen edellyttäisi työttömyys- tai koulutusstatuksen luotettavaa todentamista sekä mittavia muutoksia lippu- ja asiakasjärjestelmiin. Joukkoliikenteen rahoituksen näkökulmasta uusien merkittävien alennusryhmien käyttöönottoa tulee arvioida osana koko tariffijärjestelmää ja käytettävissä olevia taloudellisia resursseja.

Joukkoliikenteen lippujärjestelmän ensisijaisena tarkoituksena on mahdollistaa palvelun käyttö ja ohjata matkustuskysyntää, ei toimia sosiaaliturva- tai tulonsiirtojärjestelmänä. Tälläkin hetkellä mm. Pirkanmaan hyvinvointialue, työllisyyspalvelut ja erilaiset järjestöt myöntävät omille asiakkailleen joukkoliikennelippuja sosiaalisin perustein. Toimijoilla on asiantuntijuus omien asiakkaidensa tilanteesta ja käytännön hoitamiseen yritysasiakkuussuhde Nyssen kanssa. Tampereen kaupungilla on käytössä Aktiivipassi, joka voidaan myöntää vähävaraiselle tamperelaiselle ja sitä voi käyttää joukkoliikenteessä maksuvälineenä.

Aloitteen mukaista toimenpidettä ei ole sisällytetty talousarvioon vuodelle 2027.

Edellä esitetyin perustein kuntalaisaloite ei anna aihetta jatkotoimenpiteisiin.

Kuntalaisaloite työttömille ja työvoimapoliittisessa koulutuksessa oleville suunnatusta joukkoliikennelipun alentamisesta (TRE:2953/02.04.03/2026)

Kaupungin sähköisen asioinnin kautta 25.5.2026 saapuneessa aloitteessa esitetään, että Tampereen kaupunki ja Nysse ottaisivat käyttöön alennetun kausilipun työttömille työnhakijoille ja työvoimapoliittisessa koulutuksessa oleville. Ehdotettu alennus on 50 %.

Aloitteen tekijä perustelee ehdotustaan saavutettavilla hyödyillä; paremmalla työllistymisellä, vähemmillä sosiaalikuluilla sekä vähentyneillä pummimatkoilla/tarkastusmaksuilla/käräjöinnillä/ulosottoasioilla. Lisäksi alennus toisi konkreettista helpotusta monien arkeen, tukisi perhe-elämää, vähentäisi syrjäytymistä ja loisi positiivista muutosta laajasti tamperelaisten hyvinvoinnissa.

Aloitteen mukaan Tampere olisi edelläkävijä muille kunnille, jos se myöntäisi työttömille ja työvoimapoliittisessa koulutuksessa oleville alennuksen joukkoliikenteen kausilipusta.

Aloite on salassapidettävä JulkL (621/1999) 24.1 §:n 25-kohdan perusteella.

Kuntalaisaloite: Eläkeläisalennus bussilippuihin työkyvyttömyyseläkeläisille – Yhdenvertaisen oikeuden turvaaminen Nysse-liikenteessä (TRE:2965/02.04.03/2026)

Aloitteessa esitetään, että nykyinen yli 65-vuotiaille suunnattu alennus muutettaisiin eläkeläisalennukseksi. Muutoksen tavoitteena olisi laajentaa alennusoikeus koskemaan alle 65-vuotiaita eläkkeensaajia. Nyssen lippujärjestelmässä ei ole tällä hetkellä ollenkaan eläkealennusta, ainoastaan ikään perustuva seniorialennus. Vastaava ikään perustuva alennushinnoittelu on myös HSL-alueella, siellä ikäperustainen alennus alkaa 70-vuotiaana.

Nykyinen ikään perustuva alennus on asiakkaalle yksinkertainen ja hallinnollisesti kevyt toteuttaa, koska alennusoikeus voidaan todentaa luotettavasti väestötietojen perusteella. Eläkeläisalennuksen käyttöönotto edellyttäisi sen sijaan eläkeläisstatuksen todentamista, ylläpitämistä ja päivittämistä lippu- ja taustajärjestelmiin.

Eläkeläisyys ei myöskään ole pysyvä ominaisuus samalla tavalla kuin ikä. Eläke voi alkaa, päättyä tai muuttua, jolloin asiakkaan oikeus alennukseen pitäisi tarkastaa ja päivittää säännöllisesti. Tämä lisäisi asiakaspalvelun työmäärää, järjestelmäkehitystarpeita sekä hallinnollisia kustannuksia. Nyssen tilipohjainen järjestelmä ei suoraan mahdollista eläkestatuksen todentamista.

Lisäksi eläkeläisiä on useita erilaisia ryhmiä, kuten vanhuuseläkkeen, työkyvyttömyyseläkkeen, osatyökyvyttömyyseläkkeen ja kuntoutustuen saajia. Alennukseen oikeuttavien etuuksien määrittely voisi johtaa tulkintatilanteisiin ja eriarvoisiin lopputuloksiin eri asiakasryhmien välillä.

Joukkoliikennelautakunnan tehtävänä on järjestää joukkoliikennepalvelut tehokkaasti, taloudellisesti ja tasapuolisesti koko toimialueella. Joukkoliikenteen lippujärjestelmän ensisijaisena tarkoituksena on mahdollistaa palvelun käyttö ja ohjata matkustuskysyntää, ei toimia sosiaaliturva- tai tulonsiirtojärjestelmänä.

Eläkeläisalennus perustuisi henkilön sosiaaliseen tai taloudelliseen asemaan eikä joukkoliikennejärjestelmän käyttöä koskeviin tekijöihin. Sosiaalietuuksien määrittely ja kohdentaminen kuuluvat lähtökohtaisesti sosiaalipalveluille, eivät joukkoliikenneviranomaiselle.

Nykyinen yli 65-vuotiaille suunnattu alennus perustuu selkeään, objektiiviseen ja helposti todennettavaan kriteeriin. Se mahdollistaa edullisemman matkustamisen ikääntyneille asiakkaille ilman, että joukkoliikenneviranomaisen tarvitsee ylläpitää tai valvoa asiakkaiden sosiaaliturvaan liittyviä tietoja.

Nykyinen seniorialennus on selkeä, yhdenmukainen ja kustannustehokas toteuttaa. Eläkeläisyyteen perustuva alennus edellyttäisi eläkeoikeuden todentamista ja jatkuvaa ylläpitoa, lisäisi hallinnollisia kustannuksia sekä siirtäisi joukkoliikenneviranomaiselle tehtäviä, jotka eivät kuulu sen perustehtävään. Tämän vuoksi alennuksen säilyttäminen ikään

perustuvana on tarkoituksenmukaista sekä asiakkaiden että joukkoliikennejärjestelmän toimivuuden näkökulmasta.

Aloitteen mukaista toimenpidettä ei ole sisällytetty vuoden 2027 talousarvioon.

Subject: VL: Kuntalaisaloite: Eläkeläisalennus bussilippuihin työkyvyttömyyseläkeläisille – Yhdenvertaisen oikeuden turvaaminen Nysse-liikenteessä
Sent: 31.8.2026, 11:35:10
From: KLA Kirjaamo<Kirjaamo@kangasala.fi>
To: [redacted]

Lähettäjä: Kuntalaisaloitepalvelu <noreply@kuntalaisaloite.fi>
Lähetetty: torstai, 30. huhtikuuta 2026 12:28
Vastaanottaja: KLA Kirjaamo <kirjaamo@kangasala.fi>
Aihe: Kuntalaisaloite: Eläkeläisalennus bussilippuihin työkyvyttömyyseläkeläisille – Yhdenvertaisen oikeuden turvaaminen Nysse-liikenteessä

Saate kunnalle

Kuntalaisaloite - Kangasala

Eläkeläisalennus bussilippuihin työkyvyttömyyseläkeläisille – Yhdenvertaisen oikeuden turvaaminen Nysse-liikenteessä
Kangasala

Aloite luotu Kuntalaisaloite.fi-palveluun 29.4.2026

Aloitteen julkaisupäivämäärä 30.4.2026

1. Aloitteen sisältö ja konkreettinen ehdotus
tällä kuntalaisaloitteella, että Kangasalan kaupunki ryhtyy viipymättä aktiivisiin toimenpiteisiin Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnassa työkyvyttömyyseläkeläisten yhdenvertaisen aseman ja perustuslaillisten oikeuksien turvaamiseksi Nysse-liikenteen lippuhinnoittelussa.
Ehdotamme ja vaadimme, että Kangasalan kaupunginhallitus ohjeistaa Kangasalan virallista edustajaa joukkoliikennelautakunnassa tekemään virallisen esityksen Nyssen lippu- ja tariffijärjestelmän muuttamisesta siten, että:
Nysse-liikenteeseen luodaan uusi alennusryhmä tai laajennetaan nykyisen seniorialennuksen soveltamisalaa koskemaan kaikkia Kelan eläkettä saavia (mukaan lukien alle 65-vuotiaat työkyvyttömyyseläkeläiset ja takuueläkkeen saajat).
Työkyvyttömyyseläkeläisille myönnetään jatkossa 50 prosentin alennus Nyssen kaikista kausi- ja arvolipuista, noudattaen Helsingin seudun liikenteen (HSL) hyväksi havaittua, yhdenvertaisuuslakiin perustuvaa mallia.
Alennuksen todentamiseen ja myöntämiseen hyödynnetään täysimääräisesti Nyssen uutta, vuoden 2026 aikana käyttöön otettavaa tilipohjaista maksujärjestelmää, joka mahdollistaa eläkestatuksen (Kelan kansaneläkkeensaajan kortti) todentamisen hallinnollisesti kevyesti ja digitaalisesti.
2. Aloitteen perusteelliset perustelut
Nysse-liikenteen nykyisessä hinnoittelumallissa eläkeläisalennukset (kuten arvolipun alennus arkisin klo 9–14) on sidottu tiukasti ja yksinomaan 65 vuoden mekaaniseen ikärajaan. Tämä malli syrjii rakenteellisesti työkyvyttömyyseläkkeellä olevia, usein alle 65-vuotiaita kuntalaisia. He joutuvat maksamaan julkisesta joukkoliikenteestä täyden työssäkäyvän aikuisen hinnan, vaikka heidän tulotasonsa on sairauden tai vamman vuoksi pysyvästi heikentynyt, usein jopa merkittävästi alle keskimääräisen vanhuuseläketason.
2.1 Taloudelliset ja sosiaaliset perusteet: Eläkeläisköyhyys
Työkyvyttömyyseläkkeellä olevan henkilön tulonmuodostus perustuu usein yksinomaan Kelan maksamaan kansan- ja takuueläkkeeseen, sillä ansiosidonnainen eläke on voinut jäädä sairauden katkaiseman lyhyen työuran vuoksi olemattomaksi. Vuonna 2026 voimaan astuneet valtionhallinnon päätökset jäädyttää useiden Kelan etuuksien indeksikorotukset tarkoittavat, että eläkeläisten reaalinen ostovoima heikkenee merkittävästi, kun inflaatio ja ALV-korotukset nostavat elämisen hintaa.
Täysihintainen Nyssen 30 vuorokauden kausilippu (esimerkiksi vyöhykkeillä ABC 84,00 €) vie kohtuuttoman suuren osan alle 1000 euron takuueläkettä saavan henkilön käteen jäävistä tuloista välttämättömien asumis-, ruoka- ja lääkekulujen jälkeen. Joukkoliikenne ei ole ylellisyyshyödyke, vaan peruspalvelu, jonka avulla taataan kuntalaisten elintärkeä mahdollisuus

osallistua yhteiskunnan toimintaan, asioida sosiaali- ja terveyspalveluissa, käydä kuntoutuksessa sekä ylläpitää mielenterveyttä suojaavia sosiaalisia suhteita. Kohtuuttomat matkustuskustannukset eristävät ja vangitsevat työkyvyttömyyseläkeläisiä koteihinsa. Tämä lisää tutkitusti syrjäytymistä, mikä puolestaan heijastuu suoraan Kangasalan kunnan ja Pirkanmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalveluiden kasvavana kuormituksena ja raskaampina kustannuksina. Bussilipun alennuksen myöntäminen on inhimillisyyden lisäksi taloudellisesti viisasta, ennaltaehkäisevää kunnallista sosiaalipolitiikkaa.

2.2 Yhdenvertaisuuslaki ja oikeudelliset perusteet

Suomen yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) kieltää yksiselitteisesti syrjinnän iän ja terveydentilan perusteella palveluiden tarjoamisessa. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta (YVTltk) on aikaisemmissa joukkoliikennettä koskevissa lainvoimaisissa päätöksissään (esim. tapaus YVTLTK/3XX/2017) todennut, että perusteettomien ja jäykkien ikärajojen asettaminen alennuksille (kuten opiskelija-alennuksen epääminen yli 30-vuotiailta) muodostaa laissa kiellettyä syrjintää.

Vastaavalla oikeudellisella logiikalla on täysin kestämätöntä ja laitonta, että eläkeläisalennus evätään 50-vuotiaalta eläkeläiseltä (työkyvyttömyyseläkeläinen) samalla kun se myönnetään 65-vuotiaalle eläkeläiselle (vanhuuseläkeläinen). Molemmat ovat pysyvästi pois työelämästä eläkkeellä, mutta toinen on joutunut tähän haavoittuvaan asemaan ennenaikaisesti terveyteensä liittyvän syyn vuoksi. Kangasalan kunnan ja Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan ehdoton viranomaisvelvollisuus on aktiivisesti purettava syrjiviä rakenteita.

2.3 Liikennepoliittiset ja tekniset perusteet: Tilipohjainen maksujärjestelmä

Usein ikäperusteisia seniorialennuksia perustellaan julkisuudessa joukkoliikenteen ruuhkahuippujen tasaamisella; ikääntyneitä halutaan kannustaa matkustamaan päiväsaikaan, kun tilaa on. Tämä on hyväksyttävä tavoite, mutta työkyvyttömyyseläkeläiset ovat täysin yhtä lailla työelämän ulkopuolella ja pystyvät joustavasti hyödyntämään hiljaisen ajan kapasiteettia. Joukkoliikenteen kokonaistalouden kannalta nämä hiljaisten tuntien matkustajat tuovat järjestelmään lisätuloja silloinkin, kun matka tehdään 50 prosentin alennuksella. Täysihintaisena matka saattaisi jäädä eläkeläisen ohuen lompakon vuoksi kokonaan tekemättä, jolloin bussi kulkee tyhjänä ja Nysse menettää lipputulon kokonaan.

Hallinnollisesti muutos on nyt yksinkertaisempi toteuttaa kuin koskaan aiemmin. Nysse on siirtymässä vuoden 2026 aikana tilipohjaiseen maksujärjestelmään. Uudessa järjestelmässä asiakkuustiedot sijaitsevat älykkäässä taustajärjestelmässä. Alennusoikeus (Kelan eläkkeensaajan kortti) voidaan todentaa sujuvasti, automaattisesti ja tietoturvallisesti asiakaspalvelussa tai sähköisten tunnistautumispalveluiden (Suomi.fi) kautta ilman byrokraattista raskautta.

2.4 HSL:n esimerkki osoittaa mallin täyden toimivuuden

Helsingin seudun liikenteessä (HSL) on jo pitkään ollut käytössä esimerkillinen malli, jossa kaikki Kelan maksamaa eläkettä saavat saavat 50 prosentin alennuksen aikuisten lipputuotteista iästä riippumatta. Tämä kiistatta todistaa, että statukseen ja tulotasoon perustuva eläkeläisten alennusjärjestelmä on juridisesti, teknisesti, taloudellisesti ja hallinnollisesti täysin toteutettavissa suuressa seudullisessa joukkoliikennejärjestelmässä. Tampereen kaupunkiseutu ja Kangasala eivät saa jäädä yhdenvertaisuudessa pääkaupunkiseudun varjoon.

3. Yhteenveto ja toimenpidevaatimus

Me allekirjoittaneet vaadimme, että Kangasalan kaupunginhallitus ottaa tämän aloitteen viipymättä myönteiseen käsittelyyn ja ohjeistaa edustajaansa Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnassa edistämään vahvasti työkyvyttömyyseläkeläisten oikeutta alennukseen Nysse-liikenteessä. Yhdenvertaisuus, sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja kuntalaisten terveyden sekä osallisuuden turvaaminen eivät ole vain juhlapuheita, vaan ne vaativat poliittisia tekoja.

Vastuuhenkilö

[redacted] Kangasala / Kangasala

[redacted]

Alla on linkki aloitteen julkiselle sivulle Kuntalaisaloite.fi-palvelussa.
https://www.kuntalaisaloite.fi/fi/aloite/47726

Jos aloitteeseen on lisätty video

Video on katseltavissa aloitteen sivulla Kuntalaisaloite.fi-palvelussa.

Kunta voi lisätä vastauksen aloitteelle kuntalaisaloite.fi palvelussa tekstinä ja/tai liitetiedostona.

Kunnan vastaus tulee julkiseksi verkkopalvelussa.

Huom. Kunnan vastaus ei saa ilman henkilön lupaa sisältää yksityishenkilön nimeä, sähköpostiosoitetta, puhelinnumeroa tai muuta yksityistä henkilötietoa.

Lisää kunnan vastaus aloitteeseen:
https://www.kuntalaisaloite.fi/fi/municipality-login?management=5grtKVVx4sj3K2NxfhaG6qwEkbNr4oeO81jxIKlZ

Tämä viesti lähetettiin Kuntalaisaloite.fi-palvelun kautta.
Katso aloite palvelussa
https://www.kuntalaisaloite.fi/fi/aloite/47726

Epäiletkö että viesti tuli väärään osoitteeseen? Ole hyvä ja poista tämä viesti.